

LATVIJAS TĒLS BIJUŠAJĀS PSRS REPUBLIKĀS

Starptautisks pētījums „Ar ko mēs esam
interesanti viens otram?”

Materiāla autori:

Ieva Stode

Inese Ilmere

2008.gada aprīlis - maijs

Saturs

Informācija par projektu	3
Latvijas iedzīvotāju aptaujas tehniskā informācija	4
Latvijas iedzīvotāju aptaujas terminu skaidrojums	5
Latvijas iedzīvotāju aptaujas respondentu sociāldemogrāfiskais raksturojums	6
Statistiskās kļūdas novērtēšanas tabula	7
Kopsavilkums	8
1. Interese par bijušajām PSRS valstīm.	10
1.1. Savstarpējās intereses jomas	12
1.1.1. Krievija	15
1.1.2. Lietuva	17
1.1.3. Igaunija	18
1.1.4. Ukraina	19
1.1.5. Gruzija	20
1.1.6. Baltkrievija	21
1.1.7. Armēnija	22
1.1.8. Moldova	23
1.1.9. Azerbaidžāna	24
1.1.10. Uzbekistāna	26
1.1.11. Kazahstāna	27
1.1.12. Kirgīzija	28
1.1.13. Tadžikistāna	29
1.1.14. Turkmenistāna	30
1.2. Bijušās PSRS valstis kā potenciāla dzīves un darba vieta	32
2. Saskarsme ar bijušajām PSRS valstīm.	38
3. Informācijas trūkums par bijušajām PSRS valstīm	47
4. Uzskati par sabiedrotajām valstīm	49
Aptaujas rezultāti	51
Aptaujā izmantotā anketa	66

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Informācija par projektu

Projekta „Eirāzijas monitorings”¹ ietvaros regulāri reizi sešos mēnešos tiek veiktas iedzīvotāju aptaujas bijušajās PSRS valstīs. Projekts sastāv no divām daļām: monitoringa un tematiskās daļas, kurā tiek iekļauti jautājumi par konkrētu tēmu, kas tiek mainīta katrā aptaujā.

2008.gada aprīlī – maijā tika veikts projekta 9.vilnis, kura ietvaros sabiedriskās domas pētījumu centrs SKDS veica Latvijas iedzīvotāju aptauju. Projekta tēma ir „Ar ko mēs esam interesanti viens otram? Abpusējo humanitāro interešu zonas bijušās PSRS valstīs”. Pētījums tika veikts ar NVS valstu humanitārās sadarbības starpvalstu fonda (Межгосударственный Фонд гуманитарного сотрудничества стран СНГ) un atsevišķu vietējo organizāciju atbalstu.

Projekta 9.viļņa mērķis ir noskaidrot bijušo PSRS valstu sabiedrību kopīgo interešu sfēras, kas varētu veicināt integrācijas procesus (izglītība, kultūra, sports, tūrisms, nodarbinātība, migrācija u.tml.).

Nākamajā tabulā apkopojums par valstīm, kurās tika veiktas aptaujas.

	Valsts	Aptaujas veikšanas laiks	Izlases apjoms
1	Azerbaidžāna	04.05.-15.05.	1001
2	Armēnija	07.05.-16.05.	1064
3	Baltkrievija	18.04.-28.04.	1131
4	Gruzija	18.04.-25.04.	1000
5	Kazahstāna	10.05.-18.05. un 26.04.-10.05.	1195 un 1045
6	Kirgīzija	10.05.-24.05.	1000
7	Latvija	19.04.-02.05.	1003
8	Lietuva	25.04.-06.05.	1000
9	Moldova	25.04.-10.05.	1140
10	Krievija	26.04.-27.04.	1541
11	Tadžikistāna	12.05.-25.05.	1004
12	Uzbekistāna	18.05.-26.05.	1000
13	Ukraina	18.04.-30.04.	2019

Projekta 9.vilnī nepiedalījās Igaunija un Turkmenistāna, tāpēc par šīm valstīm dati nav pieejami.

Sagatavojot datu analīzi par Latviju, izmantots arī pētnieciskās grupas „Zircon” sagatavotais materiāls².

¹ Plašāku informāciju par projektu skatīt <http://www.eurasiamonitor.org/>.

² <http://www.zircon.ru/upload/File/russian/publication/1/080915.pdf>

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Latvijas iedzīvotāju aptaujas tehniskā informācija

PĒTĪJUMA VEICĒJS	Pētījumu centrs SKDS
ĢENERĀLAIS KOPUMS	Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 74 gadiem
PLĀNOTĀS IZLASES APJOMS	1000 respondenti (ģenerālajam kopumam reprezentatīva izlase)
SASNIEGTĀS IZLASES APJOMS	1003 respondenti
IZLASES METODE	Stratificētā nejaušā izlase
STRATIFIKĀCIJAS PAZĪMES	Administratīvi teritoriālā un nacionālā
APTAUJAS VEIKŠANAS METODE	Tiešās intervijas respondentu dzīves vietās
ĢEOGRĀFISKAIS PĀRKLĀJUMS	Visi Latvijas reģioni (110 izlases punkti)
APTAUJAS VEIKŠANAS LAIKS	No 19.04.2008. līdz 02.05.2008.

SASNIEGTĀS IZLASES SALĪDZINĀJUMS AR IEDZĪVOTĀJU STATISTIKU

	Respondentu skaits izlasē (%) pirms svēršanas	Respondentu skaits izlasē (%) pēc svēršanas	LR leM PMLP ledz. reģ. dati uz 01.07.07.
KOPĀ	100.0	100.0	100.0

REĢIONS

Rīga	31.6	32.4	32.4
Pierīga	16.5	16.5	16.5
Vidzeme	10.2	10.3	10.3
Kurzeme	13.5	13.1	13.1
Zemgale	12.3	12.3	12.3
Latgale	16.1	15.4	15.4

DZIMUMS

Vīrieši	46.0	46.7	46.7
Sievietes	54.0	53.3	53.3

TAUTĪBA

Latvieši	61.1	56.9	56.9
Citi	38.9	43.1	43.1

VECUMS

18 - 24 g.v.	13.3	15.2	15.2
25 - 34 g.v.	15.1	18.8	18.8
35 - 44 g.v.	18.3	18.7	18.7
45 - 54 g.v.	22.1	19.1	19.1
55 - 74 g.v.	31.2	28.3	28.3

STATUSS

Strādājošie	63.7	64.5
Nestrādājošie	36.3	35.5

IZGLĪTĪBA

Pamata	12.2	11.9
Vidējā, vidējā speciālā	67.3	67.5
Augstākā	20.5	20.6

PILSONĪBA

LR pilsoņi	83.0	81.9
Respondenti bez LR pilsonības	17.0	18.1

Dati tika pakļauti svēršanas procedūrai. Atskaitē izmantoti svērti procenti un nesvērts skaits.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Latvijas iedzīvotāju aptaujas terminu skaidrojums

IZLASE

Latvijas iedzīvotāju kopuma mikromodelis

REĢIONI (STATISTISKIE REĢIONI)

Rīga - Rīgas pilsēta

Pierīga – Jūrmala, Limbaži un Limbažu rajons, Ogre un Ogres rajons, Rīgas rajons, Tukums un Tukuma rajons.

Vidzeme - Alūksne un Alūksnes rajons, Cēsis un Cēsu rajons, Gulbene un Gulbenes rajons, Madona un Madonas rajons, Valka un Valkas rajons, Valmiera un Valmieras rajons.

Kurzeme – Kuldīga un Kuldīgas rajons, Liepāja un Liepājas rajons, Saldus un Saldus rajons, Talsi un Talsu rajons, Ventspils un Ventspils rajons.

Zemgale – Aizkraukle un Aizkraukles rajons, Bauska un Bauskas rajons, Dobeles rajons, Jelgava un Jelgavas rajons, Jēkabpils un Jēkabpils rajons.

Latgale – Balvi un Balvu rajons, Daugavpils un Daugavpils rajons, Krāslava un Krāslavas rajons, Ludza un Ludzas rajons, Preiļi un Preiļu rajons, Rēzekne un Rēzeknes rajons.

APDZĪVOTĀS VIETAS TIPS

Rīga - Rīgas pilsēta

Cita pilsēta - Daugavpils, Liepāja, Jelgava, Ventspils, Rēzekne, Jūrmala, rajonu centri, citas pilsētas.

Lauki - pagasti, lauku viensētas.

IZGLĪTĪBA

Pamatizglītība – respondents ar pamata vai nepabeigtu vidējo izglītību.

Vidējā, vidējā speciālā – respondents ar vispārējo vidējo izglītību, vidējo speciālo izglītību vai nepabeigtu augstāko izglītību.

Augstākā – respondents ar augstāko izglītību.

NODARBINĀTĪBAS SEKTORS

Valsts sektors – respondenti, kuri strādā valsts iestādēs vai uzņēmumos ar valsts kapitālu.

Privātais sektors – respondenti, kuri strādā uzņēmumos ar privāto kapitālu.

Nestrādā – respondenti: mājsaimnieces, pensionāri, skolēni, studenti, bezdarbnieki.

PAMATNODARBOŠANĀS

Vadītājs – augstākā vai vidējā līmeņa vadītājs: uzņēmuma, firmas, organizācijas, nodaļas vadītājs, vadošais speciālists uzņēmumā, iestādē.

Speciālists, ierēdnis – ierēdnis vai darbinieks valsts, pašvaldību iestādē vai privātā uzņēmumā; nestrādā fizisku darbu.

Strādnieks – ierindas darbinieks rūpniecībā, celtniecībā, lauksaimniecībā, tirdzniecībā, apkalpojošajā sfērā, sabiedriskajā ēdināšanā; strādā fizisku darbu.

Zemnieks – persona, kas strādā sev piederošā lauku saimniecībā.

Individuālais darbs – pats sev darba devējs, arī profesionāls speciālists (advokāts, ārsts u.tml.), uzņēmuma īpašnieks.

Pensionārs – persona, kas ir pensijā un nestrādā algotu darbu, arī invaliditātes pensionārs.

Skolnieks, students – persona, kas mācās dienas nodaļā kādā no mācību iestādēm.

Mājsaimniece – persona, kas ir mājsaimnieks vai mājsaimniece un pašlaik nestrādā algotu darbu; arī ja atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā.

Bezdarbnieks – persona, kas ir darba spējīgā vecumā un nekur nestrādā.

IENĀKUMU LĪMENIS

Vidējie ienākumi uz vienu ģimenes locekli mēnesī, ieskaitot visus ienākumus (algas, stipendijas, pabalstus, pensijas u.t.t.) pēc nodokļu nomaksas

Zemi - līdz Ls99

Vidēji zemi - no Ls100 līdz Ls129

Vidēji - no Ls130 līdz Ls179

Vidēji augsti - no Ls180 līdz Ls279

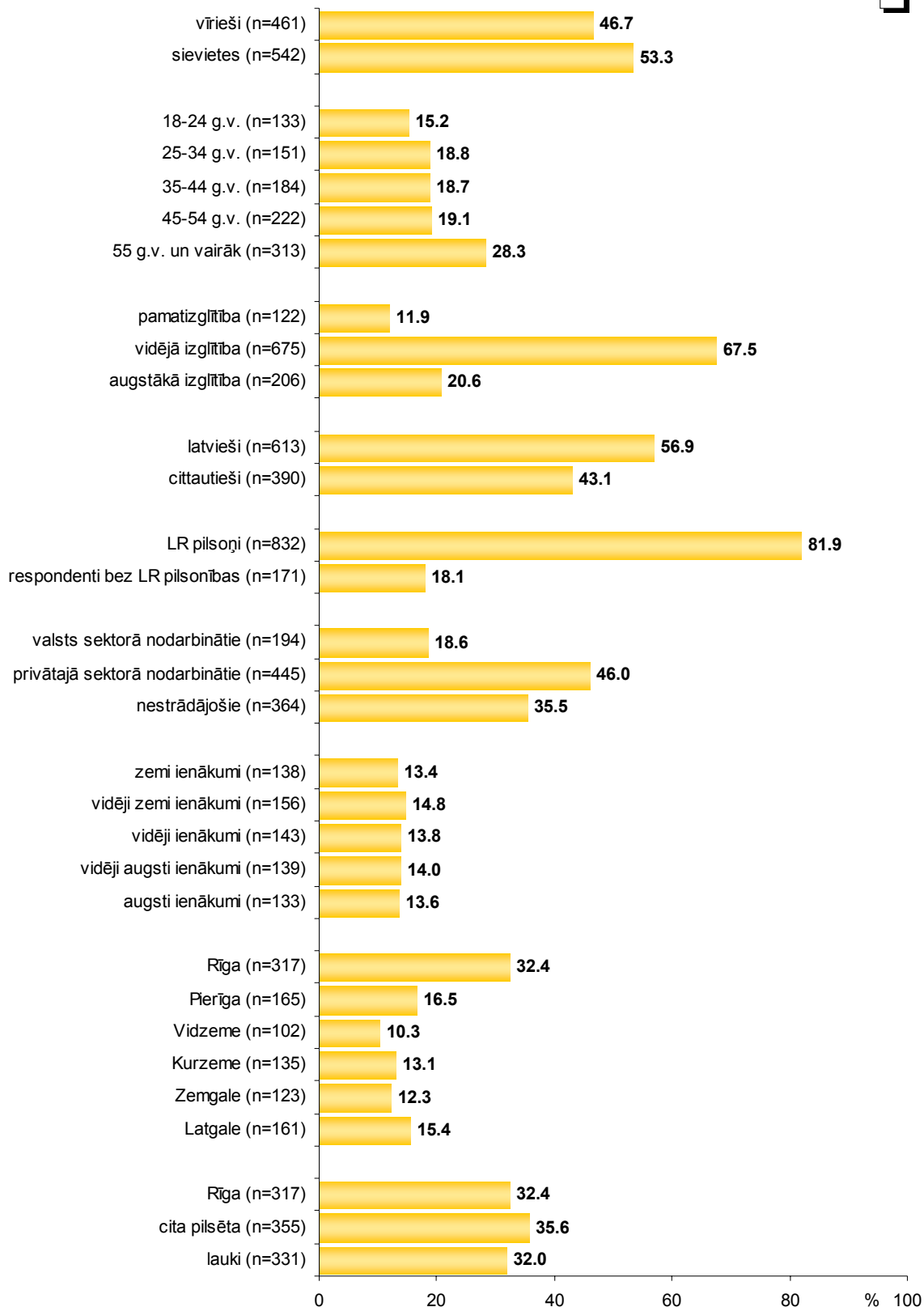
Augsti – Ls280 un vairāk

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Latvijas iedzīvotāju aptaujas respondentu sociāldemogrāfiskais raksturojums

Bāze: visi respondenti, n=1003

%

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Latvijas iedzīvotāju aptaujas statistiskās kļūdas novērtēšanas tabula

Pētījuma rezultātos vienmēr pastāv zināma *statistiskās kļūdas* varbūtība. Analizējot un interpretējot pētījumā iegūtos rezultātus, to vajadzētu ņemt vērā. Tās atšķirības, kuras iekļaujas statistiskās kļūdas robežās jeb ir mazākas par to, var uzskatīt par *nenozīmīgām*.

Statistiskā kļūda tiek aprēķināta pēc sekojošās formulas :

$$SK = q \times \sqrt{\pi \times (100 - \pi) / n}$$

kur :

SK - statistiskā kļūda

q - koeficients, kas pie 95% varbūtības ir vienāds ar 1.96

π - pētījumā iegūtais respondentu atbilžu procentuālais sadalījums

n - respondentu skaits

Lai ērtāk un ātrāk noteiktu statistisko mērījuma kļūdu, ir lietderīgi izmantot statistiskās kļūdas novērtēšanas tabulu.

PĒTĪJUMA REZULTĀTU STATISTISKĀS KĻŪDAS NOVĒRTĒŠANAS TABULA (ar 95 % varbūtību)

Procentuālais atbilžu sadalījums (%)	Respondentu skaits [N] =															
	50	75	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1500	2000
1 vai 99	2.8	2.2	1.9	1.4	1.1	1.0	0.9	0.8	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6	0.5	0.5	0.4
2 vai 98	3.9	3.2	2.7	1.9	1.6	1.4	1.2	1.1	1.0	1.0	0.9	0.9	0.8	0.8	0.7	0.6
4 vai 96	5.4	4.5	3.8	2.7	2.2	1.9	1.7	1.6	1.5	1.4	1.3	1.2	1.2	1.1	1.0	0.9
6 vai 94	6.6	5.4	4.7	3.3	2.7	2.3	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6	1.5	1.4	1.3	1.2	1.0
8 vai 92	7.5	6.1	5.3	3.8	3.1	2.7	2.4	2.2	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6	1.5	1.4	1.2
10 vai 90	8.3	6.8	5.9	4.2	3.4	2.9	2.6	2.4	2.2	2.0	2.0	1.9	1.8	1.7	1.5	1.3
12 vai 88	9.0	7.4	6.4	4.5	3.7	3.2	2.9	2.6	2.4	2.3	2.1	2.0	1.9	1.8	1.6	1.4
15 vai 85	9.9	8.0	7.0	5.0	4.0	3.5	3.1	2.9	2.6	2.5	2.3	2.2	2.1	2.0	1.8	1.6
18 vai 82	10.7	8.7	7.5	5.3	4.4	3.8	3.4	3.0	2.9	2.7	2.5	2.4	2.3	2.2	1.9	1.7
20 vai 80	11.1	9.1	7.8	5.5	4.5	3.9	3.5	3.2	3.0	2.8	2.6	2.5	2.4	2.3	2.0	1.8
22 vai 78	11.5	9.4	8.1	5.7	4.7	4.1	3.6	3.3	3.1	2.9	2.7	2.6	2.5	2.4	2.1	1.8
25 vai 75	12.0	9.8	8.5	6.0	4.9	4.2	3.8	3.5	3.2	3.0	2.8	2.7	2.6	2.5	2.2	1.9
28 vai 72	12.5	10.2	8.8	6.2	5.1	4.4	3.9	3.6	3.3	3.1	2.9	2.8	2.7	2.5	2.3	2.0
30 vai 70	12.7	10.4	9.0	6.4	5.2	4.5	4.0	3.7	3.4	3.2	3.0	2.8	2.7	2.6	2.3	2.0
32 vai 68	12.9	10.6	9.1	6.5	5.3	4.6	4.1	3.7	3.5	3.2	3.1	2.9	2.8	2.6	2.4	2.1
35 vai 65	13.2	10.8	9.4	6.6	5.4	4.7	4.2	3.8	3.5	3.3	3.1	3.0	2.8	2.7	2.4	2.1
40 vai 60	13.6	11.1	9.6	6.8	5.5	4.8	4.3	3.9	3.6	3.4	3.2	3.0	2.9	2.8	2.5	2.2
45 vai 55	13.8	11.3	9.8	6.9	5.6	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	2.9	2.8	2.5	2.2
50 vai 50	13.9	11.3	9.8	6.9	5.7	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	3.0	2.8	2.5	2.2

Lai noteiktu statistisko mērījuma kļūdu, ir jāzina nesvērts respondentu skaits attiecīgajā grupā un rezultāts procentos. Izmantojot šos lielumus, tabulas attiecīgajā iedaļā var atrast statistiskās mērījuma kļūdas robežas + / - procentos ar **95% varbūtību**.

Piemēram, ja no visiem aptaujātajiem Latvijas iedzīvotājiem (respondentu skaits n = 1003) 10.9% pēdējo 10 gadu laikā vairākkārt ir bijuši Lietuvā, tad ar 95% varbūtību mēs varam teikt, ka statistiskā mērījuma kļūda šeit ir + / - 1.9% robežās. No tā izriet, ka Lietuvā pēdējo 10 gadu laikā vairākas reizes ir bijuši no 9.0% līdz 12.8% Latvijas iedzīvotāju.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Kopsavilkums

Pētījums „Ar ko mēs esam interesanti viens otram? Bijušās PSRS valstu savstarpējo humanitāro interešu zonas” liecina, ka bijušās PSRS valstu iedzīvotāju interese par citām šī reģiona valstīm ir samērā zema.

Saskaņā ar aptaujas datiem kā nosacīts centrs iezīmējas Krievija: kopumā citu bijušo PSRS valstu iedzīvotāji Krieviju visbiežāk ir minējuši kā vietu, par kuru viņiem ir interese un ar ko viņi saskaras (tā ir apmeklēta, tajā dzīvo tuvi radnieki, draugi un kolēģi).

Arī Latvijas iedzīvotāji izrāda samērā lielu interesi par Krieviju, tomēr dziļāka analīze liecina, ka būtiski atšķiras Latvijā dzīvojošo latviešu, krievu un citu tautību pārstāvju uzskati – latviešu interese par Krieviju un saskarsme ar to ir ievērojami mazāka.

Raksturojot kopējos rādītājus par Latviju, jāsecina, ka citu valstu iedzīvotāju interese par Latviju ir viduvēja.

To, ka vēlētos apmeklēt Latviju, atzīmēja vidēji 15% bijušo PSRS valstu iedzīvotāju, kas ir līdzīgs rādītājs, kā runājot par pārējām Baltijas valstīm un Gruziju, bet pēdējo 10 gadu laikā Latvijā vismaz reizi ir bijuši vidēji 5% respondentu. Jāatzīmē, ka šie rādītāji ievērojami augstāki ir, tikai runājot par Krieviju un Ukrainu.

Doties strādāt vai stažēties uz Latviju vēlētos vidēji 3% iedzīvotāju, un tas ir līdzīgs rādītājs kā pārējām Baltijas valstīm, nedaudz zemāks kā Ukrainai un ievērojami zemāks kā Krievijai. Savukārt pārcelties dzīvot uz Latviju vēlējušies vidēji 1% respondentu (nedaudz biežāk interesi par Latviju šajā jomā izrādījuši aptaujas dalībnieki Moldovā, Azerbaidžānā un Tadžikistānā). Jāpiebilst, ka arī uz citām bijušās PSRS valstīm pārcelties vēlētos neliela daļa iedzīvotāju (tikai attiecībā uz Krieviju šis rādītājs pārsniedz 2%).

Iegūt vairāk informācijas par Latviju vēlētos vidēji 10% (līdzīgi rādītāji ir par lielāko daļu bijušās PSRS valstu, tikai interese par Krieviju izrādīta biežāk). Biežāk nekā caurmērā informāciju par Latviju vēlētos iegūt Tadžikistānas, Azerbaidžānas, Gruzijas, Uzbekistānas un Kirgīzijas iedzīvotāji.

Pētījums ļauj konstatēt vairākas valstu grupas, kurām ir lielāka savstarpēja interese un ciešāka saskarsme. Vienu grupu veido Baltijas valstis Latvija un Lietuva (Igaunija šajā pētījumā nepiedalījās, tomēr par to lielāku interesi pauž pārējās Baltijas valstis). Salīdzinoši lielāka savstarpējā interese ir vērojama arī starp Baltijas valstīm un Gruziju. Kā valstu grupas iezīmējas arī Krievija, Ukraina un Baltkrievija, kā arī Tadžikistāna, Kirgīzstāna, Uzbekistāna un Kazahstāna.

Raksturojot valstu iedzīvotāju attieksmi pret citām bijušās PSRS valstīm, tika mērīta interese par 8 jomām – dabu; ievērojamām vietām (t.sk. vēsturiskām vietām un arhitektūru); literatūru; kino; mūziku; sasniegumiem sportā; nacionālo virtuvi un dzērieniem, kā arī par tautas kultūru.

Pētījuma dati liecina, ka kopumā populārākās jomas ir valsts daba, ievērojamas vietas, nacionālā virtuve un tautas kultūra – šīs jomas kā interesantākās tika atzīmētas,

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

runājot par gandrīz visām valstīm. Izņēmums ir Krievija – citu valstu iedzīvotāji visbiežāk norādījuši, ka viņus interesē Krievijas kino, ievērojamās vietas un mūzika.

Detalizētāk raksturojot Latvijas situāciju, jāsecina, ka vismaz viena no 8 jomām Latvijā interesē vidēji 33% bijušās PSRS valstu iedzīvotāju (dažādu valstu iedzīvotāju vidū šis rādītājs svārstās no 15% līdz 64%). Lielāku interesi par Latviju ir izrādījuši Lietuvas, Baltkrievijas un Gruzijas iedzīvotāji (jāatgādina, ka Igaunija šajā pētījumā nepiedalījās). Savukārt to, ka Latvijā neinteresē neviena no uzskaitītajām jomām, norādīja vidēji 19%.

Jāatzīmē, ka par Lietuvu un Igauniju rādītāji ir līdzīgi: par Igauniju vidēji 34% norādījuši, ka viņus šajā valstī interesē vismaz viena joma, bet 21% - ka neinteresē neviena no uzskaitītajām, savukārt par Lietuvu šie rādītāji ir attiecīgi 33% un 19% (identiski Latvijai).

Saskaņā ar aptaujas datiem Latvijas rādītāji ir viduvēji – starp 5 biežāk minētajām valstīm tā parādās, tikai runājot par *ievērojamām vietām*. Tā arī ir joma, kurā par Latviju izrādīta vislielākā interese (vidēji 15%, bet biežāk to norādījuši Lietuvas (36%), Baltkrievijas (26%), Gruzijas (21%), Krievijas (19%) un Ukrainas (19%) iedzīvotāji).

Gandrīz tikpat bieži aptaujas dalībnieki norādījuši, ka viņus Latvijā interesē *daba* (vidēji 14%, bet biežāk nekā caurmērā to minējuši respondenti Armēnijā (24%), Azerbaidžānā (20%), Gruzijā (18%), Ukrainā (17%), Krievijā, (16%), Baltkrievijā (16%) un Lietuvā (16%)).

Par Latvijas *tautas kultūru* interesi izrādījuši vidēji 8% respondentu. Biežāk to minējuši respondenti Lietuvā (18%), Gruzijā (13%) un Baltkrievijā (9%).

Latvijas kino interesē vidēji 5%. Biežāk to minējuši Lietuvā (17%), Krievijā (8%) un Baltkrievijā (8%) aptaujātie iedzīvotāji.

Latvijas nacionālā virtuve interesē vidēji 5%. Biežāk interesi par to izrādījuši aptaujas dalībnieki Baltkrievijā (13%), Gruzijā (9%) un Lietuvā (9%).

Savukārt Latvijas *mūzika* interesē vidēji 4% aptaujāto. Biežāk interesi par Latviju šajā jomā izrādījuši aptaujātie Lietuvā (26%), Krievijā (9%), Baltkrievijā (8%).

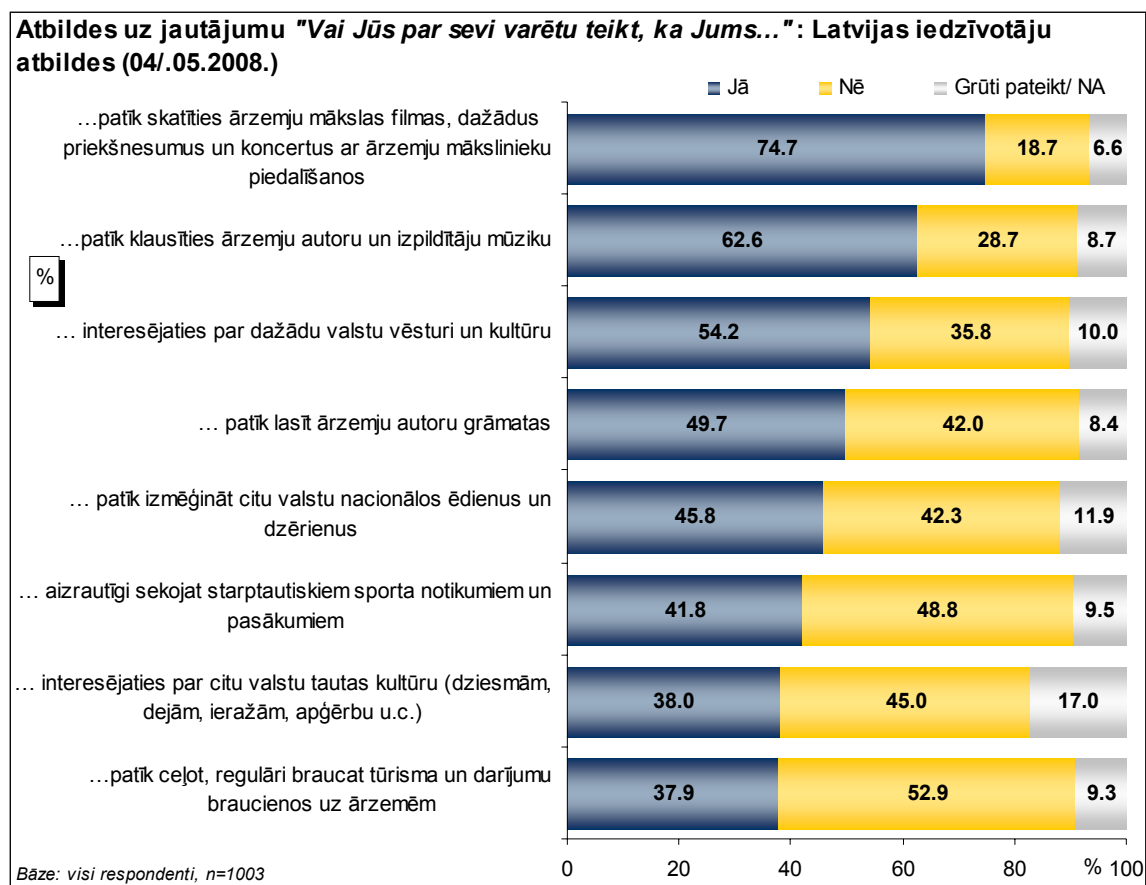
Jāatzīmē, ka, runājot par Lietuvu un Igauniju, citu valstu iedzīvotājus interesē aptuveni tās pašas jomas, kas Latvijā.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

1. Interese par bijušajām PSRS valstīm

Pētījuma ietvaros aptaujas dalībniekiem tika lūgts detalizētāk raksturot interesi par citu valstu kultūru – sportu, mākslu, vēsturi, nacionālo virtuvi u.tml.

Nākamajā grafikā apkopoti dati par Latvijas iedzīvotāju atbildēm.

Pētījuma rezultāti liecina, ka visbiežāk (75%) aptaujātie norādījuši, ka viņiem „patīk skatīties ārzemju mākslas filmas, dažādus priekšnesumus un koncertus ar ārzemju mākslinieku piedalīšanos”. Vairāk nekā puse iedzīvotāju arī atzīmējuši, ka viņiem „patīk klausīties ārzemju autoru un izpildītāju mūziku”, kā arī viņi „interesējas par dažādu valstu vēsturi un kultūru” (attieciņi: 63% un 54%). Nedaudz retāk (50%) respondenti norādījuši, ka viņiem „patīk lasīt ārzemju autoru grāmatas”.

Vairākums aptaujāto (53%) nav piekrituši, ka viņiem „patīk ceļot, regulāri brauc tūrisma un darījumu braucienos uz ārzemēm”, bet 49% respondentu noraidījuši apgalvojumu „aizrautīgi sekojat starptautiskajiem sporta notikumiem un pasākumiem”.

Salīdzinot atbildes atkarībā no iedzīvotāju tautības, jāatzīmē, ka būtiskas atšķirības nav vērojamas.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Aptaujas dalībniekiem tika lūgts arī minēt vienu vietu (dabas objektu, vēstures vai arhitektūras pieminekli) vai vienu kultūras/sporta pasākumu kādā no bijušajām PSRS valstīm, kuru viņi vēlētos apmeklēt. Jānorāda, ka šis bija t.s. „atvērtā tipa” jautājums, kurā respondentiem netika piedāvāti atbilžu varianti – viņi paši brīvi formulēja savas atbildes, kas vēlāk datu apstrādes gaitā tika apkopotas lielākās grupās.

Respondenti Latvijā visbiežāk norādījuši, ka vēlētos apmeklēt Krieviju (28%) – minēta Maskava (Kremlis, Sarkanais laukums), Sanktpēterburga (Ermitāža, Ziemas pils), 2014.gada Ziemas Olimpiskās spēles Sočos, kā arī Sibīrija, Kamčatka, Urāli u.tml.

To, ka vēlētos apmeklēt Gruziju, norādīja 7% - aptaujātie atzīmējuši, ka vēlētos apmeklēt Tbilisi, redzēt Gruzijas kalnus, dabas ainavas, kā arī vēsturiskās vietas. Tikpat bieži (7%) Latvijas iedzīvotāji minējuši arī dažādas vietas Ukrainā (Krima, Jalta, Odesa, Karpati). Savukārt Lietuvu vai Igauniju vēlētos apmeklēt 5% Latvijas iedzīvotāju.

Apkopojot **citu valstu respondentu** atbildes, vērojams, ka dažādas vietas un pasākumus, ko vēlētos apmeklēt Latvijā, visbiežāk norādījuši pētījuma dalībnieki Krievijā (6%), Gruzijā (6%) un Lietuvā (5%).

Respondenti atzīmējuši, ka vēlētos apmeklēt Rīgu (Vecrīgu, baznīcas), Jūrmalu (pludmali, festivālu, koncertu u.tml.), Siguldu, kā arī redzēt Latvijas vēsturiskās vietas, pieminekļus un pilis. Salīdzinoši bieži Latvija minēta arī kopā ar Lietuvu un Igauniju, pausta vēlme apmeklēt Baltijas valstis – daba, Baltijas jūra u.tml.

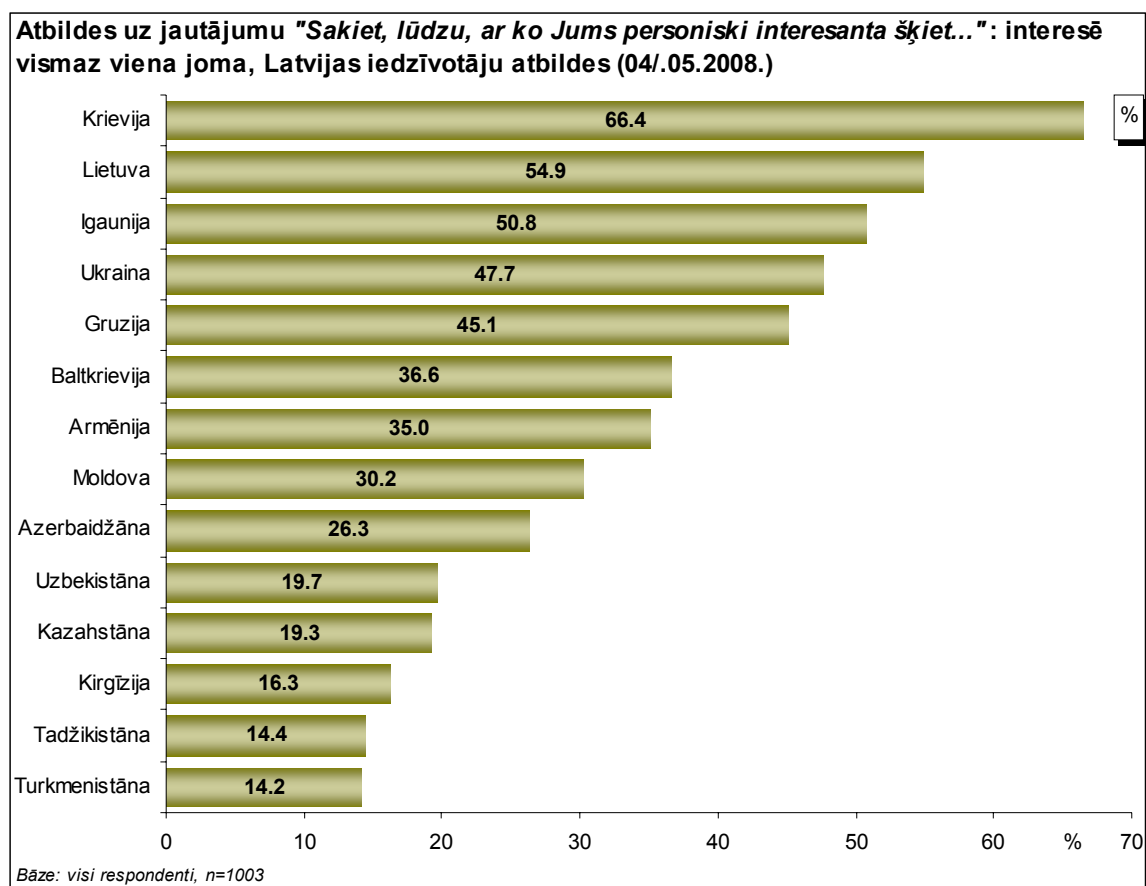
Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

1.1. Savstarpējās intereses jomas

Iedzīvotāji novērtēja arī bijušās PSRS republikas un norādīja, kas viņiem šķiet interesants katrā no minētajām valstīm:

- valsts unikālā daba, tās ģeogrāfiskais novietojums un īpatnības;
- vēsturiskās vietas, arhitektūra, pieminekļi un citas ievērojamas vietas;
- literatūra, rakstnieki un dzejnieki;
- kino (filmas), teātris, aktieri, režisori;
- mūzika, komponisti, izpildītāji;
- valsts sasniegumi sportā, sportisti un sporta notikumi (pasākumi);
- nacionālā virtuve (t.sk. dzērieni);
- tautas kultūra (dziesmas, dejas, ieražas, apģērbs u.c.).

Nākamajā grafikā apkopoti dati par Latvijas iedzīvotāju īpatsvaru, kurus interesē vismaz viena no sarakstā minētajām jomām attiecīgajā valstī.

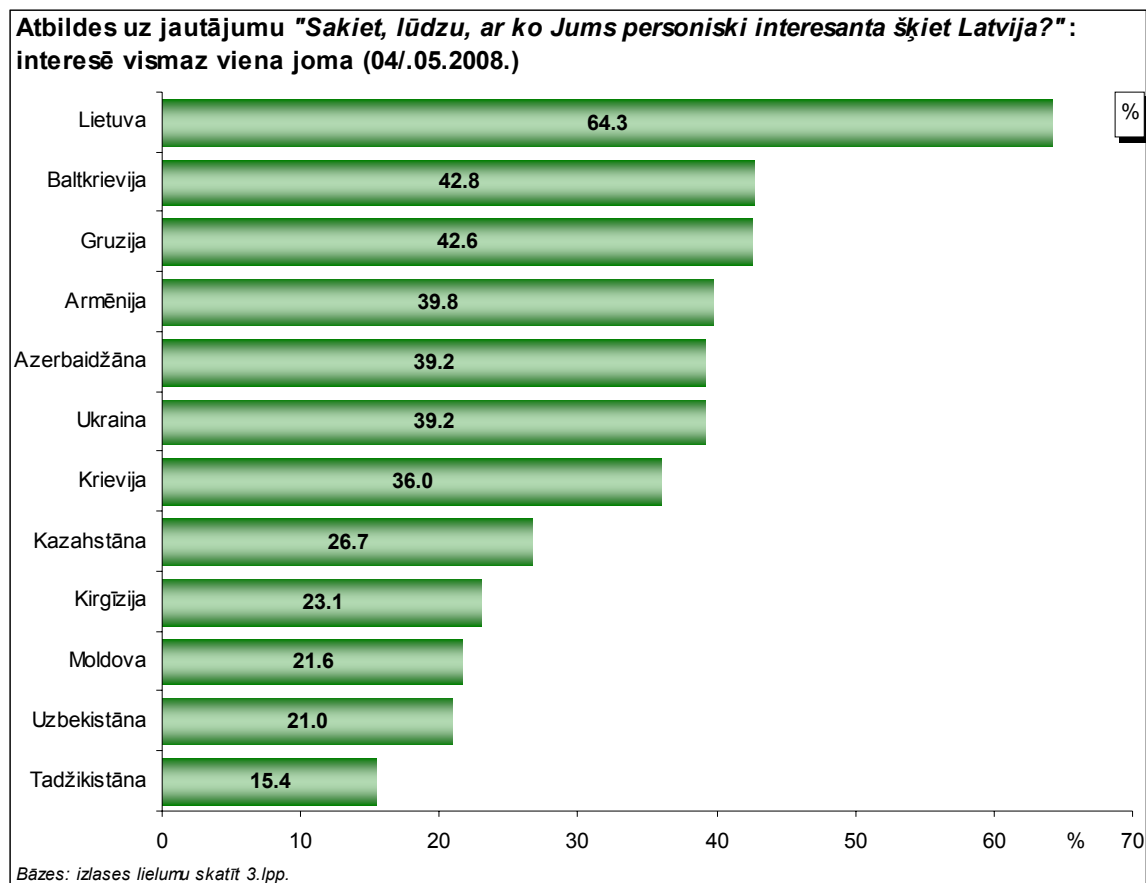
Saskaņā ar aptaujas datiem respondenti Latvijā visbiežāk interesi izrādījuši par Krieviju (vismaz viena joma interesē 66% aptaujāto), Lietuvu (55%) un Igauniju (51%). Vairāk nekā 1/3 iedzīvotāju interesantas šķiet arī tādas valstis kā Ukraina (48%), Gruzija (45%), Baltkrievija (37%) un Armēnija (35%).

Savukārt visretāk to, ka viņus attiecīgajā valstī interesē kaut kas no piedāvātā, Latvijas iedzīvotāji norādījuši par Turkmenistānu (14%), Tadžikistānu (14%) un Kirgīziju (16%).

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Jānorāda, ka latvieši biežāk nekā krievi un cittautieši izrādījuši interesi par Lietuvu un Igauniju, krievi biežāk nekā caurmērā atzīmējuši, ka viņus interesē vismaz viena joma par Baltkrieviju, un cittautieši biežāk izrādījuši interesi par Baltkrieviju, Moldovu un Kirgīziju.

Analogs jautājums tika uzdots arī pētījuma dalībniekiem pārējās projektā iesaistītajās valstīs. Nākamajā grafikā apkopoti dati par to, cik lielai daļai respondentu citās pētījumā iesaistītajās valstīs interesanta šķiet vismaz viena joma Latvijā.

Kā redzams, visbiežāk interesi par Latviju ir izrādījuši aptaujas dalībnieki Lietuvā – vismaz viena no piedāvātajām jomām interesē vairāk nekā pusi respondentu (64%). Latvija šķiet interesanta vairāk nekā 2/5 respondentu Baltkrievijā (43%) un Gruzijā (43%). Salīdzinoši bieži interesi par Latviju pauduši arī aptaujas dalībnieki Armēnijā (40%), Azerbaidžānā (39%), Ukrainā (39%) un Krievijā (36%). Savukārt visretāk to norādījuši iedzīvotāji Tadžikistānā (15%).

Datu apkopojums liecina, ka Latvijas vēsturiskās vietas, mūzika, tautas kultūra, kino, teātris, sports un literatūra visvairāk interesē aptaujātos Lietuvā (11%-36%). Savukārt interesi par Latvijas dabu, ģeogrāfisko novietojumu un īpatnībām visbiežāk izrādījuši aptaujātie Armēnijā (24%) un par nacionālo virtuvi – respondenti Baltkrievijā (13%).

Visbiežāk viedokli, ka Latvijā nekas nešķiet interesants, pauduši aptaujātie Tadžikistānā (38%), Uzbekistānā (29%) un Krievijā (25%), bet to, ka slikti zina Latviju (t.sk. ir grūti pateikt), biežāk nekā citās valstīs norādīja respondenti Moldovā (73%), Kirgīzijā (65%), Kazahstānā (58%) un Uzbekistānā (50%).

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Nākamajā tabulā apkopoti dati par visu respondentu pausto interesi pret bijušās PSRS valstīm – apkopoti vidējie rādītāji par aptaujātajiem visās projektā iesaistītajās valstīs, kurus interesē vismaz viena joma attiecīgajā valstī, un tiem, kurus neinteresē nekas no minētā.

Valsts	Interesē vismaz viena joma attiecīgajā valstī (%)	Nekas no minētā neinteresē (%)
Krievija	83.4	6.1
Ukraina	51.3	14.1
Gruzija	49.8	14.9
Baltkrievija	37.3	19.9
Armēnija	36.0	18.9
Azerbaidžāna	34.2	18.0
Igaunija	33.5	20.5
Latvija	33.2	19.0
Lietuva	32.5	19.0
Uzbekistāna	32.0	16.5
Moldova	31.1	19.6
Kazahstāna	29.9	20.1
Turkmenistāna	24.0	23.2
Tadžikistāna	21.1	19.8
Kirgīzija	21.4	22.4

Kā redzams, pētījuma dalībnieki visbiežāk ir interesi izrādījuši par Krieviju – vismaz viena joma šajā valstī interesē 83% respondentu. Aptuveni puse aptaujāto pauduši arī interesi par Ukrainu (51%) un Gruziju (50%). To, ka viņus interesē kāda joma citās valstīs, norādīja no 21% līdz 37% respondentu.

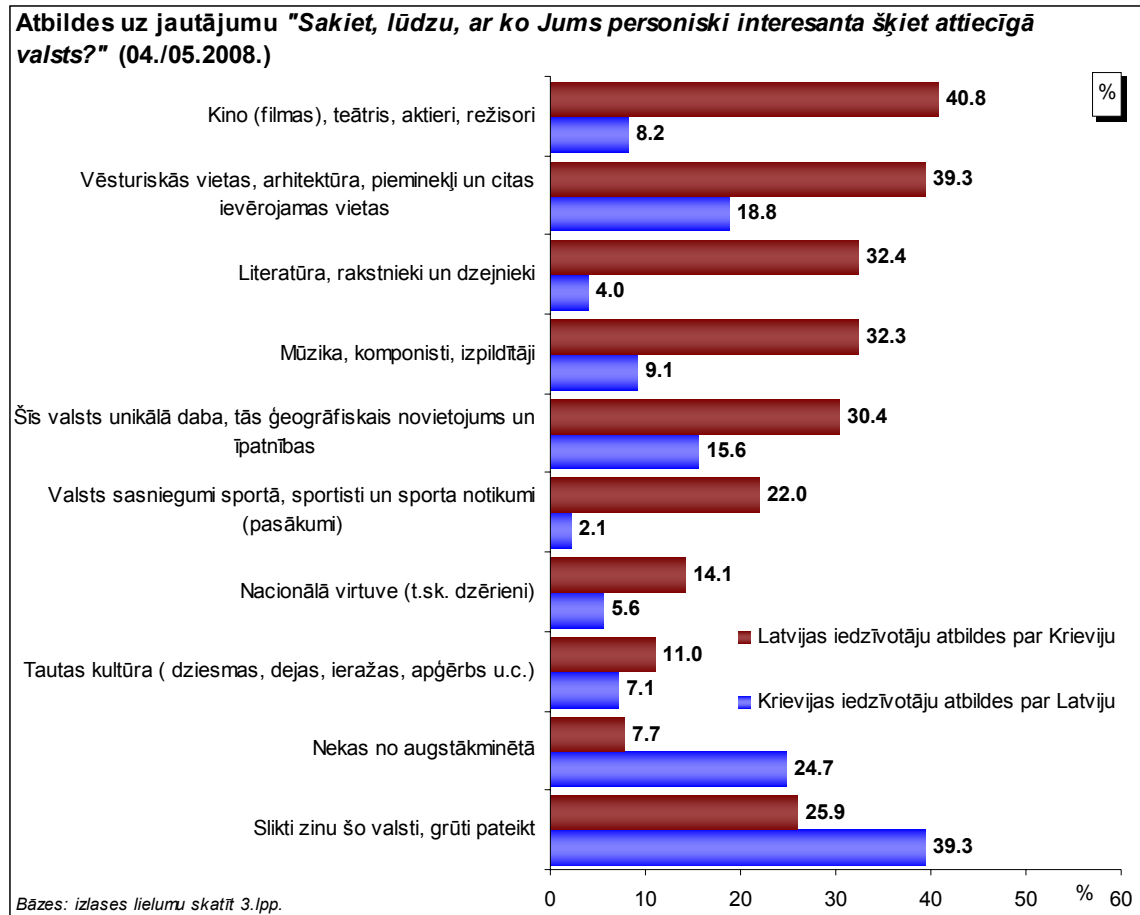
Raksturojot projektā iesaistīto valstu iedzīvotāju interesi par Latviju, jāatzīmē, ka par vismaz vienu jomu interesi ir izrādījuši vidēji 33% respondentu, un šie dati būtiski neatšķiras no datiem par Igauniju un Lietuvu (par šīm valstīm interesi izrādījuši attiecīgi 34% un 33%).

Visretāk aptaujātie to, ka viņus interesē vismaz viena joma attiecīgajā valstī, minējuši par Kirgīziju (21%), Tadžikistānu (21%) un Turkmenistānu (24%).

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Tālāk apkopoti dati par katru no „Eirāzijas monitoringa” projektā iesaistītajām valstīm: kādas jomas attiecīgajā valstī interesē Latvijas iedzīvotājus un otrādi - kādas jomas Latvijā interesē šīs valsts respondentus.

1.1.1. Krievija

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt līdz 5 atbildēm, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Norādot, ar ko viņiem personiski interesanta šķiet Krievija, visbiežāk (41%) **Latvijas iedzīvotāji** minējuši tās „kino (filmas), teātri, aktierus, režisorus”. Krievijas „vēsturiskās vietas, arhitektūra, pieminekļi un citas ievērojamas vietas” norādītas nedaudz retāk (39%), savukārt tās „literatūru, rakstniekus un dzejniekus”, kā arī „mūziku, komponistus, izpildītājus” minēja 32% aptaujāto. To, ka interesanta šķiet Krievijas daba, ģeogrāfiskais novietojums un īpatnības, atzīmēja 30% iedzīvotāju, un 22% norādīja valsts sasniegumus sportā, sportistus un sporta notikumus.

Jāpiebilst, ka aptuveni 1/4 respondentu (26%) atturējušies sniegt konkrētu vērtējumu

Atbilžu sadalījums atkarībā no pētījuma dalībnieku tautības liecina, ka krievi biežāk nekā caurmērā minējuši, ka viņiem šķiet interesantas Krievijas vēsturiskās vietas, arhitektūra un pieminekļi, kino (filmas), teātris, aktieri, režisori, literatūra, rakstnieki un dzejnieki, daba un ģeogrāfiskais novietojums, kā arī nacionālā virtuve. Bet citu tautību pārstāvji biežāk nekā caurmērā norādījuši, ka slikti zina šo valsti (t.sk. ir grūti pateikt). Jānorāda, ka latviešu sniegtās atbildes būtiski neatšķiras no vidējiem rādītājiem.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Biežāk nekā caurmērā vismaz pusi no norādītajām jomām atzīmēja iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 24 gadiem un no 45 līdz 54 gadiem, respondenti ar augstāko izglītību, aptaujātie bez LR pilsonības, iedzīvotāji ar vidēji augstiem vai augstiem ienākumiem, kā arī Rīgā dzīvojošie.

To, ka slikti zina šo valsti, ir grūti pateikt, biežāk nekā caurmērā atzīmēja aptaujātie vecumā no 18 līdz 34 gadiem, pētījuma dalībnieki ar pamatizglītību, nestrādājošie, respondenti ar zemiem ienākumiem, Vidzemē, Kurzemē un Latgalē dzīvojošie, kā arī aptaujātie lauku apvidos.

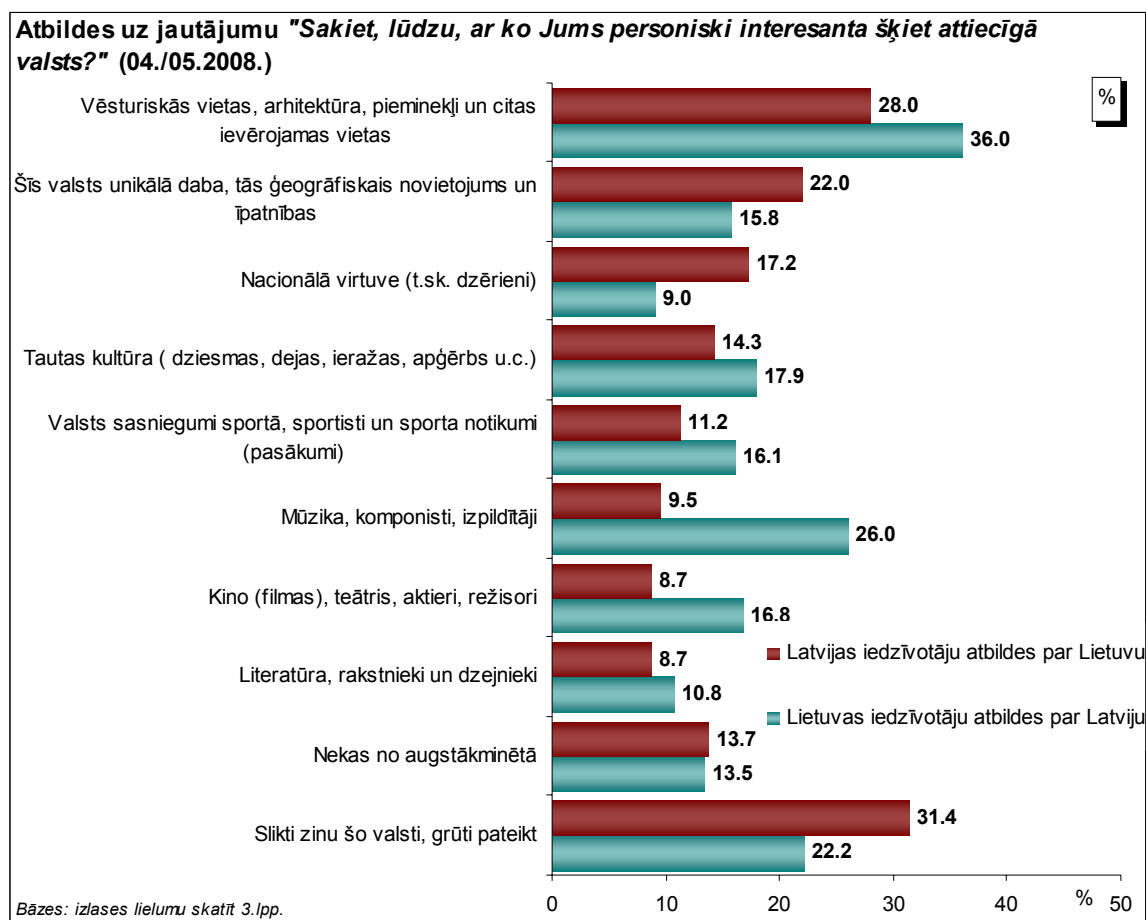
Atbildi „*nekas no augstākminētā*” biežāk nekā caurmērā sniedza iedzīvotāji vecumā no 35 līdz 44 gadiem un grupas ar zemiem vai vidēji zemiem ienākumiem.

Savukārt aptuveni 2/5 **pētījuma dalībnieku Krievijā** (39%) norādījuši, ka viņi slikti zina par Latviju (t.sk. grūti pateikt). To, ka nekas nešķiet interesants, atzīmēja 25%. Raksturojot, kas viņus Latvijā interesē, vēsturiskās vietas, arhitektūru, pieminekļus un citas ievērojamas vietas minēja 19%, un 16% - unikālo dabu, ģeogrāfisko novietojumu un īpatnības.

Salīdzinot Latvijas un Krievijas respondentu sniegtās atbildes, vērojams, ka Latvijas iedzīvotāji biežāk norādījuši jomas, kurās viņiem šķiet interesanta Krievija, bet Krievijas iedzīvotāji biežāk minējuši, ka viņus Latvijā neinteresē „*nekas no augstākminētā*” vai viņi slikti zina Latviju (t.sk. ir grūti pateikt).

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

1.1.2. Lietuva

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt līdz 5 atbildēm, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Raksturojot, ar ko interesanta šķiet Lietuva, **respondenti Latvijā** visbiežāk norādījuši tās „vēsturiskās vietas, arhitektūru, pieminekļus un ievērojamas vietas” (28%). Nedaudz retāk minēta „šīs valsts unikālā daba, tās ģeogrāfiskais novietojums un īpatnības” (22%). Lietuvas nacionālā virtuve interesanta šķiet 17% Latvijas iedzīvotāju, „tautas kultūru (dziesmas, dejas, ieražas, apģērbs u.c.)” atzīmēja 14%, un 11% puda viedokli, ka viņus interesē Lietuvas sasniegumi sportā, sportisti un sporta notikumi. Nedaudz mazāk kā 1/3 aptaujāto norādīja, ka slikti zina šo valsti, bet 14% nekā nešķiet interesants Lietuvā.

Dati par atbildēm dažādās vecuma grupās liecina, ka iedzīvotāji vecumā no 25 līdz 34 gadiem biežāk nekā caurmērā minējuši Lietuvas mūziku, komponistus, izpildītājus, kā arī sasniegumus sportā. Aptaujātie vecumā no 35 līdz 44 gadiem biežāk nekā caurmērā norādījuši Lietuvas dabu, ģeogrāfisko novietojumu, vēsturiskās vietas, arhitektūru un pieminekļus, kā arī nacionālo virtuvi. Tautas kultūra caurmērā biežāk šķitusi interesanta iedzīvotājiem vecumā no 45 līdz 54 gadiem. Savukārt tie, kuri vecāki par 55 gadiem, biežāk nekā caurmērā atzina, ka slikti zina šo valsti.

Salīdzinot latviešu, krievu un cittautiešu atbildes, vērojams, ka latvieši biežāk nekā caurmērā norādījuši, ka viņus interesē Lietuvas vēsturiskās vietas, arhitektūra un pieminekļi, tautas kultūra, mūzika un kino, teātris. Cittautieši savukārt biežāk nekā caurmērā atzīmējuši Lietuvas unikālo dabu, ģeogrāfisko novietojumu, nacionālo virtuvi un mūziku. Bet krievi biežāk nekā caurmērā norādījuši, ka slikti zina Lietuvu, viņiem ir

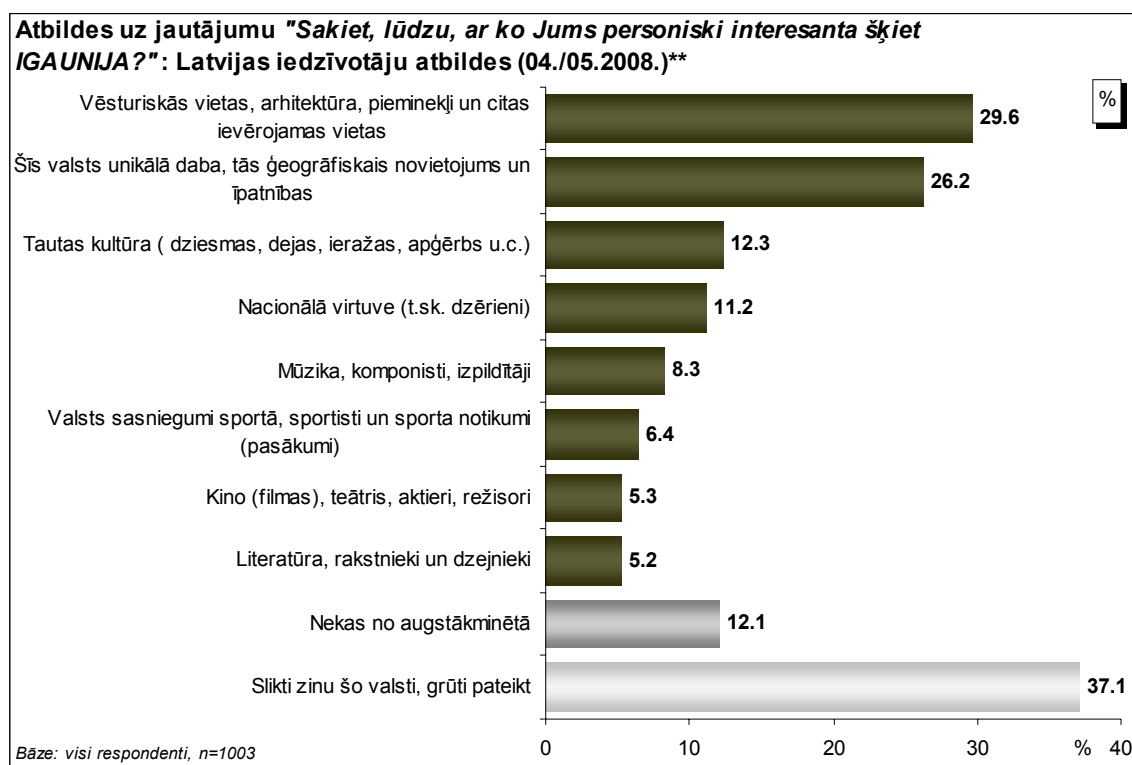
Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

grūti pateikt, kas no minētā viņus interesē, vai arī nekas no minētā nešķiet interesants. Arī respondenti bez LR pilsonības, iedzīvotāji ar vidēji augstiem ienākumiem, kā arī Pierīgā un Latgalē dzīvojošie biežāk nekā caurmērā pauduši viedokli, ka viņiem šajā valstī nekas nešķiet interesants.

Vairāk nekā 1/3 **Lietuvas iedzīvotāju** (36%) atzīmēja, ka viņus interesē Latvijas vēsturiskās vietas, arhitektūra, pieminekļi, bet 26% minēja Latvijas mūziku, komponistus, izpildītājus. Vairāk nekā 1/10 respondentu norādīja arī Latvijas tautas kultūru (18%), kino, teātri, aktierus, režisorus (17%), sasniegumus sportā, sportistus, sporta notikumus (16%) un dabu, ģeogrāfisko novietojumu (16%).

Datu salīdzinājums liecina, ka Lietuvas iedzīvotāji biežāk izrādījuši interesi par Latvijas vēsturiskajām vietām, arhitektūru, pieminekļiem un mūziku nekā Latvijas iedzīvotāji par attiecīgajām jomām Lietuvā. Savukārt Latvijas iedzīvotāji biežāk interesējušies par Lietuvas dabu, ģeogrāfisko novietojumu, nacionālo virtuvi, kā arī biežāk nekā respondenti Lietuvā atzīmējuši, ka slikti zina otru valsti.

1.1.3. Igaunija

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt līdz 5 atbildēm, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

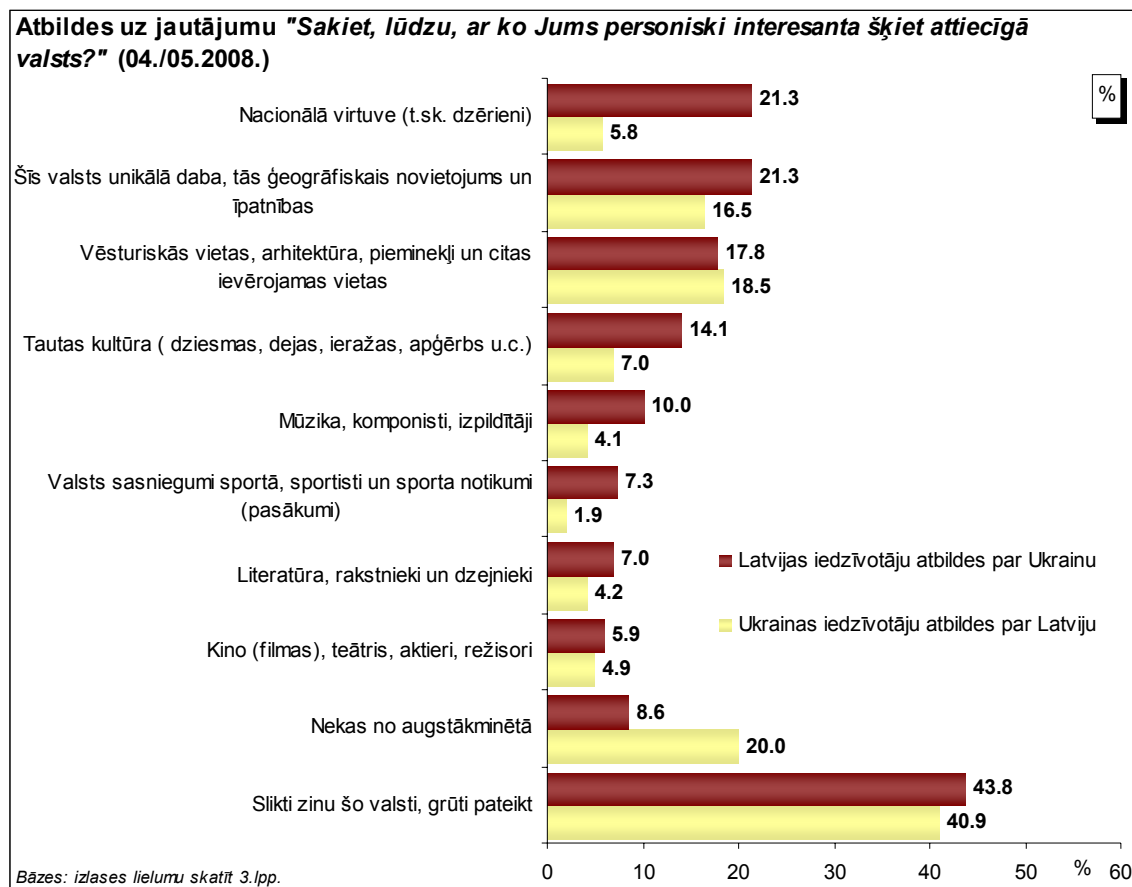
**Projektā „Eirāzijas monitorings” Igaunija nepiedalījās, tāpēc par šo valsti dati nav apkopoti.

Atbildot uz jautājumu, ar ko respondenti personiski šķiet interesanta Igaunija, vairāk nekā 1/4 norādīja „vēsturiskās vietas, arhitektūra, pieminekļi un citas ievērojamas vietas” (30%) un „šīs valsts unikālā daba, tās ģeogrāfiskais novietojums un īpatnības” (26%). Vairāk nekā 1/10 atzīmēja, ka viņiem interesanta šķiet Igaunijas „tautas kultūra (dziesmas, dejas, ieražas, apģērbs u.c.)” (12%), kā arī „nacionālā virtuve (t.sk. dzērēni)” (11%). To, ka nekas nešķiet interesants Igaunijā, minēja 12% Latvijas iedzīvotāju, un 37% atturējās paust konkrētu vērtējumu.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Salīdzinot respondentu atbildes atkarībā no tautības, var konstatēt, ka gan krievi, gan cittautieši biežāk nekā caurmērā atzīmējuši, ka ir slikti informēti par Igauniju un viņiem ir grūti pateikt, kas tajā šķiet interesants. Latvieši biežāk nekā caurmērā norādījuši, ka viņiem personiski interesantas šķiet Igaunijas vēsturiskās vietas, arhitektūra, pieminekļi un citas ievērojamas vietas, daba, ģeogrāfiskais novietojums, tautas kultūra un mūzika, komponisti, izpildītāji.

1.1.4. Ukraina

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt līdz 5 atbildēm, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Raksturojot, kas viņiem šķiet interesants Ukrainā, nedaudz vairāk kā 1/5 pētījuma dalībnieku Latvijā norādīja tās nacionālo virtuvi (t.sk. dzērienus) (21%), kā arī dabu, ģeogrāfisko novietojumu un īpatnības (21%). To, ka viņiem interesantas šķiet Ukrainas „vēsturiskās vietas, arhitektūra, pieminekļi un citas ievērojamas vietas”, atzīmēja 18%, un 14% norādīja „tautas kultūru (dziesmas, dejas, ieražas, apģērbu u.c.)”.

Nedaudz vairāk kā 2/5 respondentu (44%) norādīja, ka slikti zina šo valsti, bet 9% nekas no minētā nešķīta interesants.

Iedzīvotāji ar augstāko izglītību, cittautieši, aptaujātie bez LR pilsonības, kā arī pētījuma dalībnieki ar augstiem ienākumiem biežāk nekā caurmērā norādīja vismaz pusi no minētajām jomām, kurās Ukraina viņiem šķiet interesanta. Tiesa, nepilsoņi biežāk nekā caurmērā atzīmēja arī atbildi „nekas no augstākminētā” (šajā grupā retāk minēts, ka respondenti slikti zina Ukrainu, ir grūti pateikt).

To, ka slikti zina šo valsti (t.sk. grūti pateikt), biežāk nekā caurmērā minēja iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 34 gadiem, aptaujātie ar pamatizglītību, latvieši,

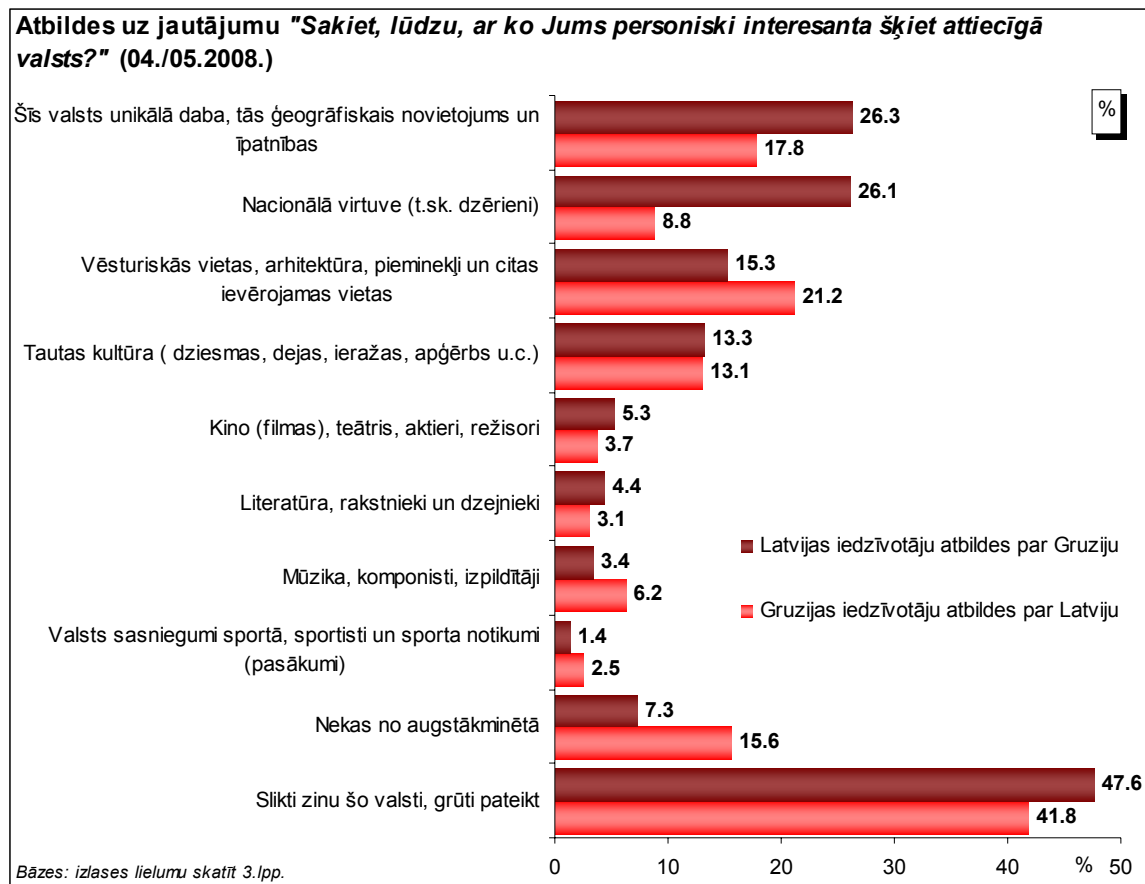
Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

nestrādājošie, respondenti ar zemiem ienākumiem, kā arī Vidzemē un Kurzemē dzīvojošie.

Vairāk nekā 1/10 **respondentu Ukrainā** par interesantām atzinuši Latvijas vēsturiskās vietas, arhitektūru, pieminekļus (19%) un unikālo dabu, ģeogrāfisko novietojumu un īpatnības (17%). Latviju slikti zina 41%, un nekas no minētā nešķiet interesants 20% aptaujāto Ukrainas iedzīvotāju.

Jāatzīmē, ka Latvijas iedzīvotāji ievērojami biežāk norādījuši, ka viņus interesē Ukrainas nacionālā virtuve, nekā pētījuma dalībnieki Ukrainā to minējuši par Latviju. Bet Ukrainas iedzīvotājiem biežāk nekas no minētā nav šķitis interesants par Latviju, nekā otrādi.

1.1.5. Gruzija

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt līdz 5 atbildēm, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Atbildot uz jautājumu, ar ko interesanta šķiet Gruzija, nedaudz vairāk kā 1/4 **Latvijas iedzīvotāju** norādījuši tās unikālo dabu, ģeogrāfisko novietojumu un īpatnībām (26%), kā arī nacionālo virtuvi (t.sk. dzērieni) (26%). Vairāk kā 1/10 minējuši arī Gruzijas vēsturiskās vietas, arhitektūru, pieminekļus un citas ievērojamas vietas (15%) un tautas kultūru (dziesmas, dejas, ieražas, apģērbs u.c.) (13%).

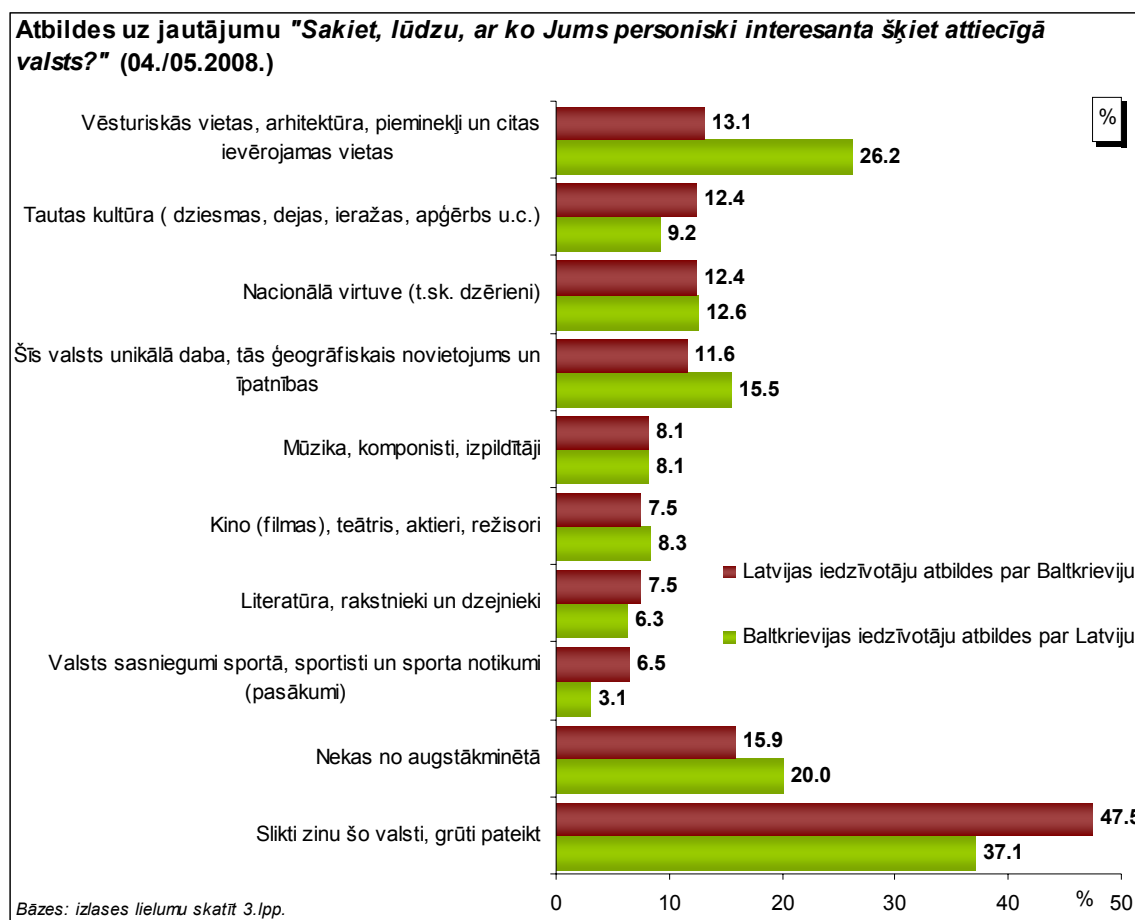
To, ka slikti zina šo valsti, atzīmēja 48%, un 7% nav šķitis interesants nekas no minētā. Biežāk nekā caurmērā to, ka slikti zina Gruziju un ir grūti pateikt, kas šajā valstī šķiet interesants, norādīja aptaujātie vecumā no 18 līdz 24 gadiem un no 45 līdz 54

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

gadiem, iedzīvotāji ar pamatizglītību, cittautieši, nestrādājošie, aptaujātie ar zemiem vai vidēji zemiem ienākumiem, respondenti Vidzemē un Latgalē, kā arī lauku rajonos dzīvojošie. Savukārt viedokli, ka Gruzijā neinteresē nekas no minētā, biežāk nekā caurmērā pauda krievi, respondenti bez LR pilsonības un aptaujātie ar vidēji zemiem ienākumiem. Jāpiebilst, ka iedzīvotāji ar augstāko izglītību un aptaujātie ar augstiem ienākumiem biežāk nekā caurmērā atzīmējuši, ka lielākajā daļā jomu viņiem Gruzija šķiet interesanta.

Savukārt **Gruzijas iedzīvotāji** visbiežāk (21%) norādījuši, ka viņiem interesantas šķiet Latvijas vēsturiskās vietas, arhitektūra, pieminekļi. Vairāk nekā 1/10 respondentu atzīmēja arī dabu, ģeogrāfisko novietojumu (18%) un Latvijas tautas kultūru (13%). Latvijas iedzīvotājus biežāk nekā aptaujātos Gruzijā par otru valsti interesējušas tādas jomas kā valsts unikālā daba, ģeogrāfiskais novietojums un īpatnības, kā arī nacionālā virtuve. Toties Gruzijas iedzīvotāji biežāk norādījuši, ka viņiem šķiet interesantas Latvijas vēsturiskās vietas, arhitektūra, pieminekļi.

1.1.6. Baltkrievija

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt līdz 5 atbildēm, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Pētījuma dati liecina, ka **Latvijas iedzīvotājiem** vienlīdz interesantas šķitušas Baltkrievijas „vēsturiskās vietas, arhitektūra, pieminekļi un citas ievērojamas vietas” (13%), „tautas kultūra (dziesmas, dejas, ieražas, apģērbs u.c.)” (12%), „nacionālā virtuve (t.sk. dzērieni)” (12%) un „šis valsts unikālā daba, tās ģeogrāfiskais novietojums un

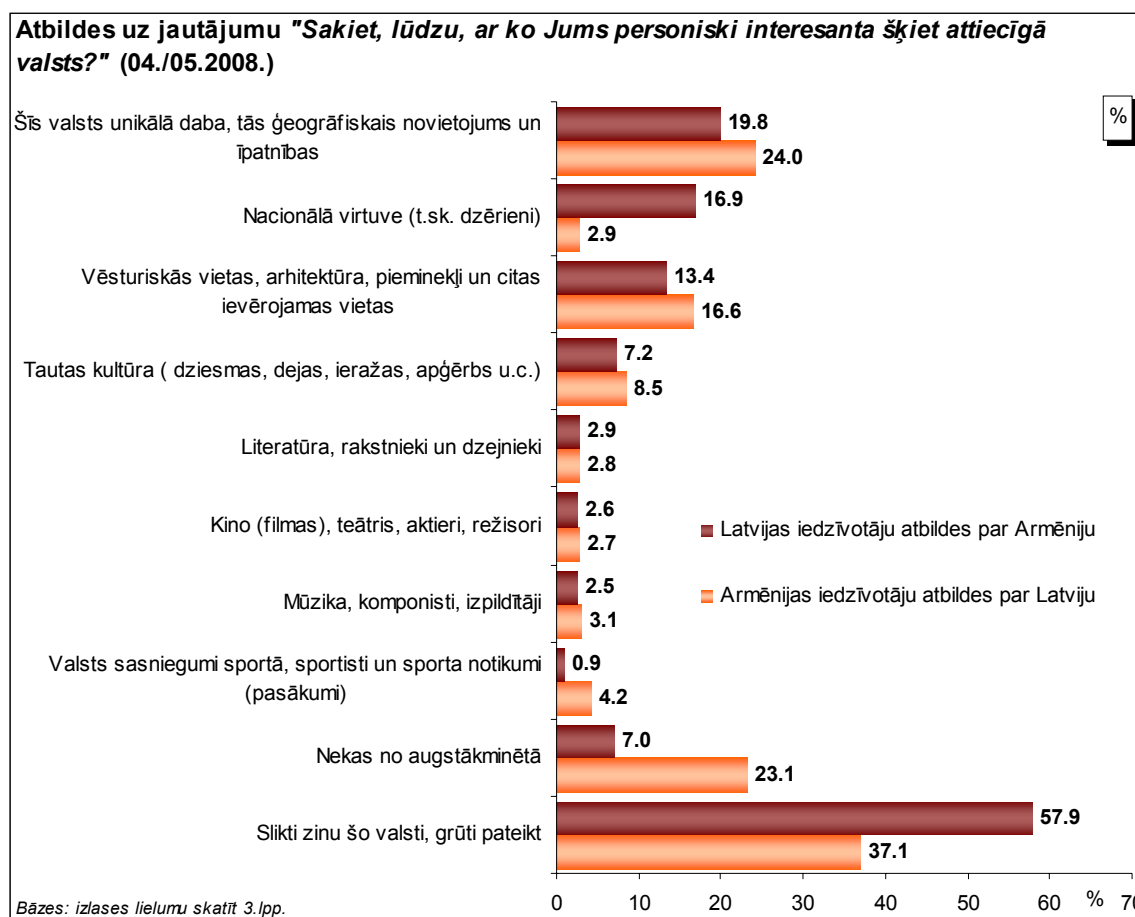
Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

īpatnības” (12%). Tiesa, 48% aptaujāto norādījuši, ka slikti zina Baltkrieviju, ir grūti pateikt, un vēl 16% pauda viedokli, ka „*nekas no augstākminētā*” nešķiet interesants.

Salīdzinot atbildes dažādās sociāldemogrāfiskajās grupās, var konstatēt, ka respondenti bez LR pilsonības biežāk nekā caurmērā par interesantām atzinuši gandrīz visas norādītās jomas. Latvieši biežāk nekā caurmērā atzīmējuši, ka slikti zina šo valsti, grūti pateikt, bet cittautieši biežāk nekā caurmērā atzīmējuši lielāko daļu minēto jomu. Raksturojot atbildes atkarībā no respondentu vecuma, vērojams, ka gan jaunieši vecumā no 18 līdz 24 gadiem, gan tie, kuri vecāki par 55 gadiem, biežāk nekā caurmērā atturējušies paust konkrētu viedokli (minēta atbilde „*slikti zinu šo valsti, grūti pateikt*”).

Aptuveni 1/4 **aptaujāto Baltkrievijā** (26%) norādījuši, ka viņus interesē Latvijas vēsturiskās vietas, arhitektūra, pieminekļi un citas ievērojamas vietas (Latvijas iedzīvotāji interesi par Baltkrievijas vēsturiskajām vietām izrādījuši retāk (13%)). Tiesa, 37% pētījuma dalībnieku Baltkrievijā atbildēja, ka slikti zina Latviju, un 20% nekā minētā nešķīta interesants.

1.1.7. Armēnija

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt līdz 5 atbildēm, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Raksturojot to, kas interesants šķiet Armēnijā, 1/5 **Latvijas iedzīvotāju** (20%) norādījuši uz „*šis valsts unikālo dabu, tās ģeogrāfisko novietojumu un īpatnībām*”, 17% interesanta šķiet Armēnijas nacionālā virtuve, un 13% - „*vēsturiskās vietas, arhitektūra,*

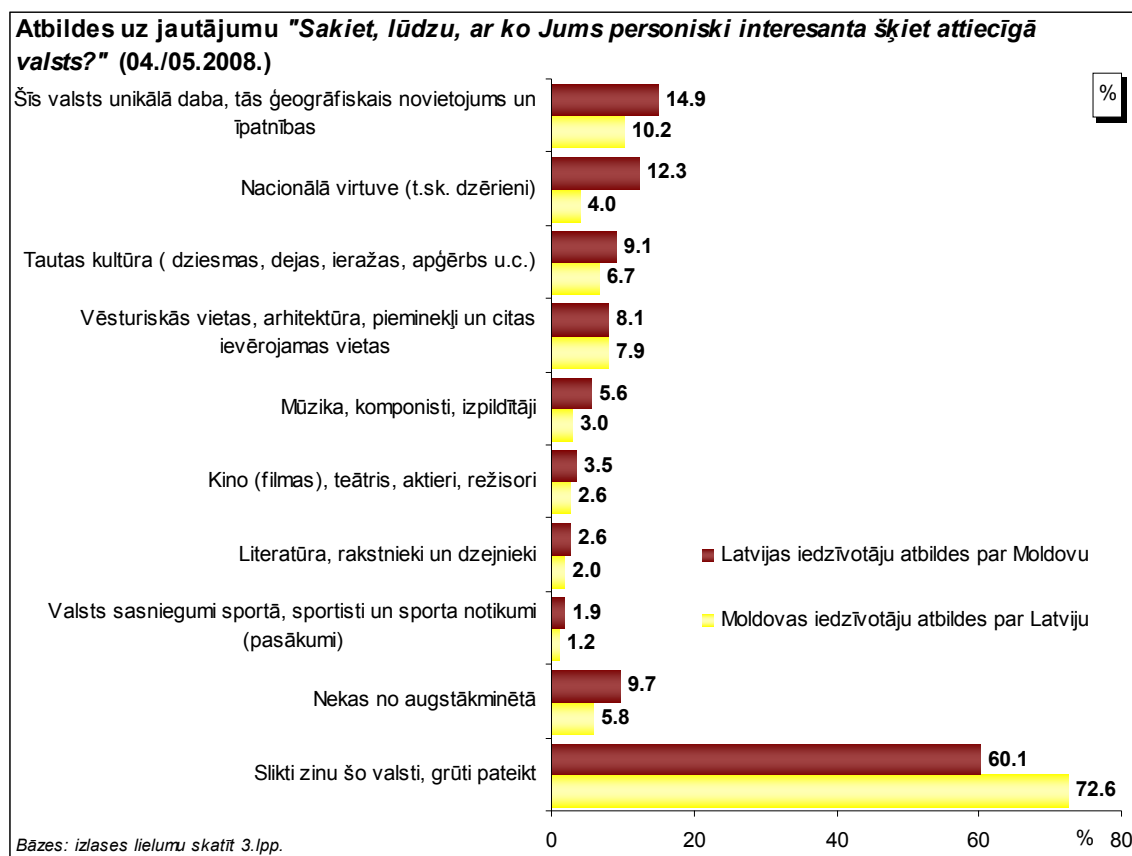
Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

pieminekļi un citas ievērojamas vietas”. To, ka „slikti zina šo valsti, grūti pateikt”, minēja 58% respondentu, savukārt atbildi „nekas no augstākminētā” – norādīja 7% iedzīvotāju.

Biežāk nekā caurmērā trīs visbiežāk minētās atbildes norādīja aptaujātie ar augstāko izglītību un ar augstiem ienākumiem. To, ka slikti zina šo valsti vai ir grūti pateikt, biežāk nekā caurmērā atzīmēja iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 24 gadiem, cittautieši, respondenti ar pamatizglītību, nestrādājošie, respondenti ar zemiem vai vidēji zemiem ienākumiem, Vidzemē, Kurzemē un Latgalē dzīvojošie, kā arī pētījuma dalībnieki laukos.

To, ka interesanta ir Latvijas daba, ģeogrāfiskais novietojums un īpatnības, norādīja 24% **Armēnijas iedzīvotāju**, 17% minēja vēsturiskās vietas, pieminekļus, un 9% - Latvijas tautas kultūru. Savukārt 37% atzīmēja atbildi „slikti zinu šo valsti, grūti pateikt”. Jānorāda, ka Latvijas iedzīvotāji biežāk par Armēniju norādījuši, ka viņus interesē tās nacionālā virtuve vai viņi slikti zina šo valsti (t.sk. grūti pateikt). Savukārt respondenti Armēnijā biežāk nekā Latvijas iedzīvotāji pauduši viedokli, ka nekā no minētā nešķiet interesants otrā valstī.

1.1.8. Moldova

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt līdz 5 atbildēm, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Moldovas unikālo dabu, tās ģeogrāfisko novietojumu un īpatnības par interesantām atzīnusi 15% **Latvijas iedzīvotāju**, nacionālo virtuvi – 12%, tautas kultūru – 9%, bet vēsturiskās vietas, arhitektūru, pieminekļus un citas ievērojamas vietas – 8% pētījuma dalībnieku. Aptuveni 3/5 iedzīvotāju (60%) norādījuši, ka slikti zina Moldovu un viņiem ir grūti pateikt, kas viņus šajā valstī interesē, un 10% pauduši viedokli, ka nekā

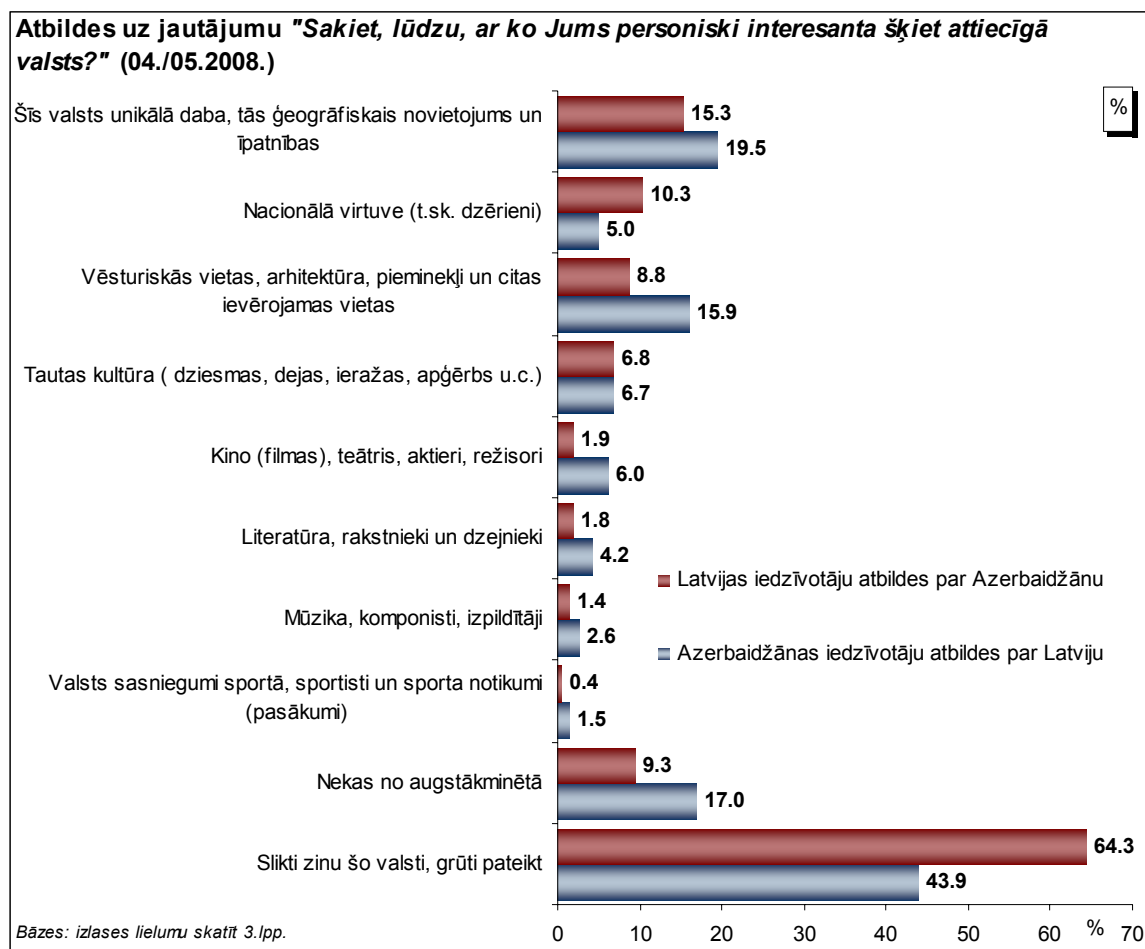
Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

no augstākminētā nešķiet interesants. Salīdzinot dažādu tautību pārstāvju atbildes, var konstatēt, ka cittautieši biežāk nekā caurmērā izrādījuši interesi par Moldovas nacionālo virtuvi, tautas kultūru, kā arī vēsturiskajām vietām, arhitektūru, pieminekļiem un citām ievērojamām vietām. Latviešu atbildes būtiski neatšķiras no vidējiem rādītājiem, bet krievi biežāk nekā caurmērā norādījuši, ka nekas no augstākminētā nešķiet interesants.

Dati liecina, ka atbildi „*nekas no augstākminētā*” biežāk nekā caurmērā norādīja arī respondenti bez LR pilsonības, kā arī Pierīgā un Latgalē dzīvojošie. Savukārt to, ka slikti zina Moldovu, ir grūti spriest, biežāk nekā caurmērā atzīmēja aptaujātie vecumā no 25 līdz 34 gadiem, kā arī tie, kuri vecāki par 55 gadiem, respondenti ar pamatizglītību, nestrādājošie, grupas ar zemiem vai vidēji zemiem ienākumiem, aptaujas dalībnieki Vidzemē un Kurzemē, kā arī lauku rajonos dzīvojošie.

Moldovas iedzīvotājiem visbiežāk interesanta šķitusi Latvijas daba, ģeogrāfiskais novietojums (10%) un vēsturiskās vietas, arhitektūra, pieminekļi (8%). Tiesa, 73% norādīja, ka slikti zina Latviju, tāpēc viņiem ir grūti pateikt, kas viņus tajā interesē.

1.1.9. Azerbaidžāna

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt līdz 5 atbildēm, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Saskaņā ar aptaujas rezultātiem vairāk nekā puse **pētījuma dalībnieku Latvijā** (64%) nav norādījuši, ar ko viņiem interesanta šķiet Azerbaidžāna (atzīmēta atbilde „*slikti zinu šo valsti, grūti pateikt*”). To, ka viņiem interesanta šķiet „*šis valsts unikālā daba,*

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

ģeogrāfiskais novietojums un īpatnības”, atzīmēja 15% aptaujāto. Azerbaidžānas „*nacionālo virtuvi (t.sk. dzērieni)*” minēja 10% Latvijas iedzīvotāju, „*vēsturiskās vietas, arhitektūru, pieminekļus un citas ievērojamas vietas*” - 9% un „*tautas kultūru (dziesmas, dejas, ieražas, apģērbs u.c.)*” – 7% respondentu.

To, ka slikti zina šo valsti un ir grūti pateikt, kas tajā šķiet interesants, biežāk nekā caurmērā norādīja gan gados jaunāki respondenti vecumā no 18 līdz 24 gadiem, gan tie, kuri ir vecāki par 55 gadiem, aptaujātie ar pamatizglītību, cittautieši, nestrādājošie, iedzīvotāji ar zemiem ienākumiem, Vidzemē, Kurzemē un Latgalē dzīvojošie, kā arī aptaujātie lauku apvidos.

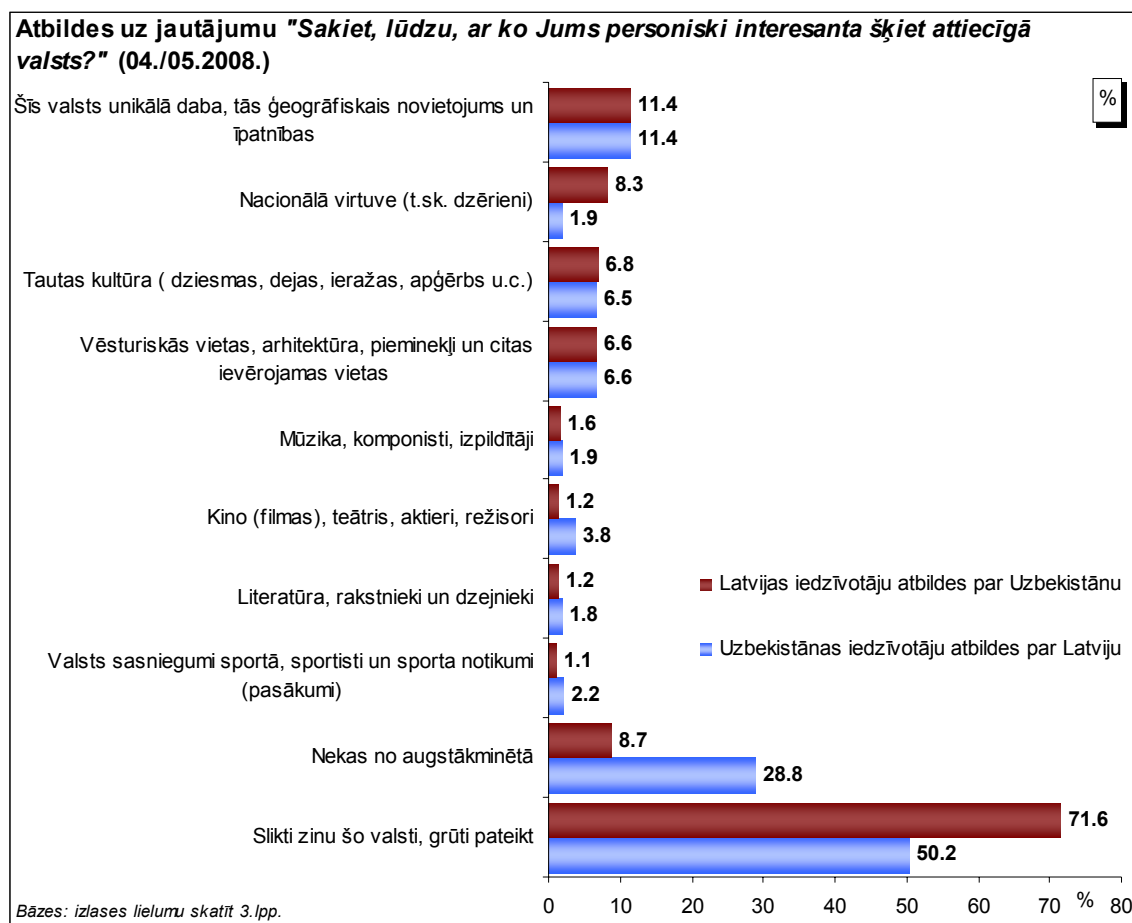
Jānorāda, ka respondenti ar augstāko izglītību un iedzīvotāji ar augstiem ienākumiem biežāk nekā caurmērā atzīmējuši, ka viņiem šķiet interesanta Azerbaidžānas unikālā daba un ģeogrāfiskais novietojums, vēsturiskās vietas, arhitektūra, pieminekļi, kā arī nacionālā virtuve (jāatzīmē, ka aptaujātie ar augstiem ienākumiem biežāk nekā caurmērā arī minējuši Azerbaidžānas tautas kultūru un literatūru, rakstniekus, dzejniekus).

Pētījuma rezultāti liecina, ka **Azerbaidžānas iedzīvotāji** visbiežāk norādījuši, ka viņi slikti zina Latviju, ir grūti pateikt, ar ko tā ir interesanta (44%). Latvijas daba, ģeogrāfiskais novietojums, kā arī vēsturiskās vietas, arhitektūra, pieminekļi šķiet interesanti 20% respondentu Azerbaidžānā, un 16% interesantas šķiet vēsturiskās vietas, arhitektūra, pieminekļi.

Interesanti, ka respondenti Azerbaidžānā biežāk izrādījuši interesi par Latvijas dabu, ģeogrāfisko novietojumu, vēsturiskajām vietām un kino, teātri, nekā Latvijas iedzīvotāji par attiecīgajām jomām Azerbaidžānā. Tiesa, Latvijas iedzīvotāji ievērojami biežāk norādījuši, ka slikti zina šo valsti un ir grūti pateikt, kas tajā interesants.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

1.1.10. Uzbekistāna

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt līdz 5 atbildēm, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Saskaņā ar aptaujas datiem 11% **Latvijas iedzīvotāju** interesanta šķiet Uzbekistānas daba, ģeogrāfiskais novietojums un īpatnības. Uzbekistānas nacionālo virtuvi (t.sk. dzērieni), norādīja 8% respondentu, 7% to minēja par tautas kultūru un vēsturiskajām vietām, arhitektūru, pieminekļiem un citām ievērojamām vietām.

Jānorāda, ka 9% pētījuma dalībnieku pauduši viedokli, ka nekas no minētā viņiem nešķiet interesants Uzbekistānā, un 72% nav snieguši konkrētu atbildi („*slikti zinu šo valsti, grūti pateikt*”).

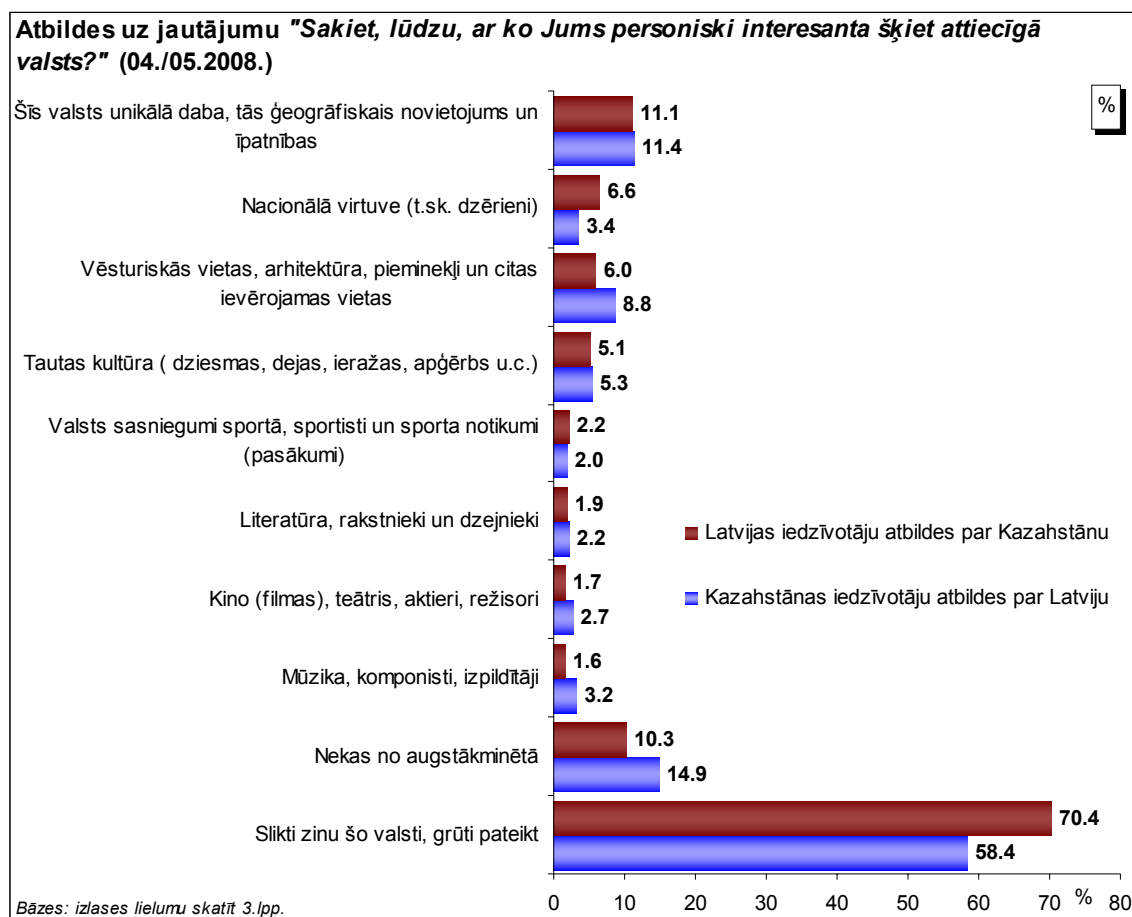
Biežāk nekā caurmērā visas četras biežāk minētās jomas atzīmējuši iedzīvotāji ar augstāko izglītību un augstiem ienākumiem. Tiesa, Uzbekistānas dabu un ģeogrāfisko novietojumu biežāk nekā caurmērā norādīja arī privātajā sektorā strādājošie, grupas ar vidējiem vai vidēji augstiem ienākumiem un Zemgalē dzīvojošie. Bet to, ka viņiem interesanta šķiet Uzbekistānas nacionālā virtuve, biežāk nekā caurmērā minēja arī Rīgā aptaujātie.

Respondenti vecumā no 25 līdz 34 gadiem, grupa ar pamatzglītību, aptaujātie ar zemiem ienākumiem, pētījuma dalībnieki Vidzemē, Kurzemē un Latgalē, kā arī lauku apvidos dzīvojošie biežāk nekā caurmērā norādījuši, ka slikti zina šo valsti. Savukārt atbildi „*nekas no augstākminētā*” biežāk nekā caurmērā sniedza krievi, respondenti bez LR pilsonības un aptaujātie Latgalē.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Aptuveni puse **Uzbekistānas iedzīvotāju** atbildēja, ka nevar pateikt, kas viņus Latvijā interesē (50%), un vēl 29% atbildēja, ka nekas šajā valstī nešķiet interesants. Jāatzīmē, ka iedzīvotāji Latvijā retāk norādījuši, ka nekas no minētā nešķiet interesants Uzbekistānā. Visbiežāk pētījuma dalībnieki Uzbekistānā izrādījuši interesi par Latvijas dabu, ģeogrāfisko novietojumu (11%), vēsturiskajām vietām, arhitektūru, pieminekļiem un citām ievērojamām vietām (7%), kā arī tautas kultūru (7%).

1.1.11. Kazahstāna

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt līdz 5 atbildēm, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Saskaņā ar aptaujas rezultātiem 70% **Latvijas iedzīvotāju** ir grūti pateikt, ar ko viņiem personiski šķiet interesanta Kazahstāna. To, ka interesanta ir „šīs valsts unikālā daba, tās ģeogrāfiskais novietojums un īpatnības”, minēja 11% respondentu, 7% atzīmēja Kazahstānas nacionālo virtuvi, 6% - „vēsturiskās vietas, arhitektūru, pieminekļus un citas ievērojamas vietas”, bet 5% - „tautas kultūru (dziesmas, dejas, ieražas, apģērbs u.c.)”. Savukārt atbildi „nekas no augstākminētā” sniedza 10% aptaujāto.

Ja salīdzina atbildes dažādās sociāldemogrāfiskajās grupās, sākotnēji jānorāda, ka visās analizētajās grupās vairāk nekā puse norādījuši, ka slikti zina šo valsti, ir grūti pateikt. Turklāt šo atbildi atzīmēja vairāk nekā 4/5 no aptaujātajiem ar pamatizglītību, respondentiem ar zemiem ienākumiem, kā arī Vidzemē un Kurzemē dzīvojošajiem. Savukārt to, ka nekas no minētā nešķiet interesants, biežāk nekā caurmērā norādīja

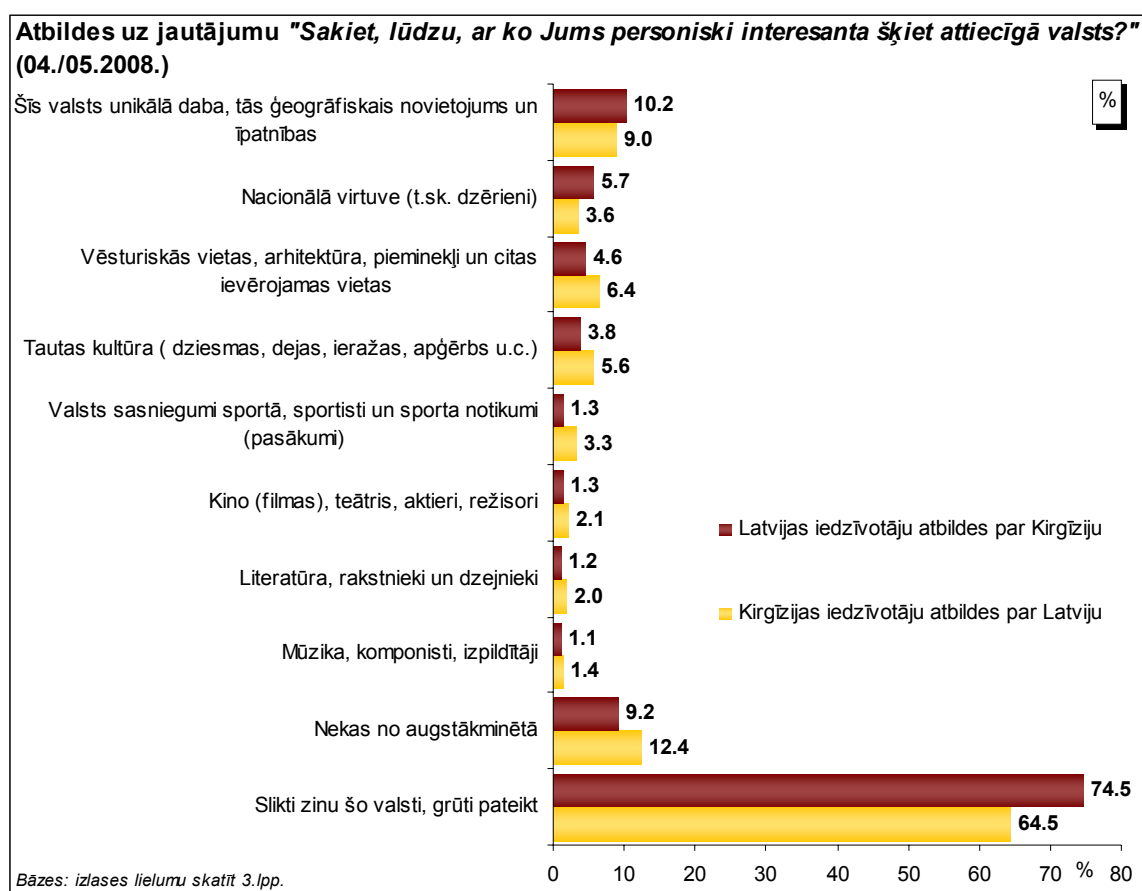
Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

iedzīvotāji, kuri vecāki par 55 gadiem, cittautieši, respondenti bez LR pilsonības, aptaujātie ar vidēji zemiem ienākumiem un Latgalē dzīvojošie.

Biežāk nekā caurmērā to, ka interesanta ir Kazahstānas unikālā daba, ģeogrāfiskais novietojums un īpatnības, norādīja iedzīvotāji ar augstāko izglītību, privātajā sektorā nodarbinātie, grupas ar vidējiem, vidēji augstiem vai augstiem ienākumiem, kā arī Pierīgā un Zemgalē dzīvojošie.

Vairāk nekā puse **Kazahstānas iedzīvotāju** uzskata, ka slikti zina Latviju (58%). To, ka viņus interesē Latvijas daba, ģeogrāfiskais novietojums un īpatnības, norādīja 11%, un 9% atzīmēja Latvijas „vēsturiskās vietas, arhitektūru, pieminekļus un citas ievērojamas vietas”.

1.1.12. Kirgīzija

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt līdz 5 atbildēm, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Pētījuma dati liecina, ka lielākā daļa **aptaujāto Latvijā** ir atturējušies paust konkrētu viedokli, kas viņiem personiski šķiet interesants Kirgīzijā – atbildi „*slikti zinu šo valsti, grūti pateikt*” sniedza 75% respondentu. „*Šis valsts unikālā daba, tās ģeogrāfiskais novietojums un īpatnības*” interesanta šķitusi 10% Latvijas iedzīvotāju, un „*nacionālo virtuvi (t.sk. dzērieni)*” norādīja 6% aptaujāto. Jānorāda, ka 9% pētījuma dalībnieku nav šķitis interesants „*nekas no augstākminētā*”.

To, ka slikti zina šo valsti (t.sk. grūti pateikt), biežāk nekā caurmērā atzīmēja iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 24 gadiem, respondenti ar pamatizglītību, latvieši, nestrādājošie, aptaujātie ar zemiem ienākumiem, pētījuma dalībnieki Vidzemē un

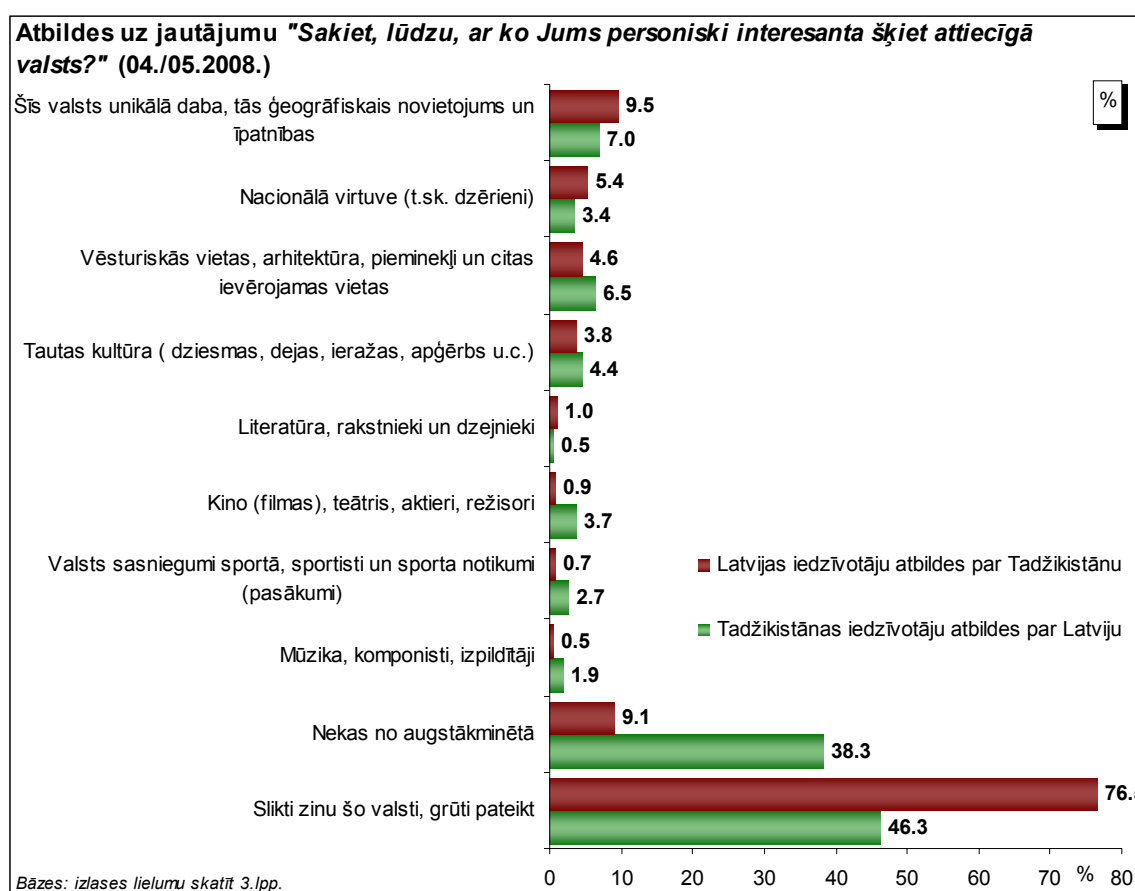
Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Kurzemē, kā arī lauku apvidos dzīvojošie. Bet cittautieši, respondenti bez LR pilsonības un aptaujātie Latgalē biežāk nekā caurmērā norādījuši, ka viņiem nekas no minētā nešķiet interesants.

Savukārt atbildi „šis valsts unikālā daba, tās ģeogrāfiskais novietojums un īpatnības” biežāk nekā caurmērā minēja iedzīvotāji ar augstāko izglītību, privātajā sektorā strādājošie, pētījuma dalībnieki ar vidējiem, vidēji augstiem vai augstiem ienākumiem, kā arī aptaujātie Zemgalē.

Kirgīzijas iedzīvotāji visbiežāk (65%) par Latviju minējuši atbildi „slikti zinu šo valsti, grūti pateikt”, kā arī to, ka nekas nešķiet interesants (12%). Latvijas dabu, ģeogrāfisko novietojumu par interesantu atzina 9%, bet 6% atzīmēja vēsturiskās vietas, arhitektūru, pieminekļus, kā arī tautas kultūru.

1.1.13. Tadžikistāna

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt līdz 5 atbildēm, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Aptaujas rezultāti liecina, ka **Latvijas iedzīvotāji** pārsvarā nav norādījuši, ar ko interesanta viņiem šķiet Tadžikistāna – 77% slikti zina šo valsti (t.sk. ir grūti pateikt) un 9% neviena no minētajām jomām nešķiet interesanta.

Tadžikistānas unikālā daba, ģeogrāfiskais novietojums un īpatnības interesē 10% pētījuma dalībnieku, 5% minēja tās nacionālo virtuvi un vēsturiskās vietas, arhitektūru, pieminekļus, un 4% - tautas kultūru.

Iedzīvotāji ar augstāko izglītību un augstiem ienākumiem biežāk nekā caurmērā norādījuši, ka viņiem personiski interesanta šķiet Tadžikistānas unikālā daba,

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

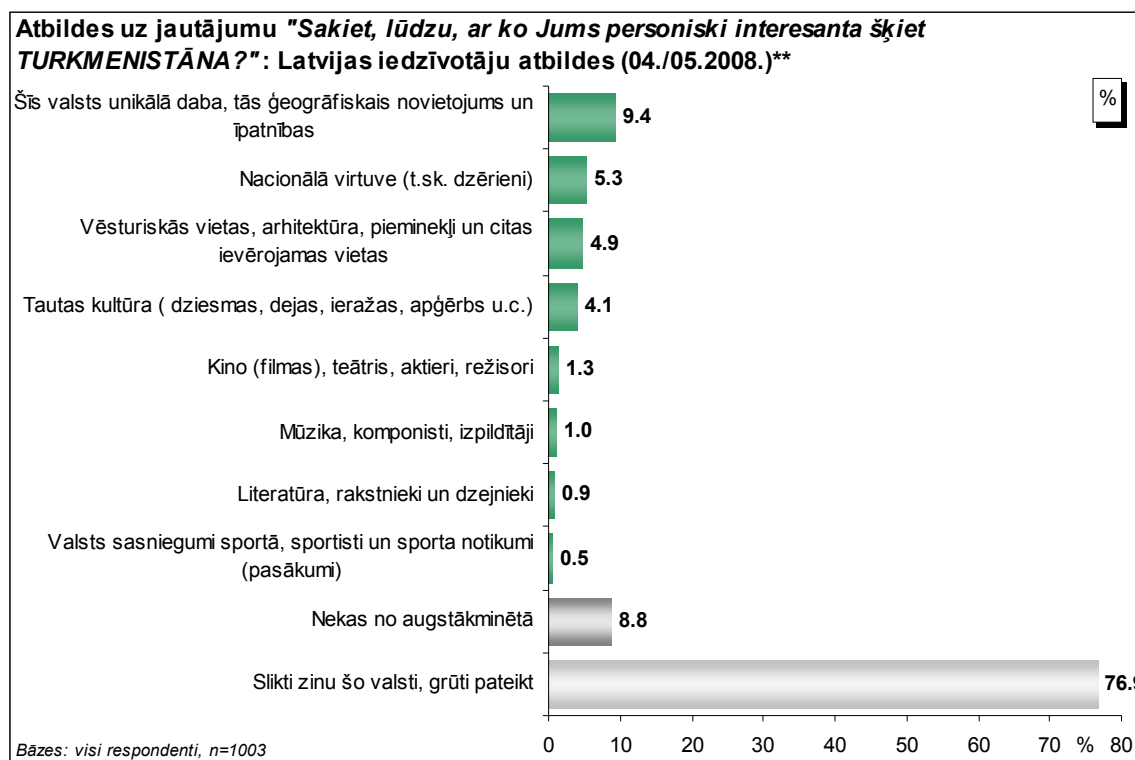
Ģeogrāfiskais novietojums un īpatnība, vēsturiskās vietas, arhitektūra, pieminekļi un citas ievērojamas vietas, kā arī tautas kultūra. Jāatzīmē, ka respondenti ar augstiem ienākumiem, kā arī iedzīvotāji vecumā no 35 līdz 44 gadiem biežāk nekā caurmērā norādījuši arī Tadžikistānas nacionālo virtuvi.

Aptaujātie vecumā no 18 līdz 34 gadiem, grupa ar pamatizglītību, nestrādājošie, pētījuma dalībnieki ar zemiem ienākumiem, Vidzemē, Kurzemē un Latgalē dzīvojošie, kā arī lauku apvidos aptaujātie biežāk nekā caurmērā atzinuši, ka slikti zina šo valsti, viņiem ir grūti pateikt. Savukārt krievi un respondenti bez LR pilsonības biežāk nekā citas grupas pauda viedokli, ka nekas no minētā nešķiet interesants.

Kā redzams, **Tadžikistānas iedzīvotāji** visbiežāk norādījuši, ka viņi slikti zina Latviju (t.sk. ir grūti pateikt) (46%), kā arī to, ka nekas nešķiet interesants (38%). To, ka viņus interesē Latvijas daba, ģeogrāfiskais novietojums, kā arī vēsturiskās vietas, arhitektūra, pieminekļi, minēja 7% respondentu Tadžikistānā, bet citas jomas atzīmēja mazāk kā 5% aptaujāto.

Dati liecina, ka Tadžikistānas iedzīvotāji biežāk neko no minētā Latvijā nav uzskatījuši par interesantu nekā respondenti Latvijā par Tadžikistānu. Savukārt Latvijas iedzīvotāji biežāk atzīmējuši atbildi „*slikti zinu šo valsti, grūti pateikt*”.

1.1.14. Turkmenistāna

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt līdz 5 atbildēm, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Projektā „Eirāzijas monitorings” Turkmenistāna nepiedalījās, tāpēc par šo valsti dati nav apkopoti.

Arī par Turkmenistānu, līdzīgi kā par Tadžikistānu, vairums **Latvijas iedzīvotāju** nav pauduši konkrētu viedokli – 77% atbildēja, ka slikti zina šo valsti un 9% nekas no minētā nešķiet interesants.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

To, ka viņus interesē „šīs valsts unikālā daba, tās ģeogrāfiskais novietojums un īpatnības”, norādīja 9% iedzīvotāju, 5% minēja Turkmenistānas nacionālo virtuvi un vēsturiskās vietas, arhitektūru, pieminekļus un citas ievērojamas vietas, bet 4% norādīja tās tautas kultūru.

Pētījuma dati liecina, ka visās analizētajās sociāldemogrāfiskajās grupās vairāk nekā 2/3 iedzīvotāju norādījuši, ka slikti zina šo valsti un viņiem ir grūti pateikt, ar ko tā ir interesanta. Bet to, ka nekas no minētā nešķiet interesants Turkmenistānā, biežāk nekā caurmērā minēja krievi un respondenti bez LR pilsonības.

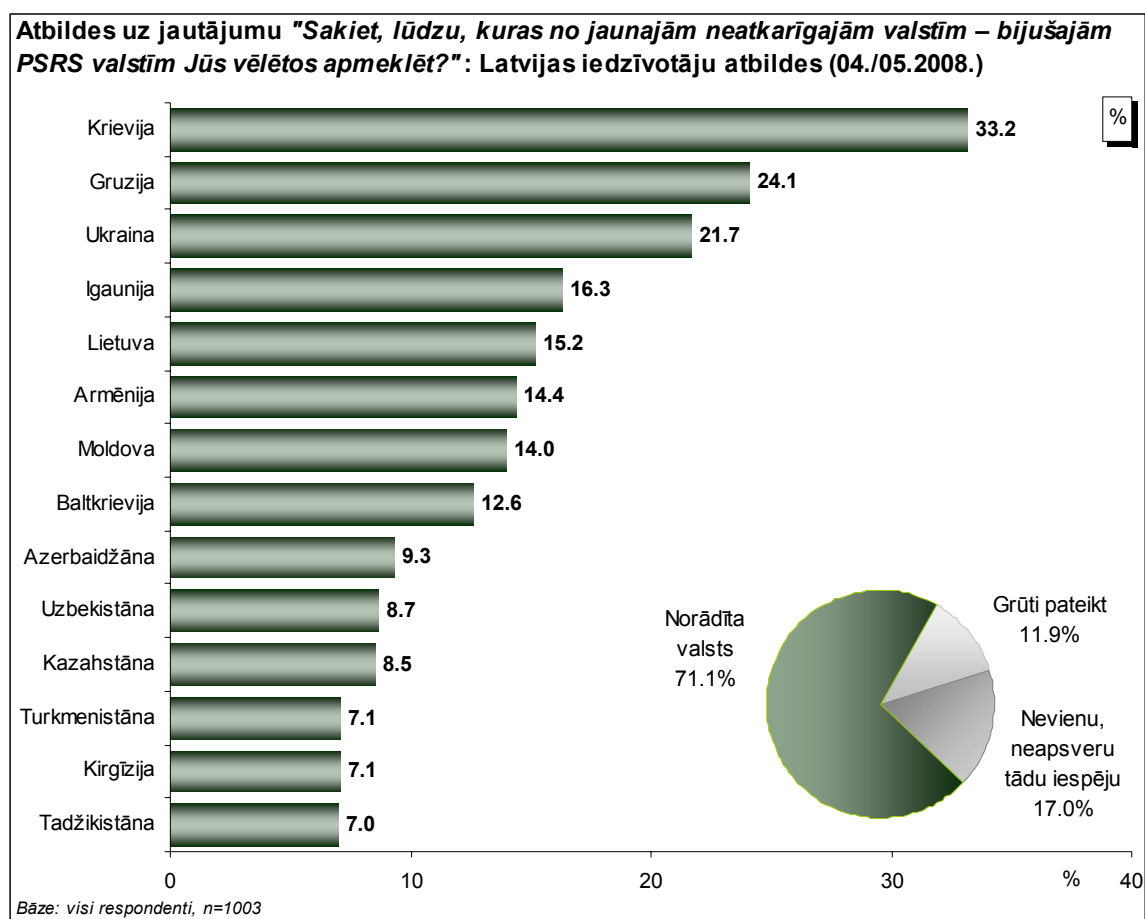
Uzskatu, ka viņiem personiski interesanta šķiet Turkmenistānas daba, ģeogrāfiskais novietojums un īpatnības, biežāk nekā caurmērā pauda respondenti ar augstāko izglītību, privātajā sektorā strādājošie, aptaujātie ar augstiem ienākumiem, kā arī Zemgalē dzīvojošie.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

1.2. Bijušās PSRS valstis kā potenciāla dzīves un darba vieta

Projekta ietvaros respondenti arī norādīja, kuras no bijušajām PSRS republikām viņi vēlētos apmeklēt, kurās vēlētos iekārtoties darbā vai stažēties, kā arī pārcelties uz pastāvīgu dzīvi.

Dati par Latvijas iedzīvotāju atbildēm uz jautājumu „*Sakiet, lūdzu, kuras no jaunajām neatkarīgajām valstīm – bijušajām PSRS valstīm Jūs vēlētos apmeklēt?*” apkopoti nākamajā grafikā.

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt līdz 5 atbildēm, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

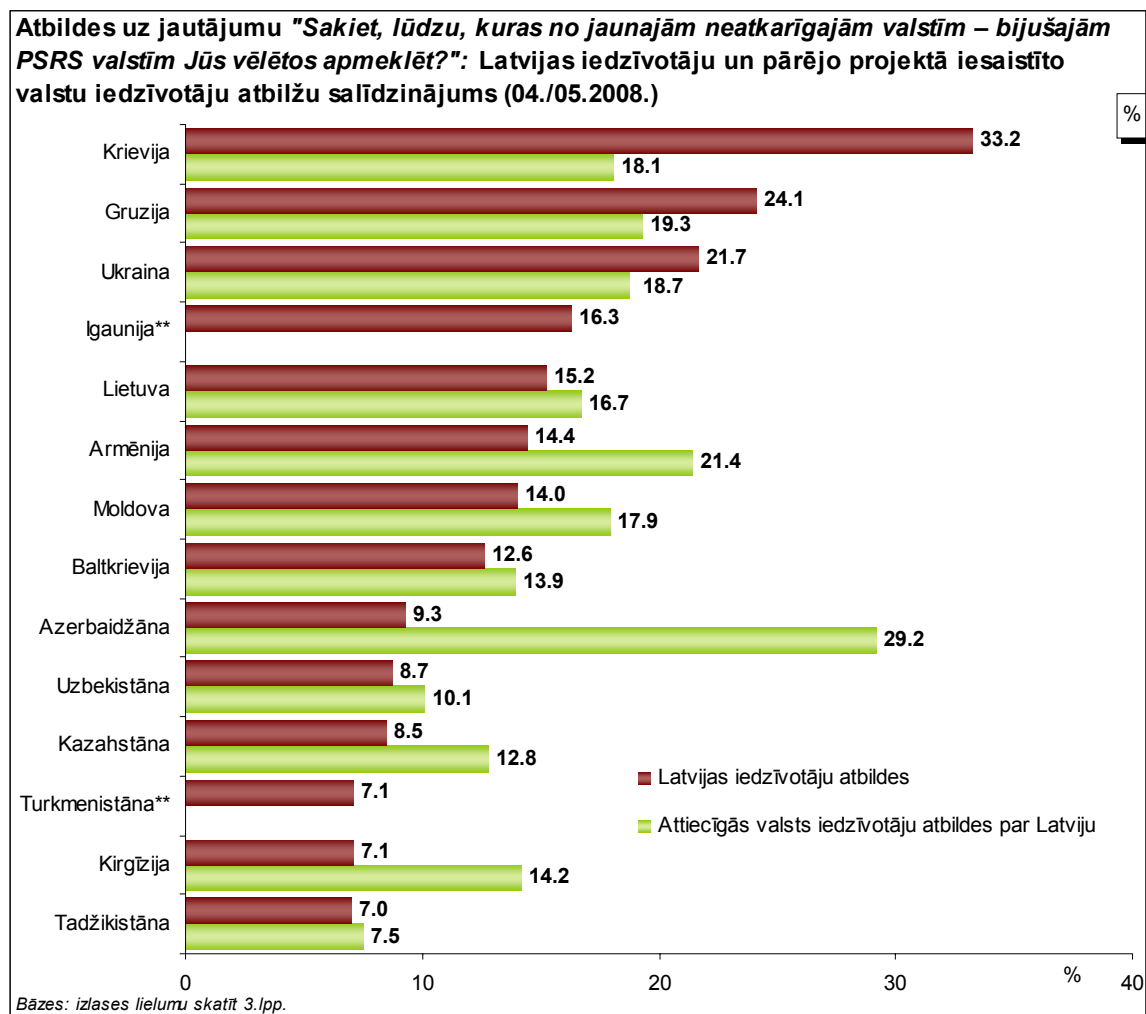
Saskaņā ar pētījuma rezultātiem respondenti Latvijā visbiežāk vēlētos apmeklēt Krieviju (33%), Gruziju (24%) un Ukrainu (22%). Savukārt visretāk norādītas tādas valstis kā Tadžikistāna (7%), Kirgīzija (7%) un Turkmenistāna (7%). Jāpiebilst, ka 17% Latvijas iedzīvotāju atzīmējuši, ka nevēlas apmeklēt nevienu no bijušajām PSRS valstīm.

Salīdzinot latviešu un citu etnisko grupu pārstāvju atbildes, var konstatēt, ka latvieši biežāk nekā caurmērā no bijušajām PSRS valstīm vēlētos apmeklēt Igauniju, krievi biežāk nekā caurmērā izrādījuši interesi par Krieviju, Ukrainu un Baltkrieviju, bet cittautieši biežāk atzīmējuši, ka vēlētos apmeklēt Ukrainu, Lietuvu, Baltkrieviju, Uzbekistānu, Azerbaidžānu un Kazahstānu.

Dati par atbildēm atkarībā no respondentu vecuma liecina, ka vairāk nekā pusi no uzskaitītajām valstīm biežāk nekā caurmērā vēlētos apmeklēt Latvijas iedzīvotāji vecumā no 25 līdz 34 gadiem. Savukārt respondenti, kuri vecāki par 55 gadiem, biežāk nekā caurmērā minējuši, ka nav tādas bijušās PSRS valsts, ko viņi gribētu apmeklēt.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Nākamajā grafikā apkopoti dati par to, cik liela daļa aptaujas dalībnieku bijušajās PSRS valstīs vēlētos apmeklēt Latviju, un salīdzināti ar Latvijas respondentu atbildēm uz šo jautājumu.

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas atbilstošās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Projektā „Eirāzijas monitorings” nepiedalījās Igaunija un Turkmenistāna, tāpēc par šīm valstīm dati nav apkopoti.

Dati liecina, ka Latviju visbiežāk vēlētos apmeklēt pētījuma dalībnieki no Azerbaidžānas (29%) un Armēnijas (21%). Pārējās valstīs to, ka vēlētos apmeklēt Latviju, atzīmēja 8% - 19% respondentu.

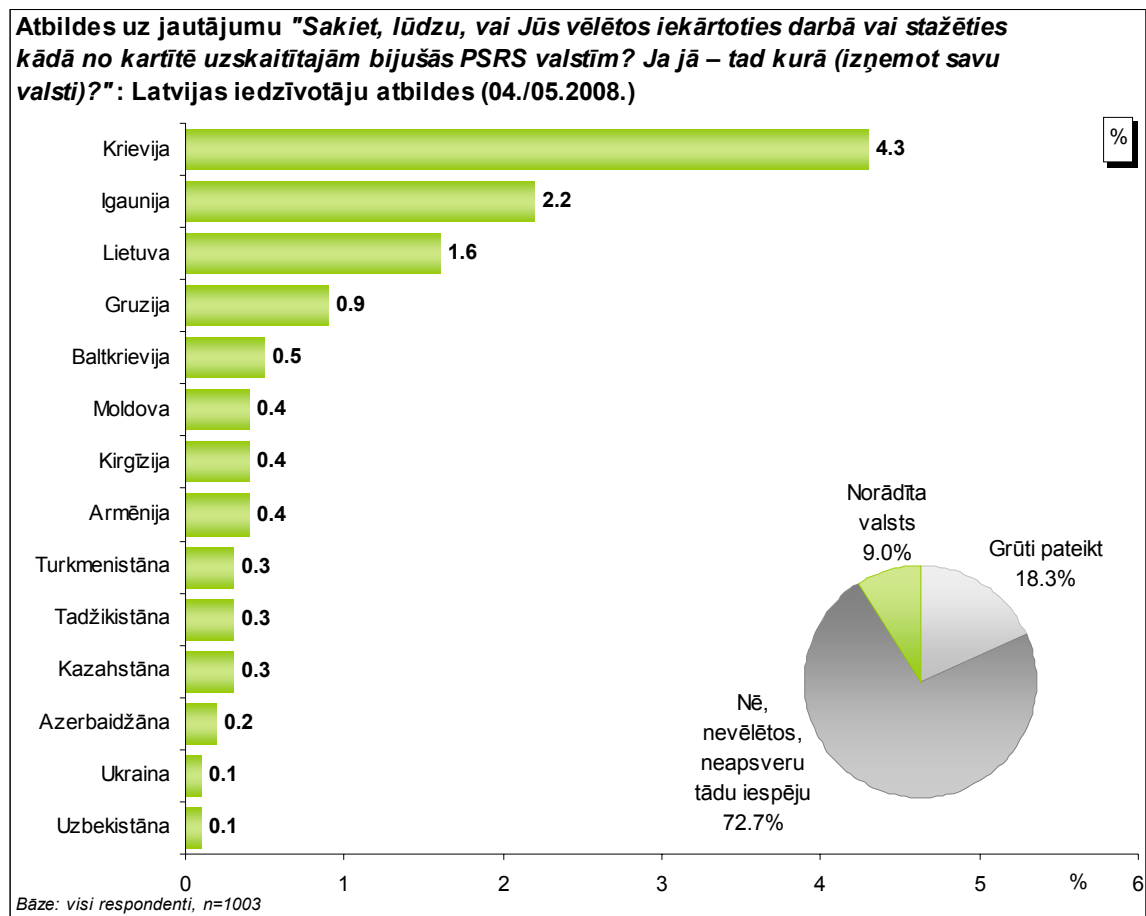
Gruzijā un Ukrainā Latviju atzīmēja 19% respondentu, Krievijā un Moldovā – 18%, Lietuvā – 17%. Savukārt Kirgīzijā un Baltkrievijā to, ka vēlētos apmeklēt Latviju, minēja 14% aptaujāto, Kazahstānā – 13%.

Salīdzinoši retāk Latviju vēlētos apmeklēt pētījuma dalībnieki Uzbekistānā (10%) un Tadžikistānā (8%).

Jāatzīmē, ka Latvijas iedzīvotāji vēlmi apmeklēt Krieviju, Gruziju un Ukrainu ir pauduši biežāk nekā šo valstu respondenti – apmeklēt Latviju. Savukārt Azerbaidžānas, Armēnijas, Moldovas, Kirgīzijas un Kazahstānas iedzīvotāji to, ka no bijušajām PSRS valstīm gribētu apmeklēt Latviju, minējuši biežāk, nekā Latvijas iedzīvotāji izteikuši vēlmi apmeklēt šīs valstis.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Latvijas iedzīvotāju atbildes uz jautājumu, kurās no uzskaitītajām bijušajās PSRS valstīm viņi vēlētos iekārtoties darbā vai stažēties, apkopotas nākamajā grafikā.

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt līdz 5 atbildēm, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

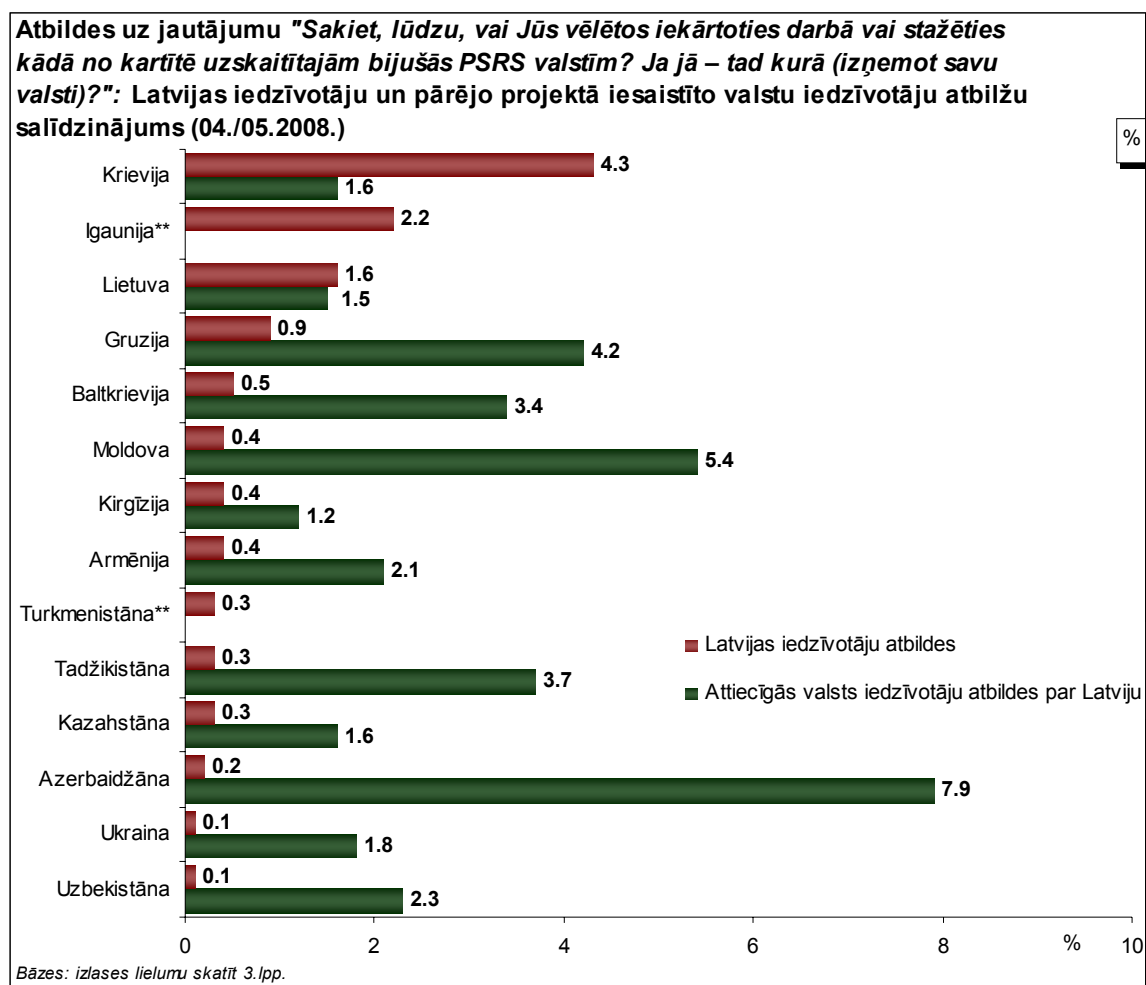
Kā redzams, vairākums respondentu (73%) norādījuši, ka neapsver iespēju iekārtoties darbā vai stažēties kādā no uzskaitītajām valstīm. Kopumā tikai 9% aptaujātie minējuši kādu konkrētu bijušās PSRS valsti. Vairāk nekā 1% aptaujāto norādīja Krieviju (4%), Igauniju (2%) un Lietuvu (2%).

Biežāk nekā caurmērā to, ka gribētu iekārtoties darbā vai stažēties kādā no uzskaitītajām bijušās PSRS valstīm, minēja respondenti vecumā no 18 līdz 34 gadiem, aptaujātie ar augstiem ienākumiem, kā arī Kurzemē dzīvojošie. Tiesa, arī šajās grupās visbiežāk norādīts, ka nav tādas bijušās PSRS valsts, kur viņi gribētu strādāt vai stažēties.

Jāatzīmē, ka krievi (8%) biežāk nekā latvieši (2%) norādījuši, ka vēlētos strādāt vai stažēties Krievijā. Savukārt latvieši (77%) biežāk nekā caurmērā atzinuši, ka nevēlas to darīt nevienā no bijušās PSRS valstīm.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Analogus jautājums, vai vēlētos strādāt vai stažēties kādā no minētajām bijušās PSRS valstīm, tika uzdots respondentiem arī pārējās pētījumā iesaistītajās valstīs. Nākamajā grafikā salīdzinātas Latvijas un pārējo projektā iesaistīto valstu respondentu atbildes.

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas atbilstošās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

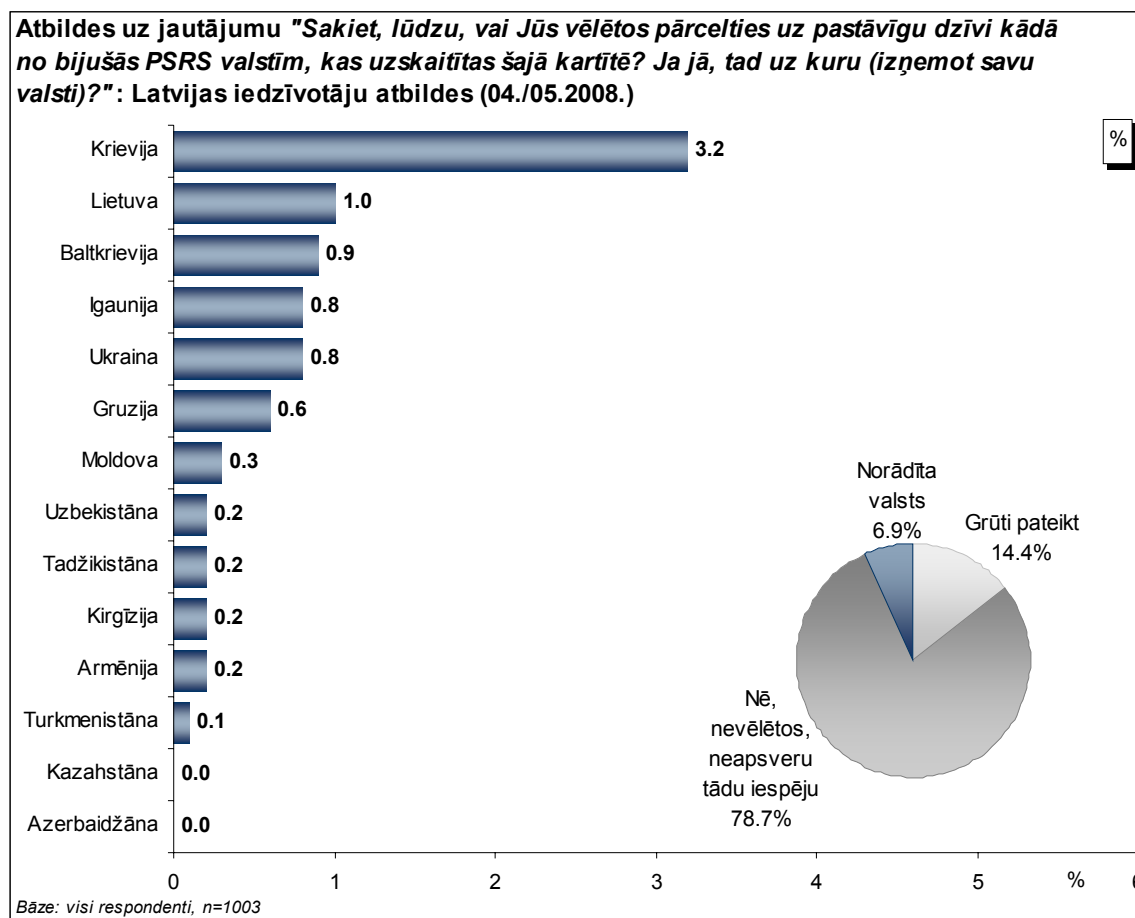
**Projektā „Eirāzijas monitorings” nepiedalījās Igaunija un Turkmenistāna, tāpēc par šīm valstīm dati nav apkopoti.

Dati par to, cik bieži respondenti citās valstīs ir atzīmējuši, ka vēlētos iekārtoties darbā vai stažēties Latvijā, liecina, ka no Azerbaidžānas iedzīvotājiem to vēlētos 8%, no Moldovas – 5%, Gruzijas un Tadžikistānas – 4%, bet no Baltkrievijas – 3%.

Interesanti, ka lielākā daļa pētījuma dalībnieku no pārējām projektā iesaistītajām valstīm biežāk ir norādījuši, ka vēlētos strādāt vai stažēties Latvijā, nekā Latvijas iedzīvotāji to ir atzīmējuši par šīm valstīm.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Pētījuma dalībniekiem tika lūgts arī atzīmēt tās bijušās PSRS valstis, uz kurām viņi vēlētos pārcelties uz pastāvīgu dzīvi. Dati par Latvijas iedzīvotāju atbildēm apkopoti nākamajā grafikā.

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt līdz 5 atbildēm, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Saskaņā ar aptaujas datiem 79% Latvijas iedzīvotāju norādījuši, ka nevēlētos vai neapsver iespēju pārcelties uz pastāvīgu dzīvi kādā no bijušajām PSRS valstīm. Vismaz vienu valsti minēja 7% respondentu, un visbiežāk norādīta Krievija (3%).

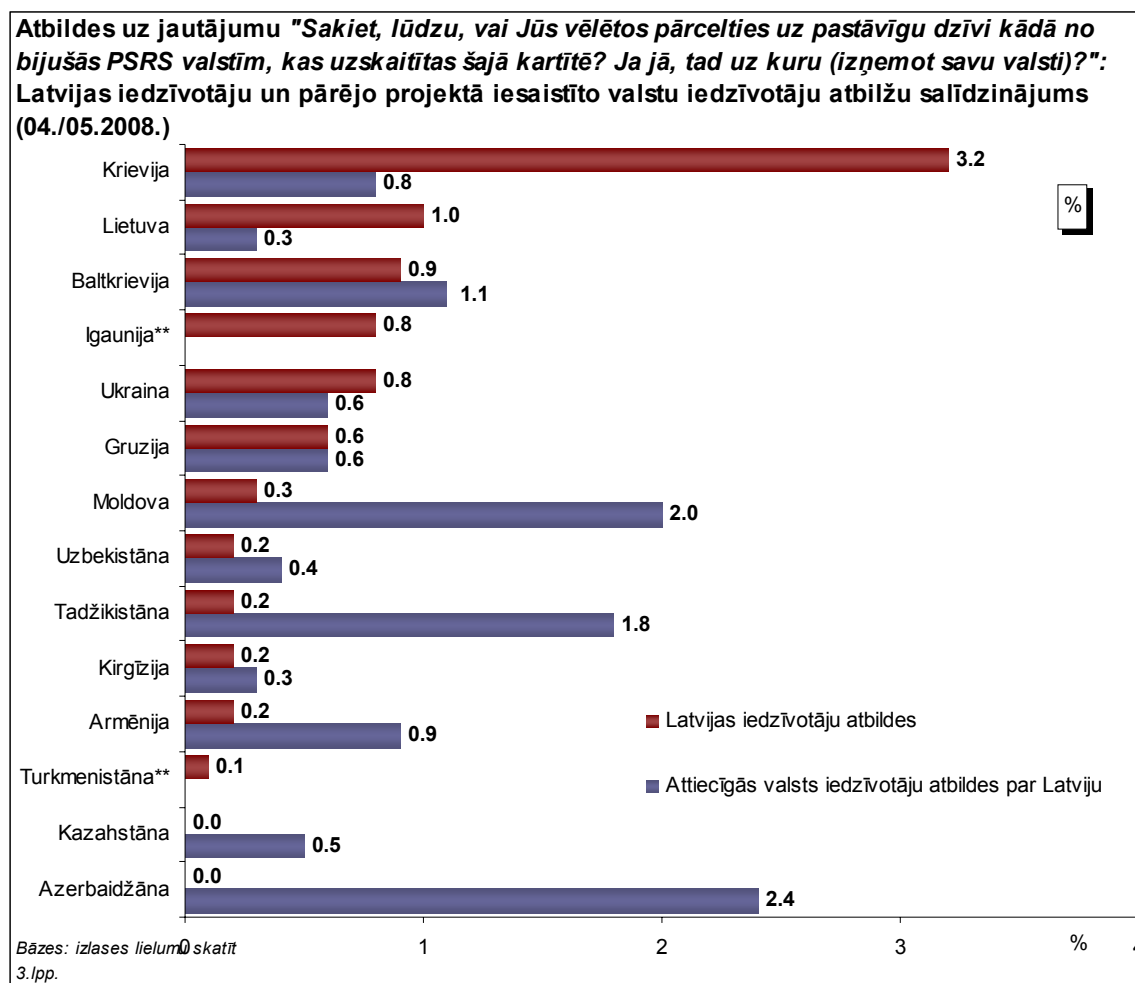
Biežāk nekā caurmērā to, ka vēlētos pārcelties uz kādu no bijušās PSRS valstīm uz pastāvīgu dzīvi, norādīja citu tautību pārstāvji, respondenti bez LR pilsonības, aptaujātie ar augstiem ienākumiem, kā arī Kurzemē, Zemgalē un Latgalē dzīvojošie (tiesa, arī šajās grupās to minēja mazāk kā 15%).

Jānorāda, ka krievi biežāk nekā caurmērā minējuši, ka vēlētos pārcelties uz pastāvīgu dzīvi uz Krieviju (7%), citu tautību pārstāvji – uz Lietuvu (5%), savukārt latvieši biežāk nekā caurmērā atzīmēja atbildi „nē, nevēlētos, neapsveru tādu iespēju” (83%) un vēl 13% atbildēja, ka viņiem ir „grūti pateikt”.

To, ka nevēlas un neapsver iespēju pārcelties uz pastāvīgu dzīvi kādā no bijušās PSRS valstīm, biežāk nekā caurmērā norādīja arī grupas ar vidēji zemiem vai vidējiem ienākumiem, kā arī pētījuma dalībnieki Rīgā un Vidzemē.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Nākamajā grafikā salīdzināti dati par citu valstu respondentu atbildēm, vai viņi vēlētos pārceltos uz pastāvīgu dzīvi kādā no bijušās PSRS valstīm – apkopoti dati par atbildes „Latvija” minēšanas biežumu.

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas atbilstošās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Projektā „Eirāzijas monitorings” nepiedalījās Igaunija un Turkmenistāna, tāpēc par šīm valstīm dati nav apkopoti.

Apkopojot rezultātus par to, cik bieži Latvija ir minēta kā valsts, kur uz pastāvīgu dzīvi vēlētos pārcelties iedzīvotāji no citām bijušās PSRS valstīm, redzams, ka Latviju ir minējuši mazāk kā 3% respondentu. Salīdzinoši biežāk to norādījuši aptaujātie Azerbaidžānā (2%), Moldovā (2%) un Tadžikistānā (2%). Bet visretāk – Lietuvā (0.3%), Kirgīzijā (0.3%) un Uzbekistānā (0.4%).

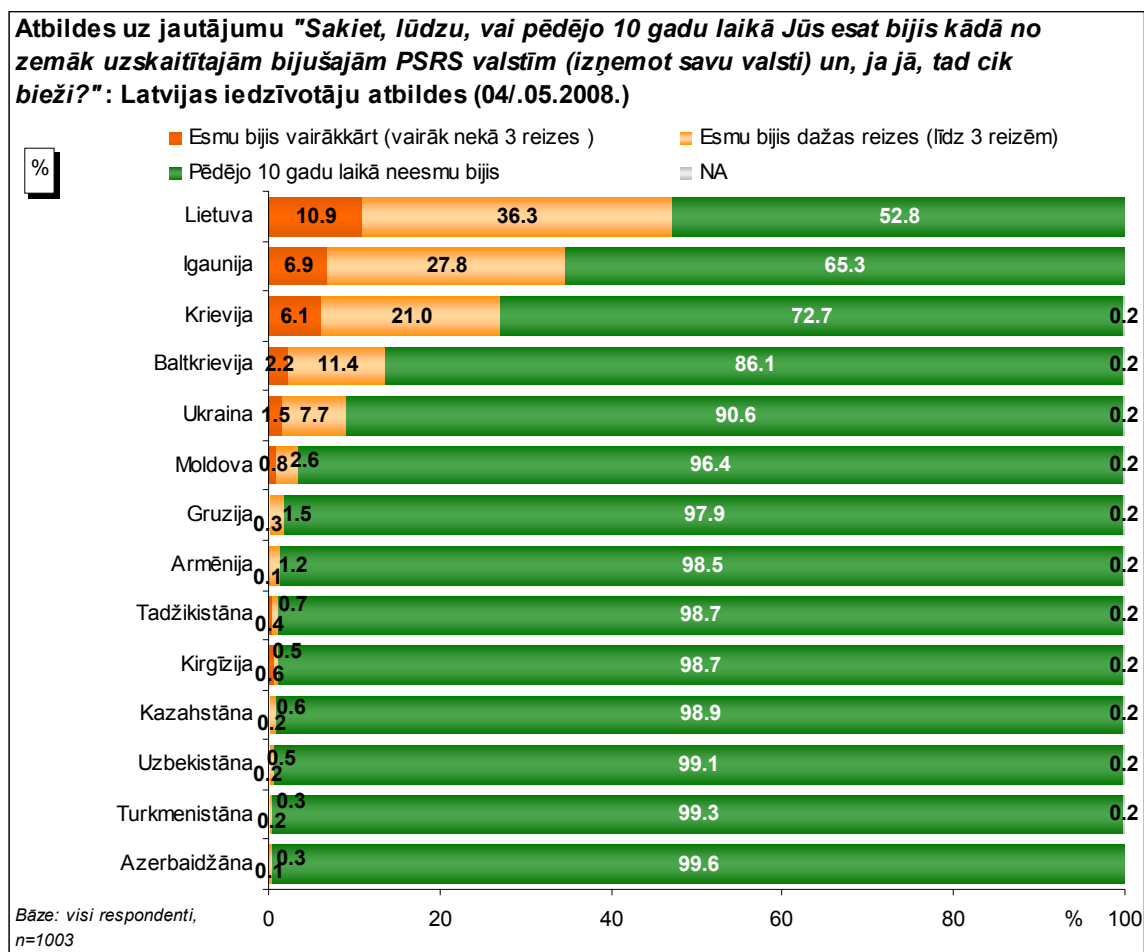
Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

2. Saksarsme ar bijušajām PSRS valstīm

2008.gada aprīlī - maijā projekta „Eirāzijas monitorings” 9.viļņa ietvaros sabiedriskās domas pētījumu centrs SKDS veica Latvijas iedzīvotāju aptauju, lai noskaidrotu respondentu interesi un saksarsmi ar bijušajām PSRS valstīm.

Aptaujas dalībniekiem tika lūgts norādīt, vai viņi pēdējo 10 gadu laikā ir bijuši kādā no bijušajām PSRS valstīm (respondentiem tika piedāvāts saraksts ar 14 valstīm).

Datu apkopojums nākamajā grafikā.

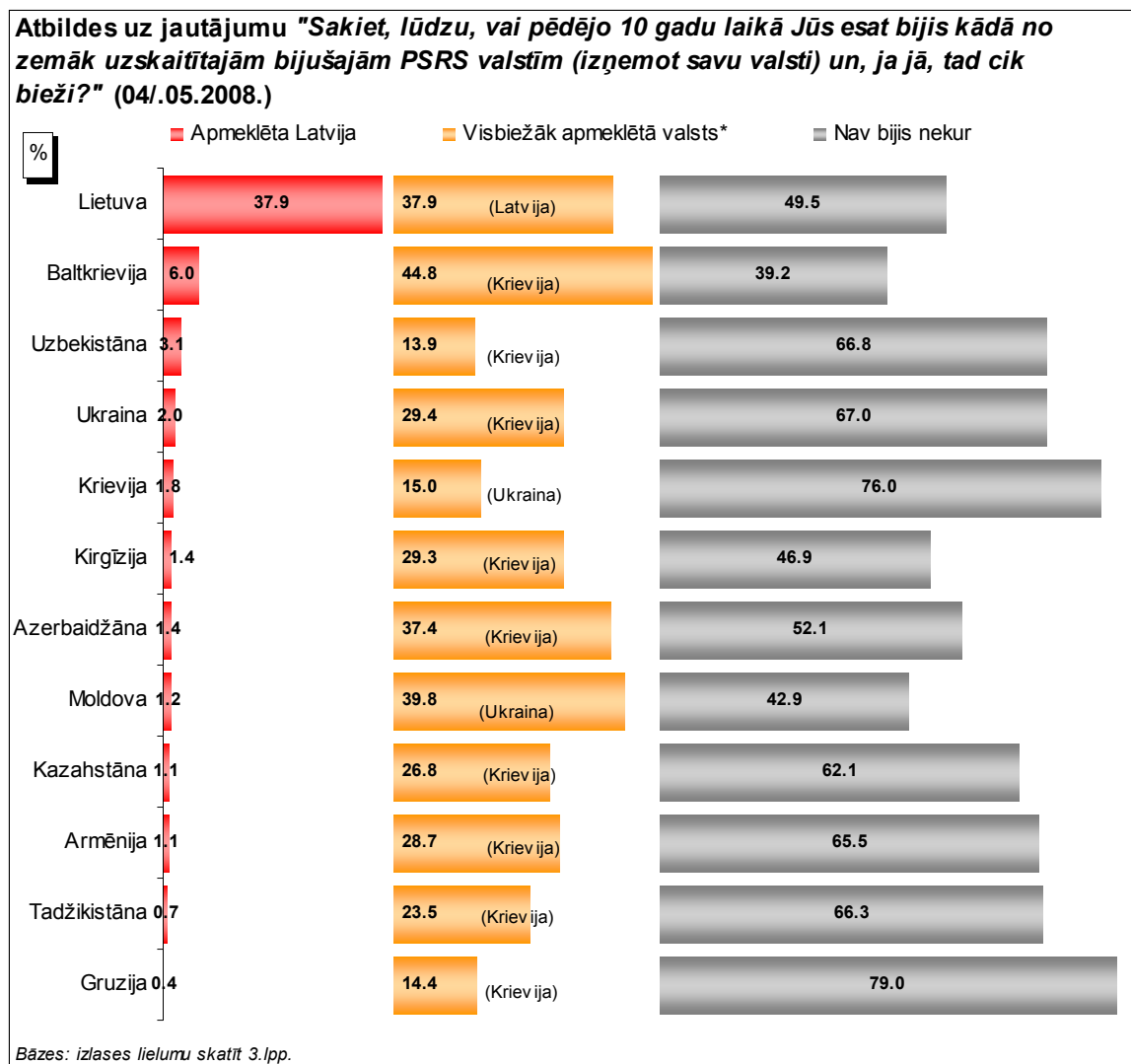
Saskaņā ar pētījuma rezultātiem visbiežāk Latvijas iedzīvotāji pēdējo 10 gadu laikā ir apmeklējuši Lietuvu, Igauniju un Krieviju – vairāk nekā puse aptaujāto ir bijuši Lietuvā (11% vairāk nekā 3 reizes un 36% tajā ir bijuši līdz 3 reizēm). Savukārt Igauniju vairākkārt (vairāk nekā 3 reizes) ir apmeklējuši 7%, un 28% - dažas reizes (līdz 3 reizēm). Krievija apmeklēta nedaudz retāk – 6% pēdējo 10 gadu laikā tajā ir bijuši vairākkārt un 21% to apmeklējuši dažas reizes.

Baltkrieviju kopumā ir apmeklējuši 14% Latvijas iedzīvotāju, Ukrainu – 9%, bet pārējās sarakstā minētajās valstīs pēdējo 10 gadu laikā ir bijuši mazāk kā 5% pētījuma dalībnieku.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Analogs jautājums tika uzdots arī respondentiem pārējās „Eirāzijas monitoringa” projektā iesaistītajās valstīs.

Jāatzīmē, ka no Baltijas valstīm projektā „Eirāzijas monitoringa” piedalījās tikai Latvija un Lietuva, tāpēc nav iespējams apkopot datus par Igauniju.

*Grafikā atspoguļoti dati par to valsti, kuru konkrētās valsts respondenti visbiežāk apmeklējuši pēdējo 10 gadu laikā.

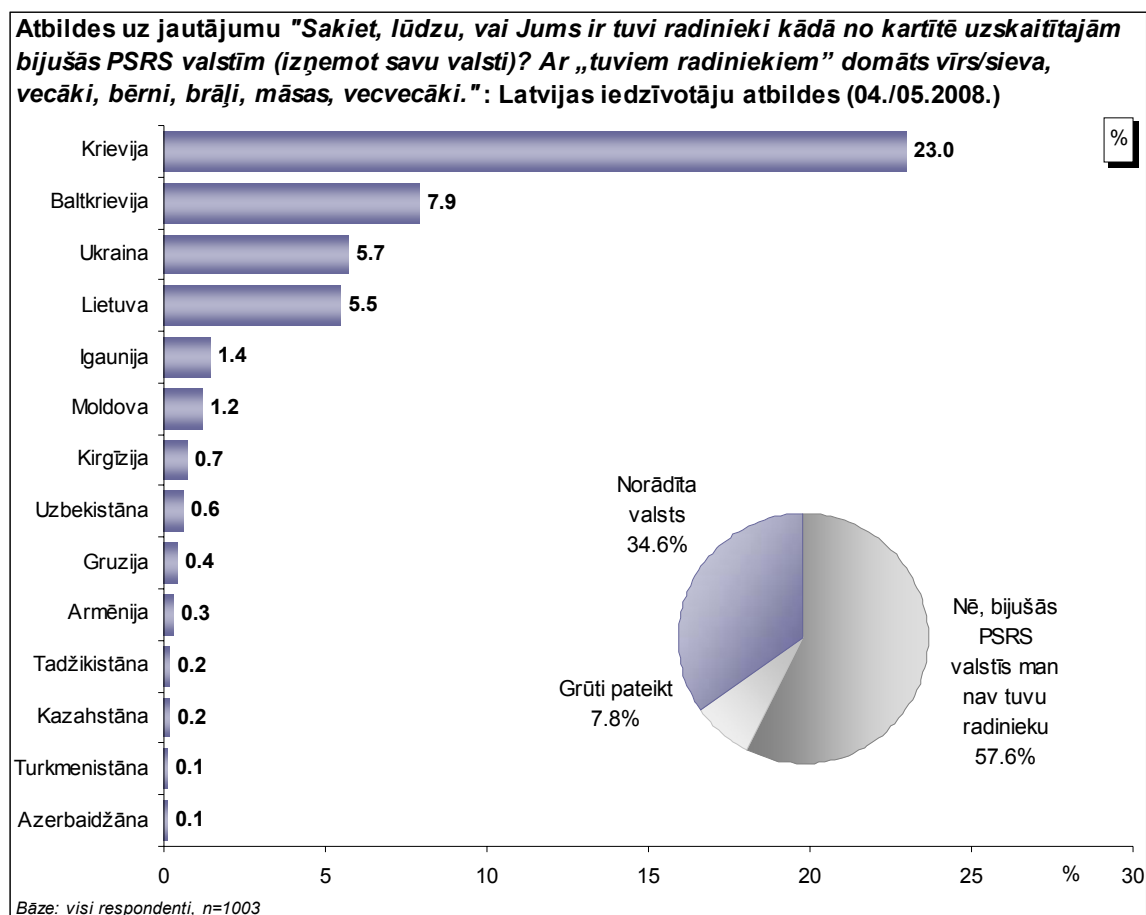
Pētījuma rezultāti liecina, ka no projektā iesaistītajām valstīm Latviju pēdējo 10 gadu laikā visbiežāk ir apmeklējuši Lietuvas iedzīvotāji – 10% to darījuši vairākkārt, bet 28% dažas reizes. Latviju ir apmeklējuši arī kopumā 6% Baltkrievijas iedzīvotāju, bet citās valstīs to, ka pēdējo 10 gadu laikā ir bijuši Latvijā, atzīmēja mazāk nekā 4% respondentu.

Ja salīdzina aptaujāto atbildes dažādās valstīs par to, kuru bijušās PSRS valsti viņi pēdējo 10 gadu laikā ir apmeklējuši visbiežāk, var konstatēt, ka lielākajā daļā bijušo PSRS valstu iedzīvotāji visbiežāk ir apmeklējuši Krieviju (no 14% Uzbekistānas respondentu līdz 45% Baltkrievijas respondentu). Savukārt aptaujātie Krievijā un Moldovā visbiežāk norādījuši, ka pēdējo 10 gadu laikā ir bijuši Ukrainā (attiecīgi: 15% un 40%).

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Aptaujas ietvaros respondenti arī norādīja, kurās no minētajām bijušās PSRS valstīm dzīvo viņu tuvinieki, kā arī draugi un kolēģi, ar kuriem regulāri tiek uzturēti kontakti.

Latvijas iedzīvotāju atbildes uz jautājumu „Sakiet, lūdzu, vai Jums ir tuvi radnieki kādā no kartītē uzskaitītajām bijušās PSRS valstīm (izņemot savu valsti)?” apkopotas nākamajā grafikā.

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas atbilstošās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

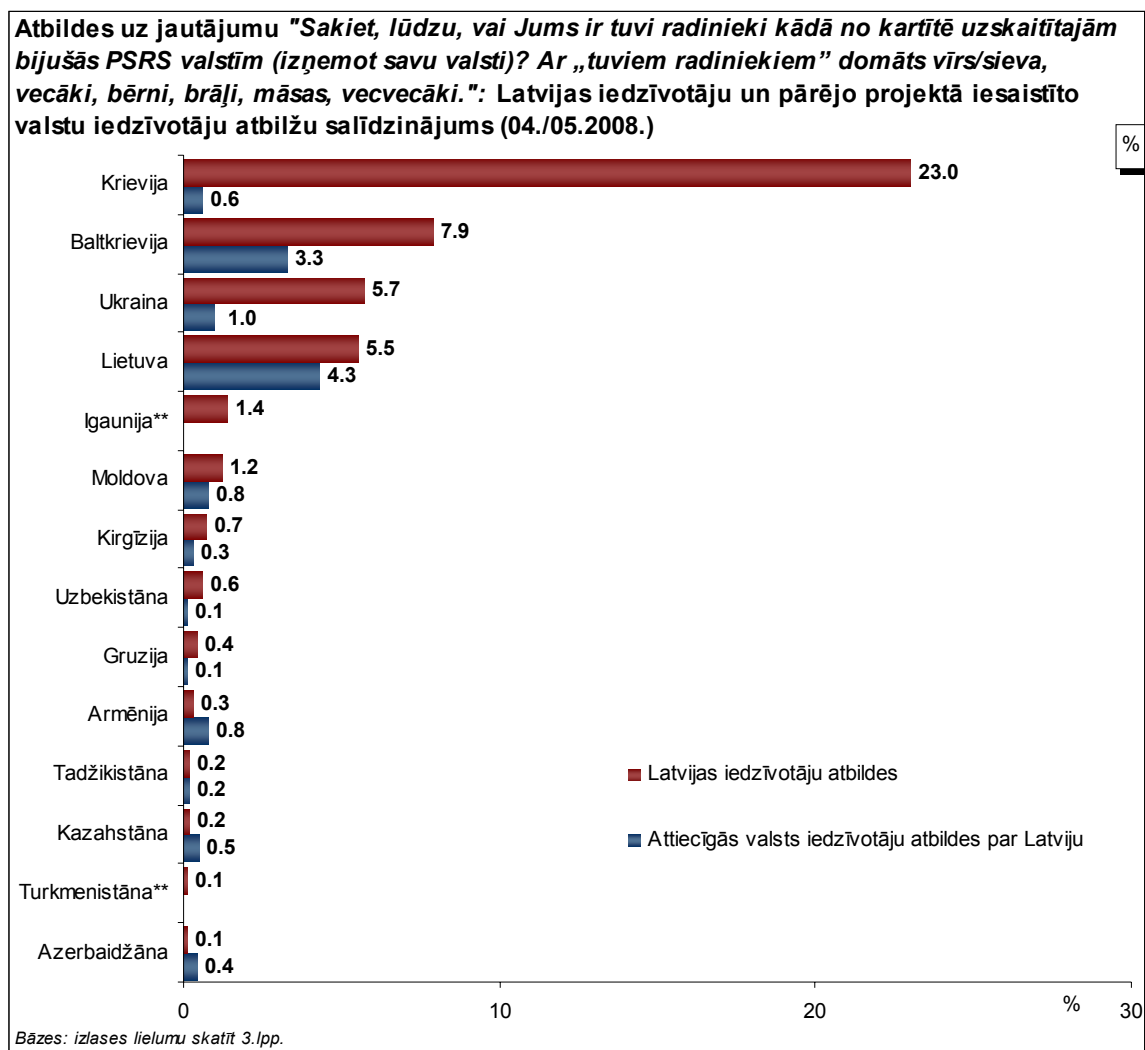
Saskaņā ar datiem aptuveni 1/3 Latvijas iedzīvotāju kādā no bijušās PSRS republikām dzīvo tuvi radnieki: 23% pētījuma dalībnieku radnieki ir Krievijā, 8% - Baltkrievijā, 6% - Ukrainā un 6% - Lietuvā. Vairāk nekā pusei aptaujāto (58%) nav tuvu radnieku nevienā no bijušajām PSRS valstīm.

Latvijā aptaujātie krievi un citu tautību pārstāvji biežāk nekā latvieši norādījuši, ka kādā no minētajām valstīm viņiem ir tuvi radnieki: krievi biežāk nekā caurmērā atzīmējuši tādas valstis kā Krieviju (47%), Baltkrieviju (14%) un Ukrainu (10%), bet cittautieši – Krieviju (31%), Lietuvu (23%), Ukrainu (14%), Baltkrieviju (19%) un Moldovu (7%).

Latvieši savukārt biežāk nekā caurmērā norādījuši atbildi „nē, bijušās PSRS valstīs man nav tuvu radnieku”.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Arī respondentiem pārējās projektā iesaistītajās valstīs lūdza atbildēt uz jautājumu, kurās bijušās PSRS valstīs viņiem ir tuvi radnieki.

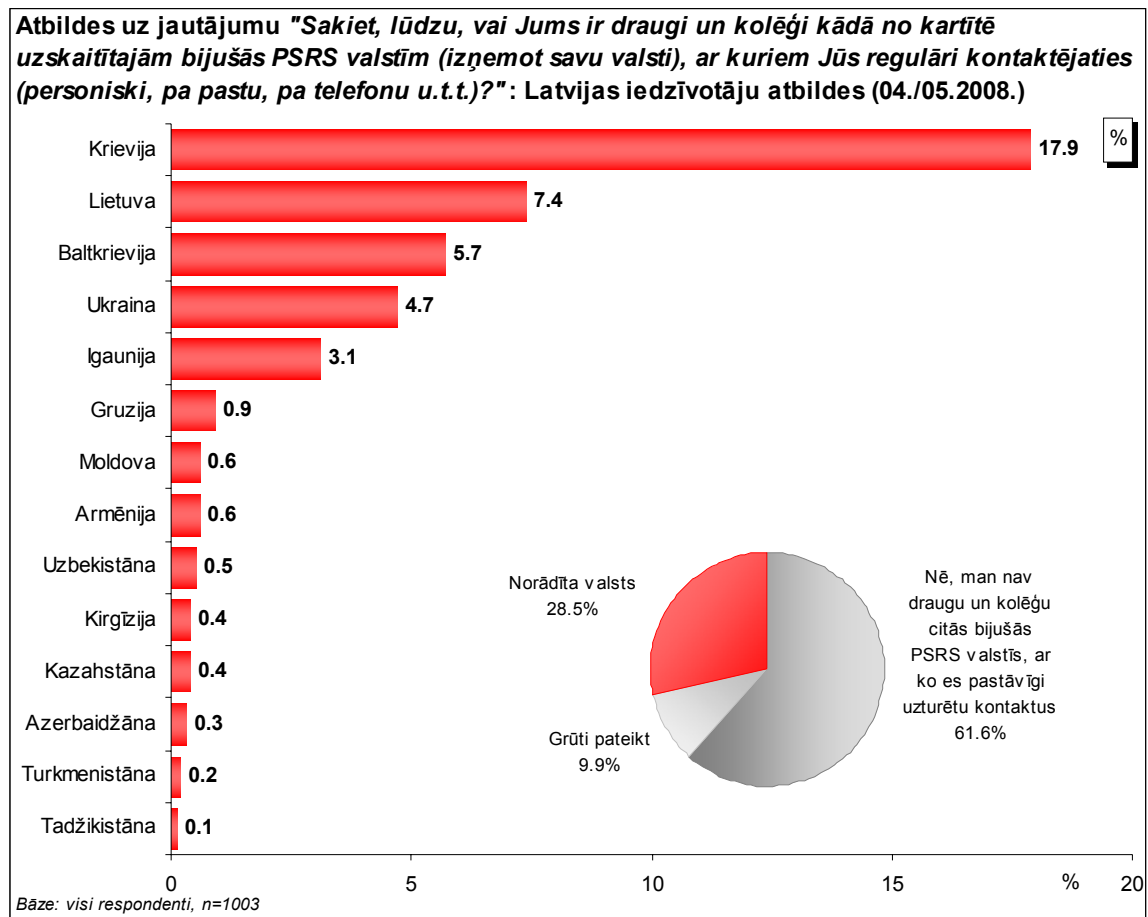
*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas atbilstošās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

** Projektā „Eirāzijas monitorings” nepiedalījās Igaunija un Turkmenistāna, tāpēc par šīm valstīm dati nav apkopoti.

Ja salīdzina datus par to, cik bieži citās valstīs aptaujātie norādījuši, ka viņiem ir tuvi radnieki Latvijā, var konstatēt, ka visbiežāk to ir minējuši pētījuma dalībnieki Lietuvā (4%) un Baltkrievijā (3%). Turklāt jānorāda: ja 23% respondentu Latvijā atzīmēja, ka viņiem ir tuvi radnieki Krievijā, tad no Krievijas iedzīvotājiem par Latviju šādu atbildi sniedza tikai 0.6%.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Dati par Latvijas iedzīvotāju atbildēm uz jautājumu, vai viņiem ir draugi un kolēģi, ar kuriem viņi regulāri kontaktējas, citās bijušās PSRS valstīs, apkopoti nākamajā grafikā.

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas atbilstošās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

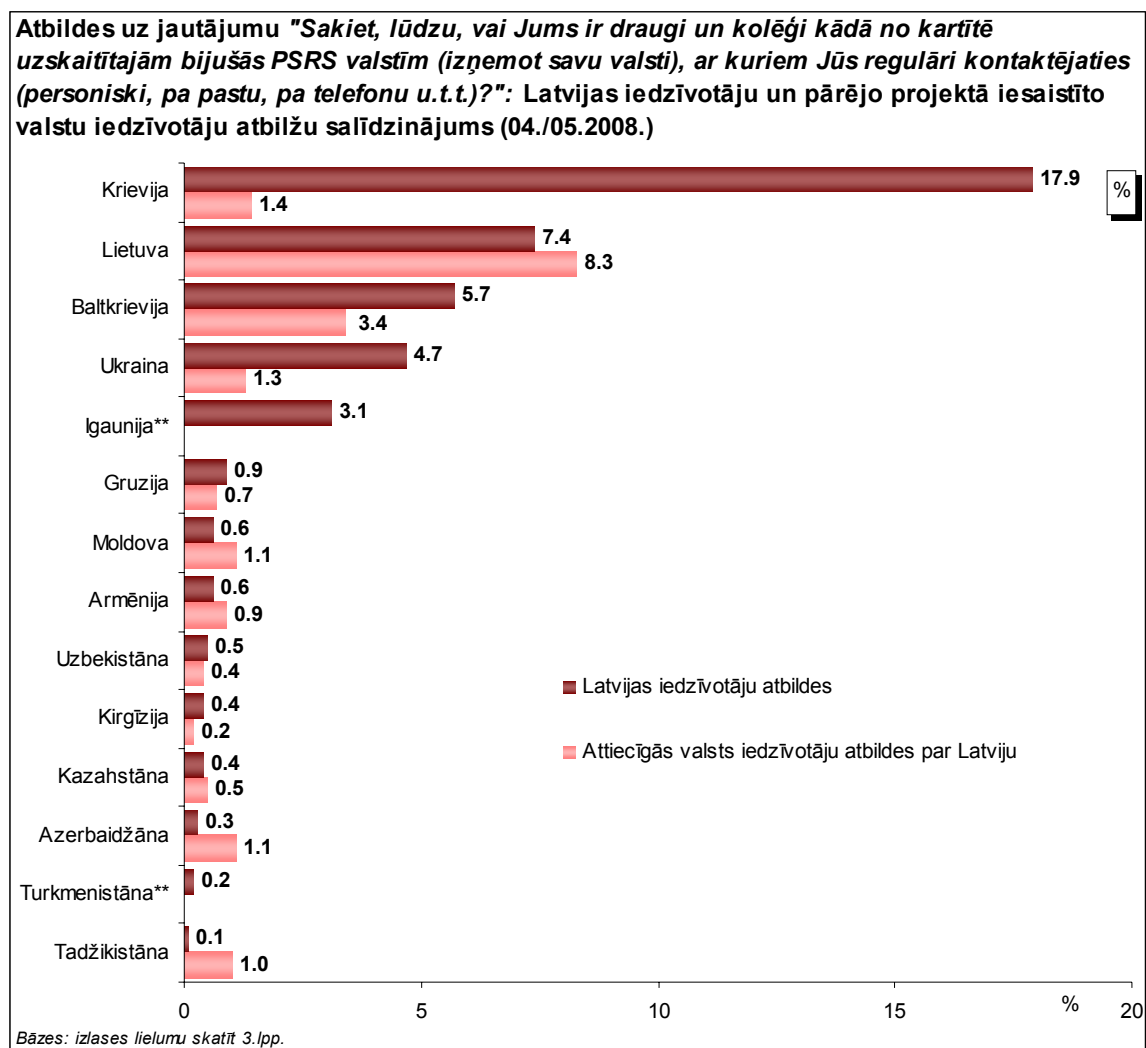
Pētījuma rezultāti liecina, ka 18% Latvijas iedzīvotāju ir draugi un kolēģi Krievijā, 7% - Lietuvā, 6% - Baltkrievijā, 5% - Ukrainā. Savukārt vairākums aptaujāto (62%) atzīmējuši, ka viņiem nav draugu un kolēģu citās bijušās PSRS valstīs, ar ko viņi pastāvīgi uzturētu kontaktus.

Jāatzīmē, ka respondenti bez LR pilsonības ievērojami biežāk nekā LR pilsoņi norādījuši, ka viņiem ir draugi un kolēģi, kuri dzīvo kādā no uzskaitītajām bijušās PSRS valstīm.

Līdzīga sakarība vērojama arī, salīdzinot atbildes atkarībā no tautības: krievi (47%) un cittautieši (44%) ievērojami biežāk nekā latvieši (15%) norādījuši, ka bijušās PSRS valstīs dzīvo viņu draugi un kolēģi, ar kuriem tiek uzturēti regulāri kontakti. Krievi visbiežāk atzīmējuši tādas valstis kā Krievija (34%), Baltkrievija (10%) un Ukraina (8%), bet citu tautību pārstāvji visbiežāk norādījuši, ka viņiem ir draugi un kolēģi, ar kuriem viņi regulāri kontaktējas, Krievijā (22%), Baltkrievijā (16%) un Lietuvā (15%).

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Nākamajā grafikā apkopoti citu „Eirāzijas monitoringa” projektā iesaistīto valstu respondentu atbildes, vai Latvijā dzīvo draugi un kolēģi, ar kuriem viņi regulāri kontaktējas.

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas atbilstošās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

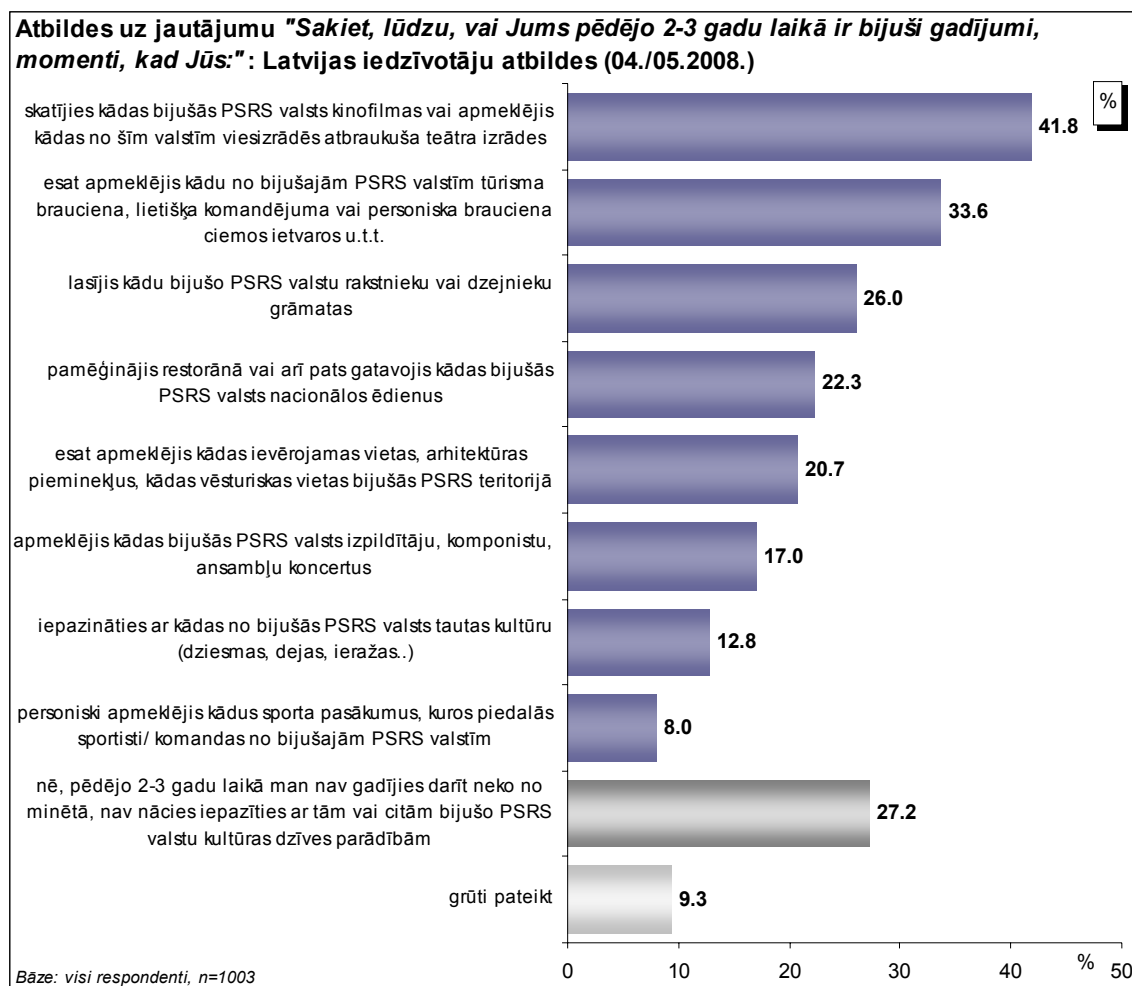
** Projektā „Eirāzijas monitoringa” nepiedalījās Igaunija un Turkmenistāna, tāpēc par šīm valstīm dati nav apkopoti.

Kā redzams, visbiežāk to, ka Latvijā dzīvo viņu draugi un kolēģi, norādījuši pētījuma dalībnieki Lietuvā (8%) un Baltkrievijā (3%).

Jānorāda, ka Latvijas iedzīvotāji to, ka viņiem ir draugi un kolēģi, par Krieviju, Baltkrieviju un Ukrainu norādījuši biežāk nekā šajās valstīs aptaujātie iedzīvotāji to ir minējuši par Latviju.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Aptaujas dalībniekiem tika lūgts arī norādīt, vai viņi pēdējo 2 – 3 gadu laikā ir kādā veidā iepazinušies ar citu bijušo PSRS valstu kultūras dzīvi, piemēram, apmeklējuši tās dažādu braucienu laikā, apskatījuši vēsturiskās vietas, lasījuši bijušo PSRS valstu rakstnieku un dzejnieku grāmatas u.tml. Dati par Latvijas respondentu atbildēm apkopoti nākamajā grafikā.

Saskaņā ar pētījuma datiem visbiežāk (42%) Latvijas iedzīvotāji ir „skatījušies kādas bijušās PSRS valsts kinofilmas vai apmeklējuši kādas no šīm valstīm atbraukuša teātra izrādes”. Nedaudz vairāk kā 1/3 (34%) atzīmēja, ka „ir apmeklējuši kādu no bijušajām PSRS valstīm tūrisma brauciena, lietišķa komandējuma vai personiska brauciena ciemos ietvaros u.t.t.”, un 26% ir „lasījuši bijušo PSRS valstu rakstnieku vai dzejnieku grāmatas”.

Nedaudz retāk norādīts, ka Latvijas iedzīvotāji ir „pamēģinājuši restorānā vai arī paši gatavojusi kādas bijušās PSRS valsts nacionālos ēdienus” (22%) un „ir apmeklējuši kādas ievērojamas vietas, arhitektūras pieminekļus, kādas vēsturiskas vietas bijušās PSRS teritorijā” (21%). Savukārt visretāk (8%) aptaujātie ir „personiski apmeklējuši kādus sporta pasākumus, kuros piedalās sportisti/komandas no bijušajām PSRS valstīm”.

To, ka pēdējo 2 – 3 gadu laikā nav nācies iepazīties ar tām vai citām bijušo PSRS valstu kultūras dzīves parādībām, minēja 27% respondentu Latvijā.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Salīdzinot atbildes dažādās sociāldemogrāfiskajās grupās, var konstatēt, ka lielāko daļu minēto jomu biežāk nekā caurmērā ir atzīmējuši Latvijas iedzīvotāji ar augstāko izglītību, privātajā sektorā strādājošie, aptaujātie ar vidēji augstiem vai augstiem ienākumiem, kā arī respondenti Rīgā.

Ja raksturo atbildes atkarībā no tautības, jāatzīmē, ka krievi biežāk nekā caurmērā ir apmeklējuši kādu no bijušajām PSRS valstīm (tūrisma, lietišķa vai personiska brauciena ciemos ietvaros), lasījuši bijušās PSRS autoru grāmatas un ir apmeklējuši izpildītāju, komponistu un ansambļu koncertus. Citu tautību pārstāvji biežāk nekā caurmērā ir skatījušies kādas bijušās PSRS valsts kinofilmas vai apmeklējuši no šīm valstīm atbraukušo teātru viesizrādes, iepazinušies ar kādas no šo valstu tautas kultūru, apmeklējuši ievērojamas vietas u.tml. bijušās PSRS teritorijā vai ir personiski apmeklējuši kādus sporta pasākumus, kuros piedalījās sportisti no bijušās PSRS valstīm. Savukārt latvieši biežāk nekā caurmērā norādīja, ka pēdējo gadu laikā nav darījuši neko no minētā, nav iepazinušies ar bijušās PSRS valstu tautas kultūras dzīves parādībām.

To, ka pēdējo 2 – 3 gadu laikā nav darījuši neko no minētā, biežāk nekā caurmērā atzīmēja arī respondenti, kuri vecāki par 55 gadiem, aptaujātie ar pamatizglītību, nestrādājošie, grupas ar zemiem vai vidēji zemiem ienākumiem, Vidzemē un Latgalē dzīvojošie, kā arī pētījuma dalībnieki laukos.

Apkopojot respondentu atbildes uz jautājumiem, ko viņiem patīk darīt un ko no minētā viņi ir darījuši pēdējo 2 – 3 gadu laikā, vērojams, ka par visām minētajām jomām Latvijas iedzīvotāji interesi ir izrādījuši biežāk nekā to, ka ir to darījuši. Vislielākās atšķirības vērojamas tādās jomās kā mūzika (63% mīl klausīties ārzemju autoru un izpildītāju mūziku, un 17% ir apmeklējuši kādas bijušās PSRS valstu izpildītāju, komponistu, ansambļu koncertus), sports (42% aizrautīgi seko līdz starptautiskiem sporta pasākumiem, un 8% ir apmeklējuši sporta pasākumus, kuros piedalās sportisti no bijušās PSRS valstīm), vēsture un kultūra (54% interesējas par dažādu valstu vēsturi un kultūru, un 21% ir apmeklējuši ievērojamas, vēsturiskas vietas, pieminekļus bijušās PSRS teritorijā).

Detalizētāk dati apkopoti nākamajā tabulā.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

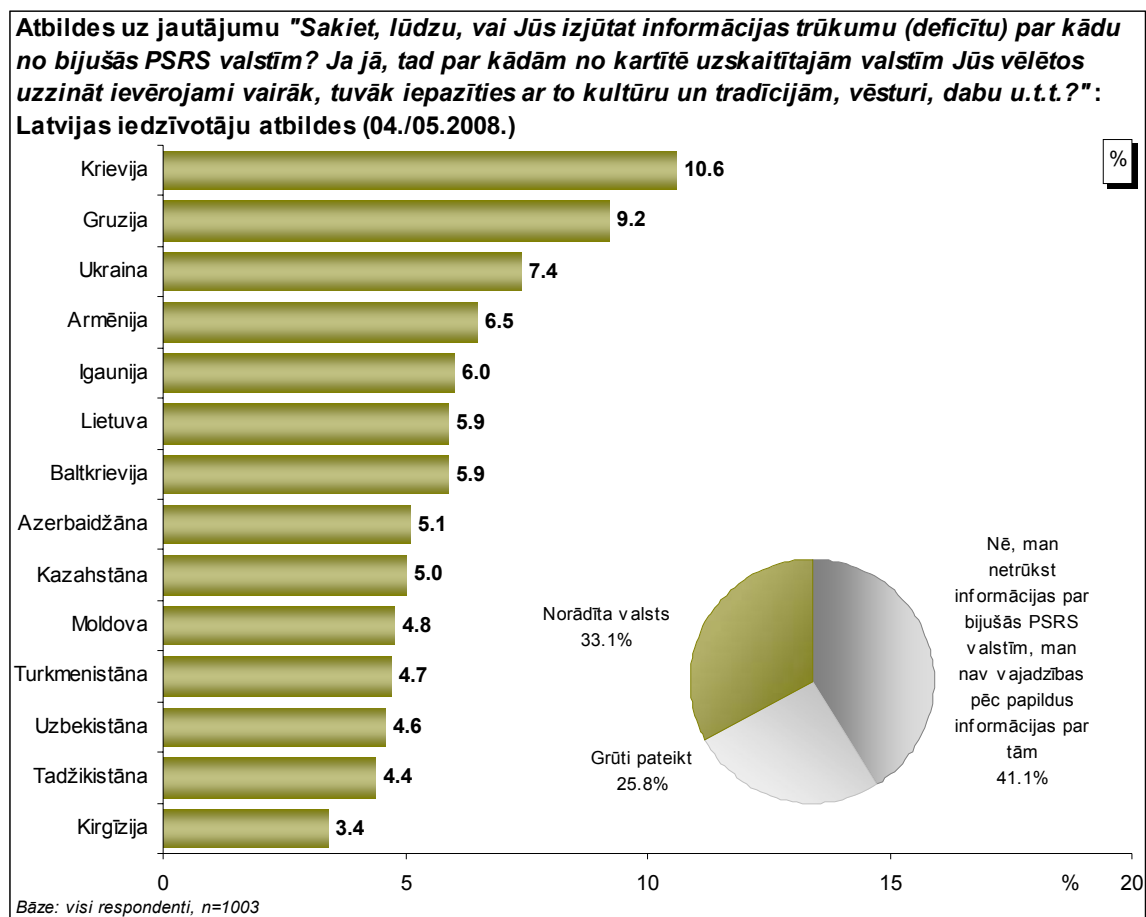
Vai Jūs par sevi varētu teikt, ka Jūs ... / Sakiet, lūdzu, vai Jums pēdējo 2-3 gadu laikā ir bijuši gadījumi, momenti, kad Jūs:

(%)	Latvija	Baltkrievija	Krievija	Ukraina	Moldova	Azerbaidžāna	Armēnija	Gruzija	Kazahstāna	Kirgizija	Tadžikistāna	Uzbekistāna	Lietuva
...mīlat skatīties ārzemju mākslas filmas, dažādus priekšnesumus un koncertus ar ārzemju mākslinieku piedalīšanos	74.7	69.4	61.6	72.9	81.1	76.0	75.4	79.8	76.1	70.8	82.8	84.6	65.6
... skatījies kādas bijušās PSRS valsts kinofilmas vai apmeklējis kādas no šīm valstīm viesizrādēs atbraukuša teātra izrādes	41.8	57.8	22.5	47.2	52.7	51.3	15.3	19.5	43.3	32.2	51.0	51.8	43.0
...mīlat klausīties ārzemju autoru un izpildītāju mūziku	62.6	55.2	50.6	59.3	72.9	73.5	70.5	69.4	62.2	60.4	75.3	62.8	57.7
... apmeklējis kādas bijušās PSRS valsts izpildītāju, komponistu, ansambļu koncertus	17.0	17.4	5.2	13.5	33.5	18.4	6.9	3.3	15.0	13.6	34.5	6.3	19.6
... interesējaties par dažādu valstu vēsturi un kultūru	54.2	46.4	50.8	48.9	68.9	52.8	50.8	81.3	54.7	60.5	57.0	67.3	41.1
... esat apmeklējis kādas ievērojamas vietas, arhitektūras pieminekļus, kādas vēsturiskas vietas bijušās PSRS teritorijā	20.7	18.6	6.0	10.7	33.9	18.7	9.7	3.2	10.6	15.0	11.9	10.4	13.1
... mīlat lasīt ārzemju autoru grāmatas	49.7	42.5	40.6	51.3	48.7	55.9	41.9	54.8	45.9	46.4	44.7	34.6	39.9
... lasījis kādu bijušās PSRS valstu rakstnieku vai dzejnieku grāmatas	26.0	35.3	14.8	33.6	39.5	37.6	17.9	11.4	30.5	25.1	23.1	15.4	24.1
... mīlat izmēģināt citu valstu nacionālos ēdienus un dzērienus	45.8	57.0	59.4	56.9	67.2	54.4	56.6	61.2	75.7	74.6	63.8	72.4	44.4
... pamēģinājis restorānā vai arī pats gatavojis kādas bijušās PSRS valsts nacionālos ēdienus	22.3	29.2	24.1	19.4	36.5	39.6	24.8	12.6	43.1	35.3	33.9	46.7	31.7
... aizrautīgi sekojat starptautiskiem sporta notikumiem un pasākumiem	41.8	40.6	45.7	46.2	43.8	41.0	60.0	56.0	52.9	57.9	52.6	54.0	39.9
... personiski apmeklējis kādus sporta pasākumus, kuros piedalās sportisti/ komandas no bijušajām PSRS valstīm;	8.0	8.7	3.6	5.8	19.7	6.3	3.2	4.0	8.2	12.3	28.4	5.0	7.6
... interesējaties par citu valstu tautas kultūru (dziesmām, dejām, ieražām, apģērbu u.c.)	38.0	39.9	41.1	41.6	70.2	37.8	52.5	70.7	52.0	61.5	60.5	71.4	31.6
... iepazīnāties ar kādas no bijušās PSRS valsts tautas kultūru (dziesmas, dejas, ieražas..)	12.8	14.1	10.6	8.1	39.4	10.4	12.2	3.0	16.6	16.8	34.1	32.4	7.8
...mīlat ceļot, regulāri braucat tūrisma un darījumu braucienos uz ārzemēm	37.9	25.7	25.0	21.5	53.0	33.5	21.0	11.1	28.5	36.6	50.7	28.5	21.4
... esat apmeklējis kādu no bijušās PSRS valstīm tūrisma brauciena, lietišķa komandējuma vai personiska brauciena ciemos ietvaros u.t.t.	33.6	34.9	12.8	15.8	39.9	30.8	15.7	8.0	20.4	23.3	17.6	13.6	24.0

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

3. Informācijas trūkums par bijušajām PSRS valstīm

Aptaujas ietvaros respondenti atbildēja arī uz jautājumu par to, vai viņi izjūt informācijas trūkumu par kādu no bijušās PSRS valstīm, kā arī par kurām no minētajām valstīm viņi vēlētos uzzināt ievērojami vairāk, tuvāk iepazīties ar to kultūru un tradīcijām, vēsturi, dabu u.t.t.

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas atbilstošās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

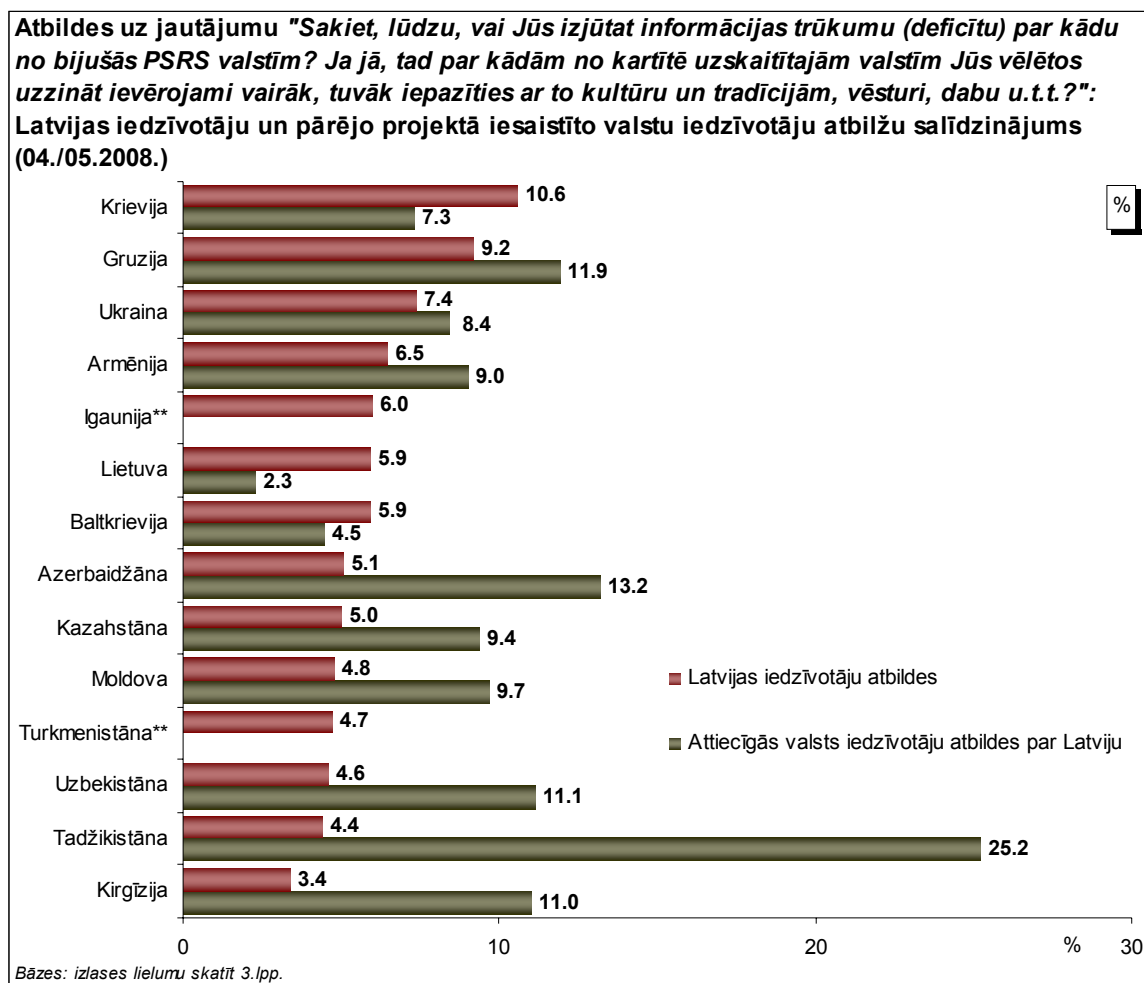
Rezultāti liecina, ka aptuveni 2/5 Latvijas iedzīvotāju (41%) atzīmēja, ka neizjūt informācijas trūkumu par kādu no bijušās PSRS valstīm un viņiem nav vajadzības pēc papildus informācijas par tām, un vēl 26% respondentu ir „grūti pateikt”. Aptuveni 1/10 respondentu vēlētos uzzināt vairāk par Krieviju (11%) un Gruziju (9%). Retāk norādīta Ukraina (7%), Armēnija (7%), Igaunija (6%), Lietuva (6%) un Baltkrievija (6%).

Salīdzinot atbildes dažādās sociāldemogrāfiskajās grupās, jāatzīmē, ka jaunieši vecumā no 18 līdz 24 gadiem biežāk nekā citas vecuma grupas ir norādījuši, ka izjūt informācijas trūkumu par kādu no bijušās PSRS valstīm un biežāk nekā caurmērā viņi ir atzīmējuši tādas valstis kā Kazahstāna, Azerbaidžāna, Uzbekistāna un Tadžikistāna. Savukārt to, ka viņiem netrūkst informācijas par bijušās PSRS valstīm un nav vajadzības pēc papildus informācijas par tām, biežāk nekā caurmērā minēja tie respondenti, kuri ir vecāki par 55 gadiem.

Latvieši biežāk nekā caurmērā ir norādījuši, ka vēlētos uzzināt vairāk par Gruziju, bet krievi – par Krieviju.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Dati par to, cik bieži pārējās projektā iesaistītajās valstīs respondenti norādījuši, ka izjūt informācijas trūkumu (deficītu) par Latviju, apkopoti nākamajā grafikā.

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt visas atbilstošās atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Projektā „Eirāzijas monitorings” nepiedalījās Igaunija un Turkmenistāna, tāpēc par šīm valstīm dati nav apkopoti.

Saskaņā ar aptaujas rezultātiem par Latviju visbiežāk (25%) vēlētos uzzināt respondenti Tadžikistānā. Azerbaidžānā vairāk informācijas par Latviju vēlētos iegūt 13% aptaujāto, Gruzijā – 12%, Uzbekistānā un Kirgīzijā – 11%.

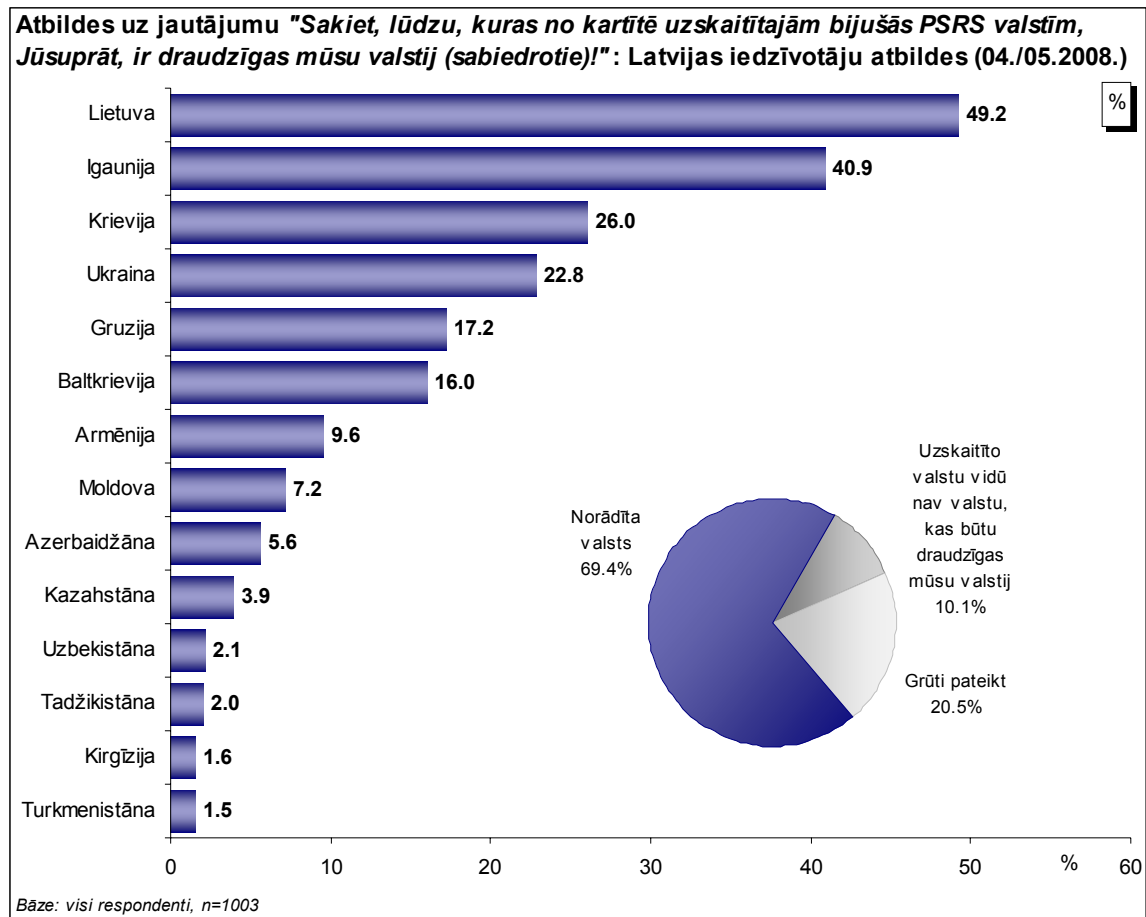
Toties visretāk to, ka vēlētos uzzināt par Latviju vairāk, tuvāk iepazīties ar kultūru un tradīcijām, vēsturi, dabu utt., atzīmēja pētījuma dalībnieki Lietuvā (2%) un Baltkrievijā (5%).

Salīdzinot Latvijas un pārējo projektā iesaistīto valstu aptaujāto atbildes, redzams, ka Tadžikistānas, Azerbaidžānas, Gruzijas, Uzbekistānas, Kirgīzijas, Moldovas, Kazahstānas un Armēnijas iedzīvotāji biežāk minējuši, ka izjūt informācijas trūkumu par Latviju, nekā Latvijas iedzīvotāji to ir norādījuši par attiecīgo valsti.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

4. Uzskati par sabiedrotajām valstīm

Aptaujas ietvaros respondentiem tika lūgts arī norādīt, kuras no uzskaitītajām bijušās PSRS valstīm ir draudzīgas mūsu valstij (sabiedrotie).

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt 3 - 4 atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Aptaujas rezultāti liecina, ka visbiežāk Latvijas iedzīvotāji kā Latvijai draudzīgas valstis ir minējuši Lietuvu (49%), Igauniju (41%), Krieviju (26%) un Ukrainu (23%).

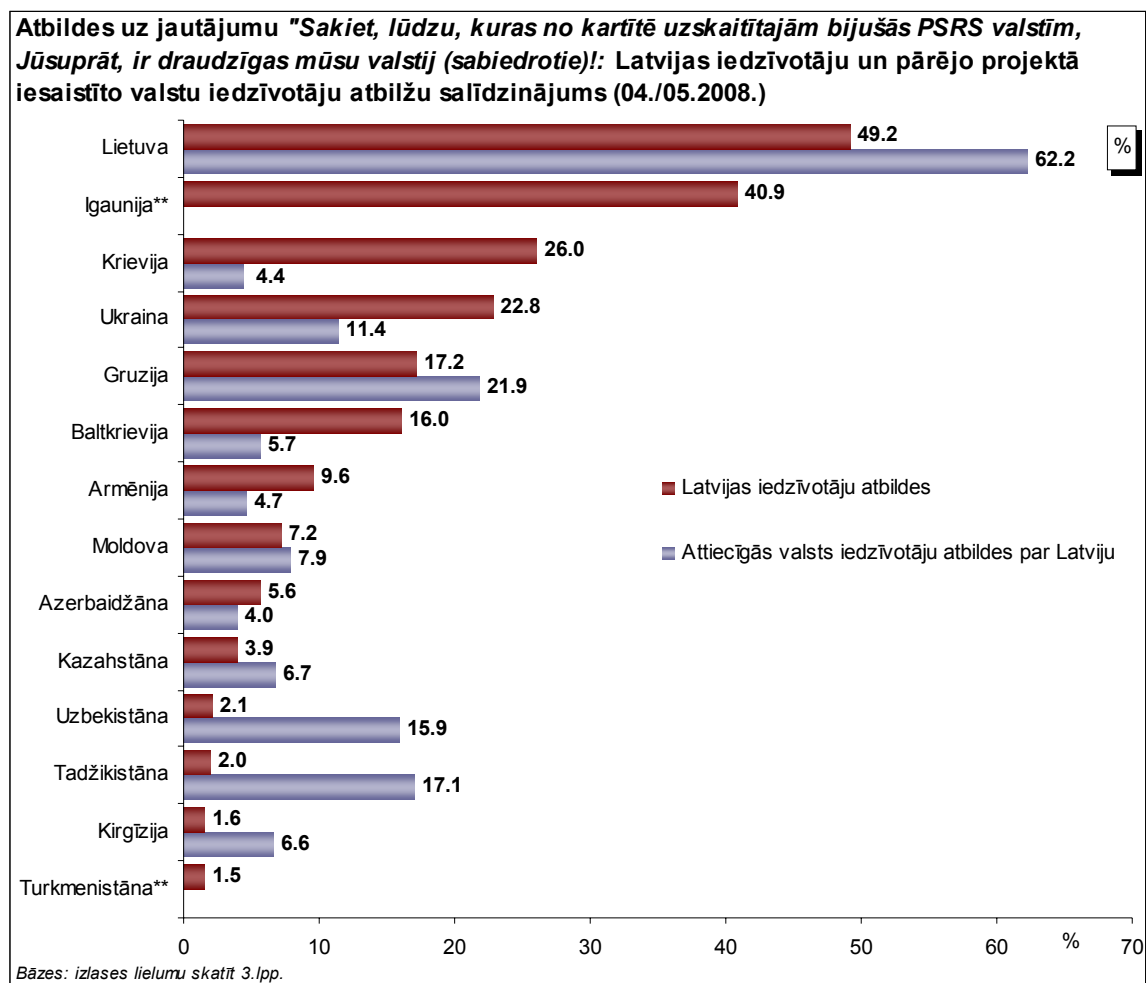
Visretāk respondenti ir norādījuši tādas valstis kā Turkmenistāna (2%), Kirgīzija (2%), Tadžikistāna (2%) un Uzbekistāna (2%). Aptuveni 1/5 respondentu (21%) ir atturējušies paust konkrētu viedokli („grūti pateikt”), un 10% norādīja, ka „uzskaitīto valstu vidū nav valstu, kas būtu draudzīgas mūsu valstij”.

Interesanti atzīmēt, ka respondenti ar pamatizglītību, grupa ar zemiem ienākumiem, Zemgalē un Latgalē dzīvojošie, kā arī aptaujātie lauku rajonos biežāk nekā caurmērā norādīja, ka, viņuprāt, neviena no minētajām bijušās PSRS valstīm nav Latvijai draudzīga.

Jāatzīmē, ka atšķiras atbildes atkarībā no respondentu tautības: latvieši biežāk nekā caurmērā norādījuši, ka, viņuprāt, Latvijai draudzīgās valstis ir Lietuva, Igaunija un Gruzija, krievi to norādījuši par Krieviju un Baltkrieviju, savukārt citu tautību pārstāvji par Latvijai draudzīgām valstīm biežāk nekā caurmērā uzskatījuši Krieviju, Baltkrieviju, Ukrainu un Moldovu.

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Rezultāti par atbildes „Latvija” minēšanas biežumu pārējās valstīs apkopoti nākamajā grafikā.

*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt 3 - 4 atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

**Projektā „Eirāzijas monitorings” nepiedalījās Igaunija un Turkmenistāna, tāpēc par šīm valstīm dati nav apkopoti.

Pētījuma rezultāti liecina, ka visbiežāk Latviju par draudzīgu valsti uzskata respondenti Lietuvā (62%). No aptaujātajiem Gruzijā šādu atbildi sniedza nedaudz vairāk kā 1/5 aptaujāto (22%), un vairāk nekā 1/10 to minēja Tadžikistānā (17%), Uzbekistānā (16%) un Ukrainā (11%). Savukārt visretāk Latviju par sabiedroto viņu valstij uzskata respondenti Azerbaidžānā (4%), Krievijā (4%) un Armēnijā (5%).

Saskaņā ar datiem Lietuvas iedzīvotāji Latviju par draudzīgu savai valstij ir uzskatījuši biežāk nekā Latvijas iedzīvotāji – Lietuvu. Līdzīga sakarība vērojama arī, salīdzinot datus par Gruziju, Tadžikistānu, Uzbekistānu un Kirgīziju. Savukārt aptaujātie Krievijā, Ukrainā, Baltkrievijā un Armēnijā to, ka Latvija ir draudzīga viņu valstij, atzīmējuši retāk nekā respondenti Latvijā par attiecīgo valsti.

Aptaujā izmantotā anketa

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Aptaujā izmantotā anketa

1. Vai Jūs par sevi varētu teikt, ka Jums ...:

(Intervētāj, nolasiet katru apgalvojumu un atzīmējiet vienu atbildi katrā rindiņā)

		Jā	Nē	Grūti pateikt
1	...patīk ceļot, regulāri braucat tūrisma un darījumu braucienos uz ārzemēm	1	2	9
2	... interesējaties par dažādu valstu vēsturi un kultūru	1	2	9
3	... patīk lasīt ārzemju autoru grāmatas	1	2	9
4	...patīk skatīties ārzemju mākslas filmas, dažādus priekšnesumus un koncertus ar ārzemju mākslinieku piedalīšanos	1	2	9
5	...patīk klausīties ārzemju autoru un izpildītāju mūziku	1	2	9
6	... aizrautīgi sekojat starptautiskiem sporta notikumiem un pasākumiem	1	2	9
7	... patīk izmēģināt citu valstu nacionālos ēdienus un dzērienus	1	2	9
8	... interesējaties par citu valstu tautas kultūru (dziesmām, dejām, ieražām, apģērbu u.c.)	1	2	9

2. Sakiet, lūdzu, vai pēdējo 10 gadu laikā Jūs esat bijis kādā no zemāk uzskaitītajām bijušajām PSRS valstīm (izņemot savu valsti) un, ja jā, tad cik bieži?

(Intervētāj! Parādiet kartīti 2! Vienu pēc otras nolasiet valstis no saraksta un atzīmējiet vienu atbildi katrā rindiņā)

	Valstis	Pēdējo 10 gadu laikā neesmu bijis	Esmu bijis dažas reizes (līdz 3 reizēm)	Esmu bijis vairākkārt (vairāk nekā 3 reizes)
1	Azerbaidžāna	1	2	3
2	Armēnija	1	2	3
3	Baltkrievija	1	2	3
4	Gruzija	1	2	3
5	Kazahstāna	1	2	3
6	Kirgīzija	1	2	3
7	Lietuva	1	2	3
8	Moldova	1	2	3
9	Krievija	1	2	3
10	Tadžikistāna	1	2	3
11	Turkmenistāna	1	2	3
12	Uzbekistāna	1	2	3
13	Ukraina	1	2	3
14	Igaunija	1	2	3

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

Padomju Savienība sen ir izjukusi, tomēr, ņemot vērā kopējo vēsturisko pagātņi, valstīm, kas bija tās sastāvā, vēl ir saglabājušies sakari, komunikācijas, interese vienai par otru. Parunāsim par to, ar ko tieši Jums šķiet interesantas un pievilcīgas citas bijušās Padomju Savienības valstis un cilvēki ... Šim nolūkam vienu pēc otras atcerēsīties bijušās PSRS valstis.

3.1. Sakiet, lūdzu, ar ko Jums personiski interesanta šķiet (NOLASĪT NO SARAKSTA VALSTI) ? Kas no šī saraksta Jums šajā valstī šķiet vispievilcīgākais un interesantākais? Izvēlieties 3-4 variantus.

(Intervētāj! Kartīte 3. Ne vairāk kā 5 atbildes attiecīgajā kolonnā).

		1. Azerbaidžāna	2. Armēnija	3. Baltkrievija	4. Gruzija	5. Kazahstāna	6. Kirgīzija	8. Lietuva	9. Moldova	10. Krievija	11. Tadžikistāna	12. Turkmēnistāna	13. Uzbekistāna	14. Ukraina	15. Igaunija
1	Šīs valsts unikālā daba, tās ģeogrāfiskais novietojums un īpatnības	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	Vēsturiskās vietas, arhitektūra, pieminekļi, un citas ievērojamas vietas	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	Literatūra, rakstnieki un dzejnieki	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	Kino (filmas), teātris, aktieri, režisori	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	Mūzika, komponisti, izpildītāji	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	Valsts sasniegumi sportā, sportisti un sporta notikumi (pasākumi)	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	Nacionālā virtuve (t.sk., dzērieni)	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	Tautas kultūra (dziesmas, dejas, ieražas, apģērbs u.c.)	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	<i>Nekas no augstākminētā</i>	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
0	<i>Slikti zinu šo valsti, grūti pateikt</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3.2. Ja Jums būtu iespēja apmeklēt jebkuru, bet tikai vienu vietu (vienu dabas objektu, vēstures vai arhitektūras pieminekli) vai vienu kultūras/sporta pasākumu kādā no bijušajām PSRS valstīm (izņemot Jūsu pašu valsti), tad ko tieši Jūs izvēlētos? (Intervētāj! Atvērtais jautājums, precīzi pierakstiet respondenta atbildi!)

Atbildes uz jautājumiem 4.1 - 4.7. ierakstīt tabulā!

4.1. Sakiet, lūdzu, kuras no jaunajām neatkarīgajām valstīm – bijušajām PSRS valstīm Jūs vēlētos apmeklēt? (Parādīt kartīti 2, atzīmēt visus iespējamus atbilžu variantus)

0. nevienu, neapsveru tādu iespēju

1-15... valstis

99. grūti pateikt

4.2. Sakiet, lūdzu, vai Jūs vēlētos iekārtoties darbā vai stažēties kādā no kartītē uzskaitītajām bijušās PSRS valstīm? Ja jā – tad kurā (izņemot savu valsti)? (Parādīt kartīti 2, atzīmēt visus iespējamus atbilžu variantus)

0 - nē, nevēlētos, neapsveru tādu iespēju

1-15... valstis

99. grūti pateikt

4.3. Sakiet, lūdzu, vai Jūs vēlētos pārcelties uz pastāvīgu dzīvi kādā no bijušās PSRS valstīm, kas uzskaitītas šajā kartītē? Ja jā, tad uz kuru (izņemot savu valsti)? (Parādīt kartīti 2, atzīmēt visus

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

iespējamos atbilžu variantus)

0 nē, nevēlētos, neapsveru tādu iespēju

1-15... valstis

99. grūti pateikt

4.4. Sakiet, lūdzu, vai Jums ir tuvi radnieki kādā no kartītē uzskaitītajām bijušās PSRS valstīm (izņemot savu valsti)? Ar „tuviem radniekiem” domāts vīrs/sieva, vecāki, bērni, brāļi, māsas, vecvecāki. (Parādīt kartīti 2, atzīmēt visus iespējamos atbilžu variantus)

0 nē, bijušās PSRS valstīs man nav tuvu radnieku

1-15... valstis

99. grūti pateikt

4.5. Sakiet, lūdzu, vai Jums ir draugi un kolēģi kādā no kartītē uzskaitītajām bijušās PSRS valstīm (izņemot savu valsti), ar kuriem Jūs regulāri kontaktējaties (personiski, pa pastu, pa telefonu u.t.t.)? (Parādīt kartīti 2, atzīmēt visus iespējamos atbilžu variantus)

0. nē, man nav draugu un kolēģu citās bijušās PSRS valstīs, ar ko es pastāvīgi uzturētu kontaktus

1-15... valstis

99. grūti pateikt

4.6. Sakiet, lūdzu, vai Jūs izjūtat informācijas trūkumu (deficitu) par kādu no bijušās PSRS valstīm? Ja jā, tad par kādām no kartītē uzskaitītajām valstīm Jūs vēlētos uzzināt ievērojami vairāk, tuvāk iepazīties ar to kultūru un tradīcijām, vēsturi, dabu u.t.t. ? (Parādīt kartīti 2, atzīmēt visus iespējamos atbilžu variantus)

0. nē, man netrūkst informācijas par bijušās PSRS valstīm, man nav vajadzības pēc papildus informācijas par tām

1-15... valstis

99. grūti pateikt

4.7. Sakiet, lūdzu, kuras no kartītē uzskaitītajām bijušās PSRS valstīm, Jūsprāt, ir draudzīgas mūsu valstij (sabiedrotie). Izvēlieties 3-4 variantus (Parādīt kartīti 2, ne vairāk par 5 atbildēm)

0. uzskaitīto valstu vidū nav valstu, kas būtu draudzīgas mūsu valstij

1-15... valstis

99. grūti pateikt

Tabula 4!

Intervētajam – ierakstīt atbildes attiecīgajā rindīņā!

	Komunikācijas/saziņas iespējas	Nav tādas valsts	Azerbaidžāna	Armēnija	Baltkrievija	Gruzija	Kazahstāna	Kirgizija	Lietuva	Moldova	Krievija	Tadžikistāna	Turkmenistāna	Uzbekistāna	Ukraina	Igaunija	Grūti pateikt
4.1.	Vēlētos apmeklēt ... (valsts)	0	1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	13	14	15	99
4.2.	Vēlētos iekārtoties darbā vai stažēties.. (valsts)	0	1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	13	14	15	99
4.3.	Vēlētos pārcelties uz pastāvīgu dzīvi ... (valsts)	0	1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	13	14	15	99
4.4.	Ir tuvi radnieki ... (valsts)	0	1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	13	14	15	99
4.5.	Ir draugi un/ vai kolēģi, ar kuriem uztur pastāvīgus kontaktus ... (valsts)	0	1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	13	14	15	99
4.6.	Vēlētos iegūt vairāk informācijas par ... (valsts)	0	1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	13	14	15	99
4.7.	Uzskatu par draudzīgu valsti...	0	1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	13	14	15	99

Pētījums: Ar ko mēs esam interesanti viens otram?

5. Sakiet, lūdzu, vai Jums pēdējo 2-3 gadu laikā ir bijuši gadījumi, momenti, kad Jūs:

(Intervētāj: nolasiet spriedumus un atzīmējiet visas piemērotās atbildes. Atgādiniet, ka jautājums neattiecas uz Latviju!)

... esat apmeklējis kādu no bijušajām PSRS valstīm tūrisma brauciena, lietišķa komandējuma vai personiska brauciena ciemos ietvaros u.t.t.	1
... esat apmeklējis kādas ievērojamas vietas, arhitektūras pieminekļus, kādas vēsturiskas vietas bijušās PSRS teritorijā	2
... lasījis kādu bijušo PSRS valstu rakstnieku vai dzejnieku grāmatas	3
... skatījis kādas bijušās PSRS valsts kinofilmas vai apmeklējis kādas no šīm valstīm viesizrādēs atbraukuša teātra izrādes	4
... apmeklējis kādas bijušās PSRS valsts izpildītāju, komponistu, ansambļu koncertus	5
... personiski apmeklējis kādus sporta pasākumus, kuros piedalās sportisti/ komandas no bijušajām PSRS valstīm	6
... pamēģinājis restorānā vai arī pats gatavojis kādas bijušās PSRS valsts nacionālos ēdienus	7
... iepazīnāties ar kādas no bijušās PSRS valsts tautas kultūru (dziesmas, dejas, ieražas..)	8
... nē, pēdējo 2-3 gadu laikā man nav gadījies darīt neko no minētā, nav nācies iepazīties ar tām vai citām bijušo PSRS valstu kultūras dzīves parādībām	9
<i>[NELASĪT], grūti pateikt</i>	0

SKDS

sabiedriskās domas pētījumu centrs

Baznīcas iela 32-2, Rīga, Latvija, LV-1010

Tālr.: 7 312 876, fakss: 7 312 874

E-mail: skds@skds.lv

www.skds.lv